

Kraków

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2025

Spis treści

Rozdział I: Wprowadzenie	6
1. Informacje ogólne.....	7
Rozdział II: Pomoc środowiskowa	12
2. Praca socjalna.....	13
2.1 Praca socjalna z osobami i rodzinami.....	13
2.2 Organizowanie społeczności lokalnej – rewitalizacja społeczna.....	13
2.2.1 Ważne inicjatywy podejmowane w ramach Programów Aktywności Lokalnej w 2025 r.	14
2.3 Praca socjalna prowadzona w ramach projektów socjalnych	16
2.3.1 Wybrane projekty socjalne zrealizowane w 2025 r.:	16
3. Kluby Rodziców	18
4. Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS.....	18
5. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024–2030	19
5.1 Mieszkanie treningowe dla kobiet i kobiet z dziećmi	23
5.2 Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW).....	24
6. Interwencja kryzysowa.....	24
6.1 Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)	24
6.2 Miejsca interwencyjnego schronienia.....	24
7. Interdyscyplinarne usługi wsparcia świadczone w Centrach dla Rodzin i Centrum Pomocy Dzieciom jako działania w obszarze profilaktyki przemocy domowej oraz pomocy dzieciom doświadczającym przemocy domowej lub pokrzywdzonych przestępstw.	25
7.1. Centra dla Rodzin.....	25
7.1.1. Centrum dla Rodzin, ul. Wodna 2b w Krakowie	25
7.1.2. Centrum dla Rodzin, Osiedle Krakowiaków 2	26
7.1.3 Centrum Pomocy Dzieciom, ul. Wadowicka 8W	26
8. Krakowska Rzeczniczka do spraw Przeciwdziałania Przemocy	27
9. Standardy Ochrony Małoletnich	28
10. Usługi opiekuńcze.....	28
10.1 Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami	29
10.2 Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich	29
10.3 Specjalistyczne usługi dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami	30
10.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30
11. Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością	31
11.1 Asystent w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością.....	31
11.2 Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.....	32
11.3 Trening kompetencji i umiejętności społecznych dla osób z niepełnosprawnością	33
12. Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego	33
12.1 Kluby Integracji Społecznej	33
12.1.1. Program reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych.....	34
12.1.2 Prace realizowane na terenie miejskich cmentarzy	34
12.1.3 Klub Integracji Społecznej dla osób niepracujących z orzeczoną niepełnosprawnością	35
12.2 Centra Integracji Społecznej	35
12.2.1 Centrum Integracji Społecznej	35
12.2.2 Centrum Integracji Społecznej dla osób bezdomnych.....	35
13. Program „Złota Rączka”	36
14. Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków	36
14.1 Usługa asystenta rodziny.....	37
14.2 Rodziny wspierające	37
14.3 Usługa „Pomoc w domu” realizowana w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”	38
14.4 Placówki wsparcia dziennego	38
14.5 Poradnictwo	39
14.5.1 Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii.....	39
14.5.2 Usługi wzmacniające lub odbudowujące naturalny system wsparcia, tj. rodzinę	39
14.5.3 Prowadzenie na oddziałach ginekologiczno-położniczych oraz w szkołach rodzenia usługi „przewodniczki” dla kobiet w ciąży i rodziców nowo narodzonych dzieci mieszkających w Krakowie ...	40

15. Projekt „Krakowski Szlak Integracji”	40
16. Projekt „Wygrane Rodziny w Krakowie”	41
17. Trwałość projektu „Zawsze rodzina”	41
18. Świadczenia z pomocy społecznej.....	42
18.1 Podstawowe świadczenia finansowe: zasiłek stały, okresowy i celowy	42
18.2 Pomoc w zakresie dożywiania	43
18.2.1 Program osłony dotyczący udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania.....	43
18.2.2 Współpraca z organizacjami dystrybuującymi żywność w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 (FEPŻ)	44
18.2.3 Sklep socjalny.....	44
18.2.4 Pomoc w zakresie dożywiania poza programem osłonowym.....	45
18.2.5 Zapewnienie posiłku osobom potrzebującym w ramach wspierania działalności charytatywnej	45
18.3 Lokalny Program Osłony dla osób, które poniosły zwiększone koszty grzewcze, związane ze zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych	45
18.4 Wsparcie rodzin romskich w ramach realizowanego zadania polegającego na dofinansowaniu edukacji przedszkolnej krakowskich dzieci romskich	46
19. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	46
19.1 Stypendia szkolne.....	47
19.2 Zasiłek szkolny	47
19.3 Rządowy program pomocy uczniom z niepełnosprawnościami w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025 (<i>W latach ubiegłych program funkcjonował pod nazwą „Wyprawka szkolna”</i>)	48
20. Pomoc na rzecz osób bezdomnych	48
20.1 Zapewnienie usług związanych z zabezpieczaniem schronienia i noclegu osobom bezdomnym....	48
20.1.1 Pomoc w formie schronienia realizowana jako zadanie z zakresu pomocy społecznej.....	48
20.1.2 Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.....	49
20.2 Mieszkania treningowe dla osób bezdomnych.....	50
20.3 Zapewnienie pomocy medycznej i zaopatrzenia w leki realizowane w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym	50
20.3.1 Przychodnia dla Osób Bezdomnych oraz Punkt Wydawania Leków i Darów.....	50
20.3.2 Doraźna pomoc medyczna i doraźna pomoc przedmedyczna w przestrzeni publicznej Gminy Miejskiej Kraków oraz na terenie noclegowni i schronisk.....	51
20.4 Zapewnienie możliwości dokonywania zabiegów higienicznych realizowane w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym	51
20.5 Zapewnienie posiłku osobom potrzebującym w ramach wspierania działalności charytatywnej ...	51
20.6 Wigilia dla osób bezdomnych i samotnych	51
20.7 Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu	51
20.8 Streetbus dla osób bezdomnych	52
20.9 Usługa asystenta osoby bezdomnej	52
20.10 Zapewnienie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego	53
20.11 Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych – CIS dla osób bezdomnych.....	53
20.12 Świadczenia pieniężne na rzecz osób bezdomnych.....	53
21. Pomoc dla cudzoziemców	54
22. Zadania dzielnic.....	54
23. Akcje socjalne, współpraca z innymi podmiotami	55
24. Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej.....	56
25. Kierowanie wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie i prokuratur rejonowych	57
26. Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych całkowicie.....	57
26.1 Obsługa wypłat wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	57
27. Kierowanie do prokuratury wniosków o wszczęcie w sądzie opiekuńczym postępowań o ubezwłasnowolnienie	58
28. Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody	58

29. Kierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody	58
30. Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków	59
Rozdział III: Pomoc specjalistyczna	60
31. Piecza zastępcza.....	61
31.1 Rodzinna piecza zastępcza	61
31.1.1 Świadczenia pieniężne dla dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz wynagrodzenia dla osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	65
31.2 Instytucjonalna piecza zastępcza	66
31.2.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	66
31.3 Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	67
31.4 Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej	67
31.5 Wydatki i dochody z tytułu umieszczenia dzieci z terenu Gminy Miejskiej Kraków w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach oraz dzieci z innych powiatów na terenie Gminy Miejskiej Kraków	67
31.6 Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z terenu GMK w ZOL	67
31.7 Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki.....	68
31.7.1 Mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków.....	69
32. Ośrodki wsparcia, mieszkania treningowe i wspomagane, placówki zapewniające opiekę.....	69
całodobową osobom w podeszłym wieku i z niepełnosprawnościami.....	69
32.1 Ośrodki wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz osób chorych.....	69
32.2 Środowiskowe domy samopomocy	71
32.3 Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	71
32.4 Mieszkania wspomagane i treningowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle chorych.....	71
32.5 Domy pomocy społecznej	72
Rozdział IV: Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami	75
33. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami.....	76
33.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	76
33.1.1 Mieszkańcy Gminy Miejskiej Kraków w warsztatach terapii zajęciowej w innych powiatach.....	77
33.2 Formy dofinansowania z środków PFRON dla osób z niepełnosprawnościami:.....	77
33.3 Program „Aktywny Samorząd”	78
33.4 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta	79
33.5 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie	79
33.6 Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	79
33.7 Wyrównywanie różnic między regionami III.....	79
Rozdział V: Pomoc uchodźcom z Ukrainy.....	80
34. Pomoc uchodźcom z Ukrainy	81
34.1 Pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach	81
34.2 Nadzór nad wypełnianiem praw i obowiązków opiekuna tymczasowego małoletniego obywatela Ukrainy.....	81
34.3 Wsparcie finansowe wydatków związane z utrzymaniem dzieci przez opiekunów tymczasowych	81
34.4 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.....	81
34.5 Rozszerzenie działalności placówek wsparcia dziennego	82
34.6 Zapewnienie pieczy zastępczej.....	82
34.7 Zapewnienie opieki w domach pomocy społecznej	82
34.8 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	82
34.9 Sprawienie pogrzebu obywateli Ukrainy	83
Rozdział VI: Inne działania oraz pozostałe informacje o funkcjonowaniu MOPS	84
35. Działania związane z aplikowaniem o środki w ramach konkursów zewnętrznych.....	85
36. Budżet obywatelski	85
37. Współpraca z mediami.....	85
38. Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych.....	86
38.1 Praktyki i staże	87
39. Skargi, interwencje, odwołania od decyzji administracyjnych	87
40. Kontrole realizacji zadań.....	87
41. Przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymania infrastruktury.....	88
41.1 Informatyzacja.....	88

41.2 Obsługa organizacyjna MOPS	89
41.3 Archiwum zakładowe	89
41.4 Zamówienia publiczne	89
41.5 Infrastruktura lokalowa w zarządzie MOPS oraz zadania inwestycyjne	89

Rozdział I: Wprowadzenie

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie realizuje obowiązki ustawowe wynikające z:

- art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej;
- art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej;
- art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym do dnia 31 marca każdego roku wójt składa roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Jednocześnie sprawozdanie zawiera:

- zgodnie z uchwałą Nr XCIII/2554/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030, informacje dotyczące realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za rok 2025 (Załącznik Nr 4 do sprawozdania);
- zgodnie z uchwałą Nr XVI/375/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Miejskiej Kraków 2025-2027, informacje dotyczące realizacji Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Gminy Miejskiej Kraków za rok 2025 (Załącznik Nr 5 do sprawozdania).

Ponadto MOPS realizuje:

- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2023-2025, przyjęty uchwałą Nr CXVI/3125/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 30 sierpnia 2023 r. (Sprawozdanie z realizacji Programu w Załączniku Nr 2 do sprawozdania);
- Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2025-2027, przyjęty uchwałą Nr XLII/878/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 grudnia 2025 r. (Sprawozdanie z realizacji Programu w Załączniku Nr 3 do sprawozdania);
- Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przyjęty uchwałą Nr CXXV/3426/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 grudnia 2023 (Program jest opracowywany oraz realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, przedstawiciele MOPS są jego członkami, dodatkowo ośrodek odpowiada za obsługę organizacyjno-techniczną oraz finansową zadania).

MOPS działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Rady Miasta Krakowa nr LVII/1158/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 listopada 2016 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem nr 27/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 17 marca 2023 r. z późniejszymi zmianami.

MOPS realizuje zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy o systemie oświaty,

- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2025 r. wsparciem MOPS zostało objętych około 4% mieszkańców Krakowa. Z pomocy MOPS skorzystało 33 197¹ osób, w tym: 27 703² to osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (w tym 999 osób narodowości ukraińskiej przebywających na terenie Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie oraz 516 pozostałych cudzoziemców), 6279³ to osoby, które skorzystały z indywidualnego dofinansowania w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń w 2025 r. MOPS wydał 116 170⁴ decyzji administracyjnych.

W 2025 r. MOPS realizował zadania w ramach działań własnych oraz koordynacji i nadzoru nad 63 placówkami publicznymi i 106 niepublicznymi.

Placówki te to: domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia dla osób starszych, kluby samopomocy, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania treningowe i wspomagane, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, placówki specjalistycznego poradnictwa, ośrodek interwencji kryzysowej, specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy domowej, kluby integracji społecznej, centra integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, schroniska, noclegownie i ogrzewalnie dla osób bezdomnych.

Zadania publiczne Gminy Miejskiej Kraków w sferach:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem,
- działalności charytatywnej,

mogą być zlecane przez Gminę Miejską Kraków do realizacji podmiotom niepublicznym (organizacjom pozarządowym i innym podmiotom określonym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Formy zlecenia to: powierzenie realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji oraz wspieranie realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W 2025 r. dotacje przekazywane realizatorom zadań ujęte były w planie finansowym MOPS. Dyrektor MOPS, na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Krakowa, ogłaszał i rozstrzygał konkursy na realizację zadań oraz zawierał umowy na realizację zadań. Do zadań MOPS należał także nadzór nad realizacją umów, w tym kontrola realizowanych przez podmioty niepubliczne zadań oraz ich rozliczanie.

¹ Liczby nie sumują się, gdyż dana osoba mogła być objęta wsparciem w więcej niż jednej z wymienionych grup

² Źródło: POMOST Std.

³ Źródło: TYLDA

⁴ Źródło: SWP MOPS. Liczba nie zawiera świadczeń finansowanych ze środków PFRON.

Wydatki jednostek publicznych pomocy społecznej i pieczy zastępczej, w tym MOPS

Zadania GMK realizowane przez MOPS i jednostki publiczne	Plan 01.01.2025 r.	Plan 31.12.2025 r.	Wykonanie 31.12.2025 r.	Wykonanie/plan (4/3) w %
1	2	3	4	5
wydatki bieżące	599 756 453 zł	698 659 680,59 zł	689 752 089,90 zł	98,73
<i>środki własne</i>	500 107 619 zł	520 236 253 zł	517 965 083,94 zł	99,56
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	93 867 823 zł	164 635 216,59 zł	163 061 176,54 zł	99,04
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	5 781 011 zł	13 788 211 zł	8 725 829,42 zł	63,28
wydatki inwestycyjne	6 208 845 zł	6 181 819 zł	5 189 514,31 zł	83,95
<i>środki własne</i>	2 490 000 zł	3 112 618 zł	3 110 314,31 zł	99,93
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	2 000 000 zł	2 079 200 zł	2 079 200 zł	100
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	1 718 845 zł	990 001 zł	- zł	-
Suma	605 965 298 zł	704 841 499,59 zł	694 941 604,21 zł	98,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Zadania GMK realizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej	Plan 01.01.2025 r.	Plan 31.12.2025 r.	Wykonanie 31.12.2025 r.	Wykonanie/plan (4/3) w %
1	2	3	4	5
wydatki bieżące, w tym:	282 764 868 zł	338 031 432,12 zł	335 489 607,22 zł	99,25
<i>środki własne</i>	261 396 979 zł	276 815 036 zł	276 221 446,88	99,79
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	21 367 889 zł	58 889 077,12 zł	58 247 311,62 zł	98,91
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	- zł	2 327 319 zł	1 020 848,72 zł	43,86
wydatki inwestycyjne, w tym:	480 000 zł	2 078 871 zł	1 087 195,58 zł	52,30
<i>środki własne</i>	480 000 zł	1 009 670 zł	1 007 995,58	99,83
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	- zł	79 200 zł	79 200 zł	100
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	- zł	990 001 zł	- zł	0,00
Suma	283 244 868 zł	340 110 303,12 zł	336 576 802,80 zł	98,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Zadania GMK realizowane przez MOPS	Plan 01.01.2025 r.	Plan 31.12.2025 r.	Wykonanie 31.12.2025 r.	Wykonanie/plan (4/3) w %
1	2	3	4	5
wydatki bieżące, w tym:	316 991 585 zł	360 628 248,47 zł	354 262 482,68 zł	98,23
<i>środki własne</i>	238 710 640 zł	243 421 217 zł	241 743 637,06 zł	99,31
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	72 499 934 zł	105 746 139,47 zł	104 813 864,92 zł	99,12
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	5 781 011 zł	11 460 892 zł	7 704 980,70 zł	67,23
wydatki inwestycyjne, w tym:	5 728 845 zł	4 102 948 zł	4 102 318,73 zł	99,98

<i>środki własne</i>	2 010 000 zł	2 102 948 zł	2 102 318,73 zł	99,97
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	2 000 000 zł	2 000 000 zł	2 000 000 zł	100
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE i innych źródeł zagranicznych</i>	1 718 845 zł	- zł	- zł	-
Suma	322 720 430 zł	364 731 196,47 zł	358 364 801,41 zł	98,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Zadania realizowane przez MOPS ze środków PFRON (środki PFRON nie są ujmowane w budżecie miasta ani w planach finansowych jednostek budżetowych)

Zadania GMK realizowane przez MOPS ze środków PFRON		Otrzymane środki na 2025 r.	Wykonanie na 31.12.2025 r.	Wykonanie/plan (4/3) w %
1	2	3	4	5
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej*		1 512 000 zł	1 420 933,49 zł	93,98
Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:		35 977 542 zł	35 976 248,44 zł	100%
1	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	19 815 348 zł	19 814 094,44 zł	99,99%
2	dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	3 011 986 zł	3 011 986 zł	100,00%
3	dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	199 946 zł	199 906 zł	99,98%
4	dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych oraz dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	7 558 942 zł	7 558 942 zł	100,00%
5	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	15 320 zł	15 320 zł	100%
6	dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	5 367 000 zł	5 367 000 zł	100%
7	dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika	9000 zł	9000 zł	100,00%
Programy PFRON, w tym:		7 463 454,76 zł	4 926 396,95 zł	66,01%
8	„Aktywny Samorząd”	5 709 056,36 zł	3 997 337,60 zł	70,02%**
9	„Zajęcia klubowe w WZT”	240 120 zł	240 120 zł	100,00%
10	„Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Mieszkanie dla absolwenta	1 136 858,40 zł	311 519,35 zł	27,40%***
11	„Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Dostępne Mieszkanie	377 420 zł	377 420 zł	100%
Suma dla zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz programów PFRON		43 440 996,76 zł	40 902 645,39 zł	89,79%
Suma dla wszystkich zadań i programów PFRON		44 952 996,76 zł	42 323 578,88 zł	90,13%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

*zadanie realizowane przez Grodzki Urząd Pracy

**Otrzymane środki na rok 2025 w ramach programu „Aktywny Samorząd” są to środki, na realizację programu od 1.03.2025 r. do 15.04.2026 r. W ramach tych środków podpisane są umowy z beneficjentami z terminem ich rozliczenia przypadającym w 2026 roku. Środki zaangażowane (podpisane umowy) na realizację programu stanowią 95,12% przyznanych umową

otrzymane środki na 2025 r.	zaangażowanie na 23.02.2026r.	planowany % realizacji na podstawie zaangażowania
5 709 056,36 zł	5 430 401,50 zł	95,12%

*** Otrzymane środki na rok 2025 w ramach Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Mieszkanie dla Absolwenta” są to środki, na realizację programu w roku 2025, przy czym umowy zawierane są z beneficjentami na okres 5 lat. Dofinansowania są wypłacane miesięcznie, dotyczą kosztów czynszu oraz opłat eksploatacyjnych. Wykonanie zwiększa się z każdym miesiącem. Ostatnie środki zostaną wypłacone we wrześniu 2030.

otrzymane środki na 2025 r.	zaangażowanie na 23.02.2026r.	planowany % realizacji na podstawie zaangażowania
1 136 858,40 zł	1 136 858,40 zł	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Zadania GMK, pozostające w kompetencjach MOPS, realizowane przez NGO

	Wykonanie 31.12.2025 r.
Łącznie, w tym:	103 867 491,30 zł
wydatki bieżące	103 867 491,30 zł
środki własne	77 173 806,37 zł
dotacja z budżetu państwa	24 141 139,37 zł
dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	1 622 606,18 zł
dotacja z Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF)	929 939,42 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Realizacja dochodów Gminy Miejskiej Kraków w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej

Dochody Gminy Miejskiej Kraków	Wykonanie dochodów 31.12.2025 r.
1	2
Dochody zrealizowane przez MOPS	18 892 237,59 zł
Dochody zrealizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej i pieczy zastępczej, w tym:	55 203 296,65 zł
Domy Pomocy Społecznej	54 105 245,49 zł
Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	196 829,39 zł
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	663,12 zł
Krakowskie Centrum Seniora	599 749,83 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy	24 504,67 zł
Mieszkania treningowe i wspomagane	276 304,15 zł
SUMA	74 095 534,24 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Krakowie

Rozdział II: Pomoc środowiskowa

2. Praca socjalna

2.1 Praca socjalna z osobami i rodzinami

Misją pracy socjalnej jest tworzenie warunków, które sprzyjają pozytywnej zmianie sytuacji życiowej osoby/rodziny lub zapobiegają obniżaniu się poziomu jej funkcjonowania. Charakterystyczny element pracy socjalnej stanowi nawiązywanie i podtrzymywanie relacji pomocowej. Bazując na wzajemnej interakcji i maksymalnym dostosowaniu do specyfiki potrzeb odbiorców usługi, planowane są rozwiązania umożliwiające przezwyciężanie doświadczanych trudności. Praca socjalna, oferując różnorodny katalog działań, przyczynia się do wzmocnienia potencjału osób i rodzin objętych tego rodzaju wsparciem oraz zwiększenia stopnia ich zdolności do samodzielnego pokonywania życiowych problemów i kryzysów. Pracownicy socjalni realizują również działania pomocowe o doraźnym charakterze, w ramach których, adekwatnie do identyfikowanych potrzeb i oczekiwań odbiorców, udzielają informacji, wskazówek, porad i pomocy, w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, pomagają w uzyskaniu specjalistycznego poradnictwa, terapii lub innych form pomocy, podejmują współpracę z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania problemów oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzeniu konsekwencji ubóstwa. Ponadto, pracownicy Zespołów ds. pracy socjalnej szczególną uwagę poświęcają takim obszarom problemowym, jak przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona osób jej doznających (zobacz szerzej pkt 4), monitorowanie sytuacji życiowej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych na rzecz osób chorujących psychicznie oraz ich rodzin, organizowanie wszechstronnego wsparcia dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami, diagnozowanie sytuacji i wdrażanie rozwiązań adekwatnych do potrzeb rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W takim przypadku, celem rozpoznania specyfiki problemów, identyfikacji przyczyn i źródeł ich występowania, pracownicy socjalni wykorzystują wywiad środowiskowy jako narzędzie służące zebraniu niezbędnych informacji oraz dokonaniu na ich podstawie analizy sytuacji rodziny, poziomu kompetencji rodzicielskich, obszarów wymagających wzmocnienia lub uzasadniających wdrożenie oddziaływań korekcyjnych i naprawczych.

W 2025 roku, w związku z sygnałami o przeżywaniu przez rodziny trudności w procesie opieki i wychowania dzieci, przeprowadzono 1368 wywiadów środowiskowych, a w ramach działań pomocowych oraz pracy socjalnej świadczonej na rzecz osób/rodzin zaewidencjonowano 3949 pozytywnych rezultatów, z czego 185 sytuacji pozytywnego zakończenia procesu pracy socjalnej, w tym z powodu usamodzielnienia się oraz osiągnięcia ustalonych celów współpracy przez osoby/rodziny.

2.2 Organizowanie społeczności lokalnej – rewitalizacja społeczna

W MOPS jedna z metod pracy socjalnej – metoda środowiskowa – realizowana jest w formie Programów Aktywności Lokalnej (PAL), których cele szczegółowe są dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb konkretnej społeczności. Natomiast cele takie, jak m.in. zwiększenie kompetencji społecznych mieszkańców oraz motywacji do działania na rzecz społeczności lokalnej, wzrost poczucia sprawczości oraz odpowiedzialności za miejsce zamieszkania, wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, zbudowanie i konsolidacja współpracy między partnerami lokalnymi, działania o charakterze edukacyjnym, integracyjnym, aktywizującym, informacyjnym, wzrost kompetencji rodzicielskich i wychowawczych, są wspólne dla większości PAL.

Podejmowane działania służyły przeciwdziałaniu izolacji społecznej mieszkańców poprzez inicjowanie przedsięwzięć odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby lokalnej społeczności. Ich celem było zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie istotnych problemów lokalnych oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu. Istotnym elementem programu było wzmocnianie poczucia tożsamości

wspólnotowej i odpowiedzialności za wspólne miejsce zamieszkania, a także poprawa dostępu do informacji o ofercie instytucji działających na rzecz społeczności lokalnej.

W 2025 r. w Krakowie funkcjonowało 11 Programów Aktywności Lokalnej:

- „Ugorek” dla mieszkańców os. Ugorek oraz osiedli sąsiadujących – Dzielnica III,
- „Stare Podgórze – Zabłocie” dla mieszkańców wyodrębnionego fragmentu Dzielnicy XIII,
- „Na Olszy” dla mieszkańców Dzielnicy III,
- „Zesławice i Kantorowice” dla mieszkańców Dzielnicy XVII,
- „Na Skarpie” dla mieszkańców Dzielnicy XVIII,
- „Żabiniec” dla mieszkańców Dzielnicy IV,
- „Nad Potokiem” dla mieszkańców Dzielnicy XII,
- „Mistrzejowice” dla mieszkańców Dzielnicy XV oraz Dzielnicy XVI,
- „Wróżeńice” dla mieszkańców Dzielnicy XVII,
- „Streetwork” dla młodzieży do 25. roku życia, zagrożonej wykluczeniem społecznym z terenu Dzielnicy III, IV i XVIII Gminy Miejskiej Kraków,
- „Znaczenie Rodziny” dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin.

W poszczególnych PAL-ach cele założone na 2025 zostały zrealizowane poprzez działania takie, jak: prowadzenie animacji lokalnej na rzecz osób uczestniczących, spotkania ze społecznością, organizacja i prowadzenie zajęć oraz warsztatów, współpraca z wolontariuszami, diagnoza środowiska lokalnego, wspomaganie grup inicjatywnych, współpraca z instytucjami, organizacjami, konsultacje psychologiczne czy udzielanie informacji i wskazówek.

Zrealizowano 9585 godzin animacji lokalnej, 13 645 godzin organizacji zajęć, treningów kompetencji społecznych (m.in. warsztaty, wyjścia grupowe), 1255 godzin wsparcia w postaci konsultacji psychologicznych. Liczba nowych uczestników objętych wsparciem w ramach PAL wyniosła 1552 osoby.

W 2025 roku funkcjonowanie wszystkich Programów Aktywności Lokalnej finansowane było z budżetu Gminy Miejskiej Kraków. Kwota środków wydatkowanych na realizację oferty PAL wyniosła 242 150,91 zł, w tym 112 761,33 zł w ramach realizacji Inicjatyw Lokalnych.

2.2.1 Ważne inicjatywy podejmowane w ramach Programów Aktywności Lokalnej w 2025 r.

- „Wakacyjne rękodzieło na Mistrzejowicach dla najmłodszych 2025”, w ramach Inicjatywy Lokalnej, skierowane do dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych; zajęcia trwały 2 tygodnie i zakończyły się wspólną wycieczką integracyjną dla rodzin do Kopalni Guido,
- Inicjatywa Lokalna „Letnia Magia we Wróżeńicach”. Zorganizowano plenerową imprezę integracyjną skierowaną do mieszkańców Krakowa, ze szczególnym uwzględnieniem osiedli peryferyjnych Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Program wydarzenia obejmował atrakcje dla wszystkich grup wiekowych i osób o różnym poziomie sprawności. W organizację zaangażowani byli mieszkańcy oraz członkowie lokalnego Stowarzyszenia,
- Warsztaty historyczne i spacer tematyczny. W ramach działań edukacyjno-kulturalnych zrealizowano warsztaty historyczne oraz spacer tematyczny odbywające się w okolicy osiedla Wróżeńice,
- Międzypokoleniowe warsztaty szydełkowania dla dzieci i dorosłych, prowadzone przez mieszkankę osiedla we Wróżeńicach,
- Spotkania w ramach Klubu Młodych w PAL Na Olszy,
- Zbiórki charytatywne – prowadzona była zbiórka nakrętek w ramach akcji „Nakręć się na pomoc” dla Hospicjum św. Łazarza oraz zbiórka darów dla podopiecznych schroniska KTOZ dla Bezdomnych Zwierząt w Krakowie, we współpracy z radnymi Dzielnicy III,
- Inicjatywa Lokalna „Dzień Kobiet – siła, piękno, inspiracja” integrująca mieszkanki Wadowa i okolicznych osiedli peryferyjnych z dzielnic XVII i XVIII, zakładała organizację wydarzenia lokalnego w ramach obchodu Dnia Kobiet,

- Inicjatywa Lokalna „Zesławickie Bobry”, w ramach której zorganizowano wydarzenie lokalne – piknik rodzinny, którego celem była aktywizacja i integracja mieszkańców Zesławic i okolic,
- Inicjatywa Lokalna „Lato dla dzieci w Zesławicach – rodzinie, aktywnie, plenerowo” skierowana do dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie dzielnicy XVII ze szczególnym uwzględnieniem osiedla Zesławice. Zakładała realizację zajęć w okresie wakacyjnym oraz organizację wydarzenia plenerowego „Dzień Sportu”,
- Inicjatywa „Ogrodowe Rewolucje” skierowana do mieszkańców Zesławic. Celem była aktywizacja do zaangażowania się w działania na terenie ogrodu sąsiedzkiego, wymiana podłoża w skrzyniach i warsztaty edukacyjne, pielęgnacja i nasadzenia roślin oraz warsztaty ekologiczne,
- Spotkania kulturalne i językowe z uczniami z wymiany międzykulturowej młodzieży z całego świata, w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Międzykulturowym AFS Polska,
- Pomoc w formie paczek żywnościowych oraz środków czystości dla 13 rodzin – uczestników PAL (Święta Wielkanocne oraz Bożego Narodzenia), wspólnie z Wolontariatem św. Eliasza,
- spotkania „Ucho w ucho z winylem” – wspólne słuchanie płyt na Żabińcu, zainicjowane i poprowadzone przez jednego z mieszkańców osiedla, spotkania grupy muzycznej Wolne Muzykowanie,
- Spotkania podróżnicze „PALcem po mapie – dookoła świata”,
- Cykliczne seanse filmowe w ramach przedsięwzięcia „Kino Na Skarpie”,
- Zajęcia sportowo–ruchowe z gry w siatkówkę, zajęcia z Jogi i Qigong,
- Zajęcia z gry w brydża na Mistrzejowicach,
- Zajęcia z gimnastyki słowiańskiej na os. Zesławice,
- Warsztaty z higienistką stomatologiczną dla dzieci i rodziców, poświęcone profilaktyce higieny jamy ustnej,
- Cykl spotkań filozoficznych w ramach powołanego w PAL Na Skarpie „Klubu Inteligentnego Człowieka”,
- Wyjścia na Wawel wraz z przewodnikiem w ramach integracji międzypokoleniowej, we współpracy z Dyrektorem Zamku Królewskiego na Wawelu,
- Remont pokoju dziecięcego oraz mieszkania rodziny z niepełnosprawnością w ramach przedsięwzięcia „Trzy Kolory”, we współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych na os. Złotej Jesieni oraz anonimowym lokalnym przedsiębiorcą,
- Współpraca z Prezesem Towarzystwa Krzewienia Kultury i Tradycji Romskiej – spotkania muzyczne w siedzibie PAL Na Skarpie, koncerty muzyki romskiej w Nowohuckim Centrum Kultury i w Teatrze Ludowym,
- Współpraca z Klubem Sportowym Wanda Kraków – możliwość korzystania z obiektów basenu „Wandzianka” dla 20 dzieci z rodzicami,
- Cykliczne spotkania coachingowe – grupowe i indywidualne dla kobiet, prowadzone przez Sylwię Grochal z Fundacji „Zaurocz się Życiem”, w tym spotkanie ze stylistką, wizażystką oraz trenerem personalnym,
- Przedsięwzięcie „Wszystkiego Dobrego” – dzięki współpracy z lokalnym anonimowym przedsiębiorcą 25 rodzin wielodzietnych, niepełnych i z niepełnosprawnością, otrzymało paczki żywnościowe przed świętami wielkanocnymi,
- Cykliczne zajęcia instrumentalno–wokalne dla dzieci oraz osób dorosłych organizowane przez PAL Na Skarpie,
- Spotkania z grammi planszowymi dla różnych grup wiekowych: rodzinne, dla seniorów, dla młodzieży organizowane przez PAL „Stare Podgórze”,
- Wyprzedaż garażowa – cykliczne wydarzenia o charakterze społecznym, skierowanym do mieszkańców lokalnej społeczności Wróżeńic,
- „Rodzina w równowadze” – projekt realizowany w kwietniu i maju we współpracy z pracownikami PAL, MOPS Filia nr 8, Komisariat Policji VI, Szkoła Podstawowa nr 61 dedykowany rodzinom. Obejmował cykl warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie (postawy, konstruktywne reagowanie na trudne zachowania i złość, budowanie relacji bez przemocy, komunikowanie się z dzieckiem adekwatnie do jego wieku), spotkanie informacyjno–

edukacyjne dla wszystkich rodziców i opiekunów dzieci z Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim dotyczące uzyskania wsparcia w środowisku lokalnym.

2.3 Praca socjalna prowadzona w ramach projektów socjalnych

W ramach wsparcia osób i rodzin, obok pracy socjalnej prowadzonej metodą indywidualnego przypadku, w MOPS realizowane są projekty socjalne oparte na oddziaływaniach grupowych.

Pracownicy socjalni na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowywali i wdrażali działania mające na celu integrację, reintegrację społeczną i tworzenie sieci współpracy. Projekty służyły przełamaniu stereotypu osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, a poprzez angażowanie grup odbiorców niebędących klientami Ośrodka, także poprawę wizerunku instytucji pomocy społecznej i zwiększenie wiedzy na temat jej roli i zadań. Projekty socjalne tworzone były z myślą o poszczególnych grupach odbiorców i kierowane do dzieci i młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnością, rodzin (w tym niepełnych i wielodzietnych), a także lokalnych społeczności. Celem podejmowanych działań było zaktywizowanie osób i rodzin oraz zachęcanie ich do udziału w życiu społecznym.

Projekty socjalne realizowane w celu reintegracji społecznej dotyczyły w szczególności kształtowania i wzmacniania kompetencji społecznych, osobistych i komunikacyjnych osób korzystających z pomocy. Realizacja projektów odbywała się m. in. w formie spotkań okolicznościowych, wycieczek oraz udziału w wydarzeniach o charakterze kulturalnym lub społecznym.

Rady Dzielnic przeznaczyły, zgodnie z podjętymi uchwałami na realizację zadań przez MOPS w 2025 r., w tym na dofinansowanie realizacji projektów socjalnych oraz przyznanie pomocy finansowej na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych, łączną kwotę 518 299,49 zł.

W 2025 r. zrealizowano łącznie 33 projekty socjalne, które miały na celu reintegrację społeczną klientów MOPS i ich rodzin, tworzenie sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym, integrację ze środowiskiem, przeciwdziałanie przemocy oraz tworzenie grupy wsparcia. Łącznie wsparciem w ramach projektów socjalnych zostało objętych 812 osób.

2.3.1 Wybrane projekty socjalne zrealizowane w 2025 r.:

Projekt socjalny „Rozruch”

Projekt skierowany był do osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności bądź orzeczenie o niezdolności do pracy, zamieszkujących na terenie Dz. XVII. Beneficjenci mieli możliwość skorzystania z zajęć rekreacyjno-sportowych oraz uczestniczenia w wyjeździe integracyjnym do Solca Zdrój. W projekcie wzięło udział 10 osób. Na realizację zadania przeznaczono 4000 zł.

Projekt socjalny „Wigilia zbliża ludzi”

W ramach projektu socjalnego pt. „Wigilia zbliża ludzi”, 17 grudnia 2025 r., została zorganizowana wigilia dla 44 osób. Odbiorcami projektu były osoby starsze i z niepełnosprawnością, rodziny wielodzietne i niepełne – mieszkańcy Dzielnicy VIII Dębniki. Podczas spotkania, które odbyło się w Pensjonacie i Restauracji u Pana Cogito, prowadzonym przez Stowarzyszenie Rodzin Zdrowie Psychiczne przy ul. Bałuckiego 6, uczestnicy mieli zorganizowany poczęstunek. Dodatkowo każdy z uczestników wigilii otrzymał paczkę żywnościową. Na realizację zadania przeznaczono 12 000 zł.

Projekt socjalny „Międzypokoleniowa integracja – Być Aniołem... każdy może”

W ramach projektu zorganizowano międzypokoleniowe, rodzinne warsztaty twórczości dla mieszkańców Dzielnicy XVII. Uczestnicy stworzyli ceramiczne ozdoby świąteczne, a także stroiki świąteczne. Zadanie zostało sfinansowane ze środków Rady Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie. Na realizację zadania przeznaczono 8966,39 zł.

Projekt socjalny „Przyjaciele”

W 2025 w ramach realizacji projektu socjalnego „Przyjaciele 2025” zorganizowano 31 spotkań grupy samopomocowej. 20 spotkań odbyło się w siedzibie PAL Na Skarpie, os. Na Skarpie 35. Na kilku spotkaniach zorganizowano warsztaty rękodzielnicze, podczas których uczestnicy wytwarzali ozdoby wielkanocne, a także ozdoby bożonarodzeniowe. W ciągu roku odbyły się 3 grille integracyjne, w których brali udział również uczestnicy PAL. Ponadto zorganizowano: 5 wyjść do kina, wycieczkę do Łańcuta oraz kilka wyjść integracyjnych m.in. do Ogrodu Botanicznego oraz 2 wyjścia na Wawel i Dni Romskie. W marcu odbyło się spotkanie Wielkanocne, na którym Uczestnicy otrzymali paczki świąteczne. W grudniu odbyło się spotkanie wigilijne dla uczestników projektu „Przyjaciele 2025” podczas którego uczestnicy otrzymali paczki świąteczne. W projekcie wzięły udział 34 osoby, mieszkańców dzielnicy XIV, XV, XVI, XVII, XVIII.

Projekt socjalny „Kaligrafia dla każdego – zajęcia integracyjne dla mieszkańców Dzielnicy III”

W ramach projektu zorganizowano 6 warsztatów kaligrafii, skierowanych do osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Głównym celem projektu było rozwijanie umiejętności manualnych, pobudzanie kreatywności oraz integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami i osób starszych z terenu dzielnicy. W warsztatach wzięło udział łącznie 17 osób.

Projekt socjalny „Nakręcamy Bieńczyce i Mistrzejowice 2025”

Projekt skierowany do mieszkańców Dzielnicy XVI Bieńczyce i Dzielnicy XV Mistrzejowice, w ramach którego odbyły się warsztaty z rękodzieła dla dorosłych, integracyjna wycieczka do Ośrodka „Zaczarowane Wzgórze dla małych i dużych”, zajęcia ruchowo-relaksacyjne w klubie fitness dla mieszkańców obu dzielnic.

Projekt socjalny „zaPALeni do aktywności 2025”

W ramach projektu przeprowadzono warsztaty międzypokoleniowe z rękodzieła, warsztaty kreatywne dla dzieci, zakupiono rośliny do Ogrodu Społecznego, które zasadzono wspólnie z mieszkańcami. Zrealizowano 15 warsztatów międzypokoleniowych z rękodzieła dla dorosłych i młodzieży, w których uczestniczyło 28 osób oraz 17 warsztatów kreatywnych dla dzieci, w których wzięło udział 41 dzieci. Projekt finansowany był ze środków Rady Dzielnicy IV Prądnik Biały.

Projekt socjalny „Pozytywnie PALnięci”

W ramach realizowanego ze środków Rady Dzielnicy XIII projektu przeprowadzono cykl warsztatów ceramicznych, w których udział wzięło 39 osób oraz wyjazd integracyjny ze sptywem kajakowym na trasie Kolonowskie-Krasiejów, połączony ze zwiedzaniem Fabryki Robotów oraz zamku w Mosznie.

Projekt socjalny „Międzypokoleniowa Integracja Mieszkańców Łuczanowic”

W Dzielnicy XVII, w ramach projektu, zorganizowano wyjście do instytucji kultury, a także wydarzenie plenerowe „Spotkanie z Mikołajem”. Projekt finansowany był ze środków Rady Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie.

Projekt socjalny „Gdy przemoc zabiera głos – milczeć czy mówić”

W ramach projektu, realizowanego w Dzielnicy XVII, zorganizowano cykl 4 spotkań edukacyjnych dla dzieci w wieku 9–12 lat. Spotkania miały na celu zapoznanie z różnymi zjawiskami przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy oraz edukację dzieci, jak reagować i przeciwdziałać przemocy oraz wzmacniać poczucie własnej wartości i promować postawy prospołeczne. Projekt finansowany był ze środków MOPS.

Projekt „Jesteśmy – działamy”

Celem projektu realizowanego w Osiedlu Wróżeńice było rozwijanie kreatywności, ekspresji twórczej i umiejętności manualnych uczestników oraz wzmacnianie kompetencji psychospołecznych, takich jak współpraca, komunikacja i rozwiązywanie problemów.

Kwota środków finansowych wydatkowanych na realizację projektów socjalnych współfinansowanych z Rad Dzielnic wyniosła 195 823,29 zł.

3. Kluby Rodziców

W ramach Programów Aktywności Lokalnej działają cztery Kluby Rodziców – Na Skarpie, Stare Podgórze, Na Żabińcu i we Wróżeńicach. Są to miejsca spotkań i integracji rodziców z dziećmi, w szczególności do lat 3 oraz osób oczekujących na potomstwo.

W ramach Klubów organizowano m.in. zajęcia logorytmiczne, edukacyjno-rozwojowe dla dzieci, odbywały się warsztaty dla rodziców z Pozytywnej Dyscypliny, „Bajkoterapia dla dzieci”, „Biblioteczka dla maluszka”, „Rodzicielstwo poprzez zabawę”, grupa wsparcia dla rodziców, prowadzone były konsultacje indywidualne z psychologiem. Ponadto Na Żabińcu otwarto „sensoprzestrzeń”, czyli przestrzeń, gdzie dzieci mogą spędzić czas na zabawie w basenie kuleczkowym. We Wróżeńicach zorganizowano zajęcia dietetyczne.

W 2025 roku zrealizowano 252 godziny zajęć, w których wzięło udział 176 dzieci oraz 161 rodziców.

Środki finansowe przeznaczone na realizację działań w ramach Klubów wyniosły 31 965,14 zł.

4. Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS

W 2025 roku MOPS kontynuował prowadzenie organizacji wolontariatu na rzecz podopiecznych ośrodka. Wspólne działania podjęto z 79 wolontariuszami i wolontariuszkami. Podobnie jak w latach ubiegłych podtrzymywana była współpraca ze środowiskami studenckimi, szkolnymi i Uniwersytetem III Wieku, Związkiem Harcerstwa Polskiego Hufcem Kraków-Śródmieście. Wolontariat podejmowali uczniowie i uczennice liceów, studenci, osoby pracujące, emeryci i emerytki. W 2025 roku łączna liczba osób objętych pomocą wolontariacką wyniosła 897.

W obszarze pomocy osobom z niepełnosprawnością, starszym i samotnym, korzystającym ze wsparcia indywidualnego angażowało się 11 wolontariuszy i wolontariuszek, którzy pomagali 13 osobom. Z kolei ze wsparcia wolontariatu grupowego skorzystały 72 osoby z niepełnosprawnością. Działania obejmowały m.in. wsparcie emocjonalne, towarzyszenie, zakupy, wspólne spacerowanie, czytanie prasy i książek, pomoc w drobnych czynnościach domowych,

których ze względu na schorzenie lub wiek osoby objęte wolontariatem nie mogły wykonać samodzielnie.

W obszarze pomocy dzieciom w nauce (prowadzonej również zdalnie) angażowało się 26 wolontariuszy i wolontariuszek.

W ramach działań środowiskowych 45 wolontariuszy i wolontariuszek angażowało się w pomoc animatorom i animatorkom lokalnym PAL poprzez prowadzenie m.in. zajęć językowych dla młodzieży i dorosłych, zajęć taneczno-ruchowych, plastycznych, rękodzieła, współprowadzenie zajęć w grupach wsparcia i warsztatach, pomoc w wydarzeniach środowiskowych, pomoc przy organizacji Wigilii dla osób ubogich. Swoim wsparciem objęli 797 uczestników i uczestniczek PAL, w tym 61 osób z niepełnosprawnościami oraz 144 dzieci. 1 wolontariuszka wspierała Klub Rodziców poprzez prowadzenie zajęć z bobojogi. Pracę Działu Pomocy Bezdomnym wsparł 1 wolontariusz.

W Klubie Integracji Społecznej 1 wolontariusz pomagał przy realizacji Warsztatów Integracji Społecznej, z których skorzystało 38 osób. Ze wsparcia wolontariuszy, zarówno indywidualnego jak i grupowego, skorzystało 78 osób z niepełnosprawnością.

W 2025 roku nadal prowadzono współpracę ze Stowarzyszeniem Mali Bracia Ubogich, które realizowało wolontariat towarzyszący, dedykowany 21 osobom powyżej 60. roku życia, stanowiący wsparcie dla osób samotnych.

5. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024–2030

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”, a także w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024–2030 został przyjęty uchwałą Nr CXXV/3426/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 grudnia 2023 r.

Realizacja programu odbywała się poprzez:

- zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową, w tym zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą domową,
- podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- organizację szkoleń oraz superwizji dla pracowników instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miejskiej Kraków.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizował projekt „Po Twojej Stronie” w ramach Programu Ośtonowego „Wpieranie jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć”. Projekt był adresowany do kobiet doznających przemocy domowej lub nią zagrożonych. Szczególną grupę odbiorców stanowiły kobiety znajdujące się w sytuacji wielokrotnego wykluczenia, w tym kobiety z niepełnosprawnościami, kobiety starszych, kobiety LGBTI, kobiet wykonujących pracę seksualną, migrantek, uchodźczyń, kobiet romskich oraz kobiet z terenów wiejskich, zamieszkujących Gminę Miejską Kraków.

Celem projektu było wypracowanie i przetestowanie modelu asystencji towarzyszącej jako nowej formy wsparcia instytucjonalnego dla kobiet doświadczających przemocy domowej,

ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej, a także wzmocnienie lokalnego systemu pomocy poprzez rozwój kompetencji kadr i współpracy międzyinstytucjonalnej.

W ramach realizacji projektu opracowano 40-godzinny program szkoleniowy dla asystentek towarzyszących, obejmujący zagadnienia prawne, funkcjonowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, charakterystykę zjawiska przemocy domowej oraz formy wsparcia dostosowane do potrzeb kobiet z grup szczególnie narażonych na marginalizację. Następnie przeprowadzono rekrutację 12 kandydatek spełniających wymagania formalne i merytoryczne, które ukończyły szkolenie i zostały zatrudnione do realizacji usług asystenckich. Wsparciem w ramach projektu „Po Twojej Stronie” objęto 36 kobiet doświadczających przemocy domowej lub zagrożonych jej wystąpieniem. Usługi asystencji towarzyszącej realizowane były w okresie od listopada do grudnia 2025 r. Zakres wsparcia był dostosowany do indywidualnych potrzeb i obejmował m.in. pomoc informacyjną i edukacyjną, wsparcie emocjonalne, pomoc w planowaniu działań oraz towarzyszenie w kontaktach z instytucjami, takimi jak Policja, prokuratura, sądy, placówki ochrony zdrowia, MOPS oraz organizacje pozarządowe. Łącznie zrealizowano 1620 godzin indywidualnego wsparcia asystenckiego.

Asystentki towarzyszące korzystały również z konsultacji merytorycznych prowadzonych przez specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy domowej – członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Zrealizowano ewaluację projektu z udziałem uczestniczek i asystentek, która potwierdziła adekwatność i skuteczność zastosowanego modelu wsparcia, w tym wzrost poczucia bezpieczeństwa i sprawczości kobiet objętych pomocą. Realizacja projektu przyczyniła się do rozszerzenia lokalnego katalogu usług pomocowych.

W ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024–2030, w dniach 18–19 września 2025 roku, w Muzeum Krakowa – Pałac Krzysztofora odbyła się interdyscyplinarna konferencja pn. „Nie bój się widzieć”. Myślą przewodnią wydarzenia było dążenie do zwiększania wrażliwości na problem przemocy wobec dzieci, poszukiwanie oraz promowanie rozwiązań sprzyjających dobremu i bezpiecznemu dzieciństwu.

Podczas konferencji specjaliści z różnych dziedzin, przedstawiciele instytucji, organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy mieli okazję do wymiany doświadczeń i dzielenia się dobrymi praktykami. Ekspertki zgłębiały tematy rozpoznawania przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej, a także reagowania na jej oznaki, udzielania dzieciom kompleksowego wsparcia. Poruszone zostały również zagadnienia dotyczące czynników chroniących dzieci i skutecznych metod rozwijania oddziaływań profilaktycznych

W okresie od 1 maja 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. zrealizowano dwa zadania publiczne polegające na świadczeniu usług wzmocniających i wspierających osoby doznające przemocy domowej oraz osoby zagrożone przemocą domową, w tym dzieci doznające przemocy oraz dzieci będące jej świadkami, zamieszkujące na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Realizacja każdego z zadań została zlecona w trybie otwartego konkursu ofert następującym podmiotom: Centrum Praw Kobiet (w okresie lipiec – grudzień 2025 r.), Stowarzyszeniu Dobrej Nadziei (w okresie od maja do grudnia 2025 r.).

Zakres świadczonych usług odpowiadał na potrzeby uczestników w zakresie zwiększenia poczucia bezpieczeństwa, wzmocnienia sprawczości, poszerzenia wiedzy o mechanizmach przemocy oraz nabycia umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym stawiania granic i kształtowania postawy asertywnej. Usługi miały charakter kompleksowy i obejmowały zarówno wsparcie grupowe, jak i indywidualne poradnictwo specjalistyczne, co umożliwiło udzielenie pomocy dostosowanej do sytuacji i możliwości uczestników.

W ramach zadań prowadzono grupy wsparcia dla osób dorosłych doznających przemocy lub zagrożonych przemocą. Równolegle realizowano grupy socjoterapeutyczne lub psychoedukacyjne dla dzieci doznających przemocy oraz będących świadkami przemocy

domowej. W sytuacjach, gdy było to możliwe organizacyjnie, podejmowano działania służące koordynacji godzin zajęć dzieci z innymi grupowymi formami wsparcia realizowanymi dla opiekunów, tak aby ułatwić rodzinom korzystanie z pomocy. Z wyżej opisanych form wsparcia skorzystało łącznie 22 kobiety oraz 13 dzieci.

Istotnym elementem działań była realizacja „Szkół dla Rodziców i Wychowawców” jako formy profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej. Realizowano również warsztaty asertywności i samoobrony Wen-Do dla kobiet i dziewcząt. Warsztaty miały formę dwudniową (dwa spotkania), przy założeniu, że każde spotkanie trwało co najmniej 6 godzin, a liczebność grup nie przekraczała 8 uczestniczek. Ta forma wsparcia wzmacniała poczucie sprawczości oraz kompetencje w zakresie rozpoznawania zagrożeń i reagowania w sytuacjach naruszenia granic. W obu zadaniach zapewniono również dostęp do poradnictwa specjalistycznego, obejmującego poradnictwo psychologiczne, prawne oraz rodzinne. Łączna liczba godzin poradnictwa specjalistycznego wyniosła 1310 godziny (w tym 576 godzin poradnictwa psychologicznego, 411 godzin poradnictwa prawnego oraz 323 godzin poradnictwa rodzinnego), a liczba osób objętych wsparciem w tej formie wyniosła 296 uczestników.

Realizacja zadań przyczyniła się do zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej lub zagrożonych przemocą na terenie Krakowa. Zastosowanie zróżnicowanych form wsparcia – od pracy grupowej, poprzez psychoedukację i socjoterapię dzieci, działania profilaktyczne dla rodziców, warsztaty wzmacniające kompetencje obrony własnych granic, aż po poradnictwo psychologiczne, prawne i rodzinne – pozwoliło na udzielanie pomocy adekwatnej do zdiagnozowanych potrzeb uczestników i realizację celu zadania, jakim było wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa, sprawczości oraz umiejętności konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

W 2025 roku zrealizowano również cykl zajęć edukacyjno-warsztatowych pn. „Szkoła dla Rodziców”, skierowany do rodziców i opiekunów doświadczających trudności w radzeniu sobie z emocjami oraz wyzwaniem wychowawczymi. Celem działań było wzmocnienie kompetencji wychowawczych uczestników, rozwój umiejętności komunikacji w rodzinie, wsparcie w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz budowanie prawidłowych więzi i postaw wychowawczych, opartych na idei rodzicielstwa bez przemocy. Program został zrealizowany w formie ośmiu spotkań warsztatowych, trwających po trzy godziny każde. Zajęcia miały charakter interaktywny i łączyły elementy pracy warsztatowej, ćwiczeń praktycznych oraz wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami.

Zakres tematyczny obejmował m.in. budowanie więzi i poczucia bezpieczeństwa w rodzinie, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (aktywne słuchanie, wyrażanie emocji, stosowanie komunikatów „ja”), zasady konsekwentnego wychowania, sposoby rozwiązywania konfliktów, wspieranie dziecka w nauce i rozwoju, radzenie sobie z emocjami i trudnymi zachowaniami, stawianie i egzekwowanie granic oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka i rodzica.

Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia świadomości rodziców w zakresie potrzeb emocjonalnych dzieci, poprawy jakości relacji rodzinnych oraz wzmocnienia umiejętności wychowawczych sprzyjających budowaniu bezpiecznego, wspierającego środowiska rodzinnego. Ze wsparcia skorzystało 13 osób.

W 2025 roku utworzono i uruchomiono stronę internetową <https://przeciwdzialanieprzemocydomowej.krakow.pl/>, stanowiącą narzędzie informacyjno-edukacyjne w systemie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Celem zadania było zwiększenie dostępności rzetelnych informacji oraz ułatwienie osobom doznającym przemocy domowej, osobom zagrożonym jej wystąpieniem oraz świadkom przemocy dostępu do form wsparcia i pomocy instytucjonalnej.

Strona pełni funkcję wsparcia pośredniego i obejmuje uporządkowane informacje dotyczące zjawiska przemocy domowej, możliwości reagowania, procedury „Niebieskie Karty”, a także dane kontaktowe do instytucji i organizacji świadczących pomoc, w tym wsparcie

interwencyjne, psychologiczne, prawne i socjalne. Udostępniane treści umożliwiają szybkie uzyskanie informacji o dostępnych formach pomocy oraz sposobach zgłoszenia przemocy domowej.

Realizacja zadania przyczyniła się do wzmocnienia systemu informacyjnego, poprawy dostępności wsparcia dla mieszkańców Krakowa oraz zwiększenia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2025 r. przygotowano materiały do przeprowadzenia kampanii społecznej skierowanej do szeroko rozumianych świadków przemocy domowej, zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich. Celem kampanii było zwrócenie uwagi na zjawisko przemocy domowej, zwiększenie świadomości społecznej na temat jej skutków, możliwości reagowania oraz poinformowanie, gdzie i w jaki sposób można zgłosić przemoc domową w celu zapewnienia osobom krzywdzonym skutecznej pomocy.

Działania obejmowały opracowanie koncepcji oraz produkcję trzech materiałów filmowych dostosowanych do różnych kanałów komunikacji.

W ramach zadania zrealizowano: spot oparty wyłącznie na przekazie obrazowym, bez dźwięku i napisów, przeznaczony do emisji m.in. w komunikacji miejskiej; spot z dźwiękiem, dedykowany do publikacji w mediach społecznościowych oraz emisji w telewizji lokalnej; a także materiał filmowy o długości około 5 minut, pełniący funkcję informacyjno-edukacyjną, poświęcony problematyce dziecka w roli świadka przemocy domowej.

Przygotowane materiały stanowią spójny zestaw narzędzi komunikacyjnych, wspierających działania profilaktyczne i edukacyjne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz wzmacniających gotowość społeczną do reagowania na jej przejawy.

W odniesieniu do realizowanych bezpośrednich form kontaktu z mieszkańcami Krakowa, przeprowadzono 46 spotkań informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej, skierowane m.in. do społeczności lokalnej, seniorów, grup zawodowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Spotkania obejmowały tematykę zjawiska przemocy domowej, podstawy prawne przeciwdziałania przemocy domowej, sygnały mogące świadczyć o doświadczeniu przez dzieci przemocy. Podobnie, jak w latach ubiegłych, podkreślany był istotny czynnik sprzyjający szybkiemu udzielaniu pomocy osobom krzywdzonym, tj. konieczność reagowania na akty przemocy w rodzinie dostrzegane w środowisku lokalnym, podejmowania przez służby stosownych działań w przypadku otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu przemocy domowej i współpraca interdyscyplinarna na rzecz osób uwikłanych w przemoc domową. Prowadzący spotkania prezentowali system przeciwdziałania przemocy domowej w Krakowie, instytucje i organizacje udzielające pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy domowej, zakres udzielanej pomocy i sposób zgłaszania sytuacji wymagających pomocy. Ponadto przybliżone zostały zasady realizacji procedury „Niebieskie Karty” i jej wpływ na przerwanie przemocy domowej, także udzielanie stosownej pomocy osobom krzywdzonym.

W trakcie spotkań prezentowane były również formy działań prowadzonych wobec osób stosujących przemoc domową, w tym program korekcyjno-edukacyjny oraz psychologiczno-terapeutyczny, poradnictwo i konsultacje indywidualne udzielane przez prowadzących program.

W 2025 r. zlecono usługę opracowania, wydruku oraz dostawy materiałów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, przeznaczonych do działań edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci w wieku szkolnym. Zakupione materiały stanowią narzędzie wsparcia pośredniego, wykorzystywane w pracy profilaktycznej prowadzonej w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024–2030.

Zakres zamówienia obejmował opracowanie i produkcję różnorodnych materiałów edukacyjnych, w tym puzzli, gier karcianych, opowiadań profilaktycznych, kolorowanek, kart pracy oraz łąmigłówek, dostosowanych do potrzeb rozwojowych dzieci z klas I–III oraz IV–VIII.

Treści materiałów zostały zaprojektowane w sposób przystępny i adekwatny do wieku odbiorców, z uwzględnieniem elementów wspierających rozpoznawanie emocji, budowanie postaw opartych na szacunku oraz kształtowanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia przemocą.

Materiały wykorzystywane są podczas spotkań informacyjno-edukacyjnych oraz warsztatów profilaktycznych realizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Udzielane w ten sposób wsparcie ma charakter edukacyjny i profilaktyczny, przyczyniając się do zwiększenia wiedzy dzieci na temat zjawiska przemocy domowej, wzmacniania ich kompetencji społecznych oraz rozwijania wrażliwości na sytuacje krzywdzenia.

W 2025 roku realizowane były działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, stanowiącej podstawowy mechanizm interwencji i pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową. Procedura wszczynana była przez przedstawicieli instytucji ustawowo zobowiązanych, tj. Policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w przypadku powzięcia podejrzenia występowania przemocy domowej. Jej celem było przerwanie przemocy oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy.

Działania realizowane były przez grupy diagnostyczno-pomocowe, w skład których wchodziły przedstawiciele instytucji pozostających w bezpośrednim kontakcie z rodziną, w tym pracownicy socjalni, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele oświaty i ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi oraz psycholodzy. Grupy te prowadziły diagnozę sytuacji rodzinnej, opracowywały indywidualne plany pomocy oraz monitorowały ich realizację, a także – zgodnie z obowiązującymi przepisami – weryfikowały zgłoszenia dotyczące podejrzenia przemocy domowej.

W 2025 roku powołano 1848 nowych grup diagnostyczno-pomocowych, a łączna liczba grup realizujących zadania wyniosła 4079, w tym 2231 utworzonych w latach poprzednich. Członkowie grup odbyli łącznie 7383 posiedzenia robocze. W tym okresie wszczęto łącznie 1400 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 437 przez pracowników socjalnych MOPS oraz 963 przez pozostałe instytucje. Łącznie realizowanych było 2141 procedur, z czego 1403 zakończono.

W związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” w 2025 roku wsparciem objęto 1923 rodziny, obejmujące łącznie 5237 osób. Udzielane wsparcie miało charakter wieloaspektowy i obejmowało m.in. pracę socjalną, wsparcie informacyjne i motywacyjne, kierowanie do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej, a także współpracę z instytucjami wymiaru sprawiedliwości.

Wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej podejmowano działania ukierunkowane na zmianę zachowań, w tym wizyty środowiskowe, rozmowy motywujące oraz kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych. W przypadkach, w których zachowania nosiły znamiona przestępstwa, składane były zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

5.1 Mieszkanie treningowe dla kobiet i kobiet z dziećmi

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie kontynuował realizację zadania polegającego na prowadzeniu mieszkań treningowych dla kobiet oraz kobiet z dziećmi, w tym osób opuszczających specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej. W ramach zadania funkcjonowały cztery mieszkania treningowe, które łącznie zapewniały 27 miejsc.

Wsparcie udzielane w mieszkaniach treningowych miało charakter kompleksowy i obejmowało zapewnienie bezpiecznego, czasowego miejsca zamieszkania oraz pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie samodzielności życiowej i społecznej mieszkanek. Uczestniczki korzystały ze wsparcia w zakresie planowania dalszej drogi życiowej, organizacji spraw

bytowych, porządkowania sytuacji prawnej i rodzinnej, a także w podejmowaniu działań zmierzających do stabilizacji mieszkaniowej i zawodowej.

Z tej formy pomocy w 2025 roku skorzystało łącznie 38 osób (w tym 2 osoby ze statusem ukraińskim). Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa kobiet oraz wsparła proces ich usamodzielniania szczególnie po doświadczeniu przemocy domowej.

5.2 Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW)

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej funkcjonował w 2025 roku jako całodobowa placówka udzielająca kompleksowej, specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej. Ośrodek zapewniał 25 miejsc schronienia na okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia pobytu w uzasadnionych przypadkach, gwarantując bezpieczne warunki pobytu oraz całodobowe wsparcie.

W ramach działalności ośrodka udzielano wsparcia psychologicznego, prawnego, pedagogicznego oraz pomocy pracownika socjalnego, ukierunkowanej na stabilizację sytuacji życiowej osób doznających przemocy. Realizowane były również grupy wsparcia/terapeutyczne dla osób dorosłych, wsparcie grupowe dla dzieci oraz terapia indywidualna, skoncentrowana na wzmocnieniu zasobów osobistych, odbudowie poczucia bezpieczeństwa oraz nabywaniu umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową.

Pomoc w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia była udzielana bezpłatnie, bez konieczności posiadania skierowania lub decyzji administracyjnej, a z oferty Ośrodka mogły korzystać osoby doświadczające przemocy domowej z terenu całego kraju. W 2025 roku z całodobowej pomocy skorzystały 73 osoby, w tym 39 osób dorosłych i 34 dzieci, natomiast z pomocy ambulatoryjnej skorzystało 447 osób.

Prowadzenie ośrodka zostało zlecone przez Gminę Miejską Kraków podmiotowi niepublicznemu wyłonionemu w trybie otwartego konkursu ofert. Zadanie finansowane było z budżetu państwa, a w 2025 roku na jego realizację wydatkowano kwotę 855 000 zł.

6. Interwencja kryzysowa

6.1 Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)

Ośrodek Interwencji Kryzysowej stanowi integralny element krakowskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, realizując działania interwencyjne skierowane do osób znajdujących się w sytuacji nagłego kryzysu, w tym doświadczających przemocy domowej. Działania Ośrodka ukierunkowane były na zapewnienie bezpiecznego schronienia, ograniczenie skutków kryzysu oraz uruchomienie adekwatnych form dalszego wsparcia.

W 2025 roku ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej skorzystało 97 osób, w tym 15 osób w związku z doświadczaniem przemocy domowej. Łącznie w analizowanym okresie ośrodek udzielił pomocy 374 osobom dotkniętym problemem przemocy, przyczyniając się do zwiększenia ich poczucia bezpieczeństwa, poprawy dostępu do specjalistycznego wsparcia oraz ograniczenia negatywnych skutków przemocy i sytuacji kryzysowych.

Osoby dotknięte przemocą domową mają możliwość szybkiego uzyskania dostępu do usług poradnictwa i terapii rodzin (*szerzej zob. pkt. 6.1*).

6.2 Miejsca interwencyjnego schronienia

W ramach zadań z zakresu interwencji kryzysowej w okresach niskich temperatur, w lokalizacji na os. Krakowiaków 46, prowadzonych jest 10 miejsc interwencyjnego schronienia dla kobiet. W 2025 r. zadanie zostało zlecone przez Gminę Miejską Kraków podmiotowi niepublicznemu, wyłonionemu w trybie otwartego konkursu ofert.

W 2025 r. z tej formy pomocy skorzystało 30 osób. Na realizację zadania wydatkowano 36 835 zł.

7. Interdyscyplinarne usługi wsparcia świadczone w Centrach dla Rodzin i Centrum Pomocy Dzieciom jako działania w obszarze profilaktyki przemocy domowej oraz pomocy dzieciom doświadczającym przemocy domowej lub pokrzywdzonych przestępstwem.

7.1. Centra dla Rodzin

Uwzględniając potrzebę systemowego, kompleksowego podejścia do problemu przemocy domowej, opartego na wzmacnianiu jakości relacji partnerskich i rodzinnych jako kluczowego czynnika ochronnego, Gmina Miejska Kraków – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od I 2023 r. realizuje i rozwija zintegrowany model profilaktyki przemocy w ramach działających na terenie miasta dwóch Centrów dla Rodzin.

Model opiera się na założeniu, że wzmacnianie jakości relacji partnerskich i rodzinnych stanowi kluczowy czynnik ochronny przed przemocą domową, dlatego oferuje kompleksowe, procesowe i interdyscyplinarne wsparcie skoncentrowane na pracy nad relacją, komunikacją, rozwiązywaniem konfliktów oraz wzmacnianiem kompetencji rodzicielskich.

Wsparcie w Centrum dla Rodzin ma charakter planowy i etapowy, jest koordynowane przez Case Managera i dostosowane do indywidualnych potrzeb rodzin. Podstawą doboru form pomocy jest diagnoza prowadzona z wykorzystaniem Narzędzia Oceny Ryzyka Relacyjnego (NORR), umożliwiającego identyfikację czynników zwiększających ryzyko przemocy i precyzyjne dopasowanie oddziaływań. Istotnym elementem modelu jest również interdyscyplinarna współpraca instytucji, zapewniająca spójność działań, sprawny przepływ informacji oraz bieżące reagowanie na pojawiające się trudności.

Model zintegrowanej profilaktyki przemocy został wdrożony w ramach pilotażowego projektu pn. „Moc Relacji – wdrożenie zintegrowanego modelu profilaktyki przemocy domowej”, realizowanego w okresie od stycznia 2023 r. do marca 2024 r. w partnerstwie z Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień oraz Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju „Dom Terapii”. Projekt realizowano w ramach Programu „Sprawiedliwość”, współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014–2021. Kluczowym efektem realizacji projektu było utworzenie Centrum dla Rodzin (ul. Wodna 2b), które po zakończeniu projektu nadal realizuje zadania w oparciu o zaimplementowany z powodzeniem model zintegrowanej profilaktyki przemocy domowej.

7.1.1. Centrum dla Rodzin, ul. Wodna 2b w Krakowie

W 2025 r. kontynuowano ofertę wsparcia w Centrum dla Rodzin przy ul. Wodnej 2b. Zakres usług świadczonych w ramach działalności centrum koncentruje się na wzmocnieniu jakości relacji w związkach – jako czynnika chroniącego przed wystąpieniem przemocy domowej. Celem oddziaływań jest wzmocnienie kompetencji w zakresie budowania bliskości, rozwiązywania konfliktów, kształtowaniu umiejętności komunikacyjnych i wychowawczych, co ma stanowić czynnik chroniący przed wystąpieniem przemocy domowej.

Wsparcie w ramach Centrum dla Rodzin świadczone jest przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju „Dom Terapii” oraz Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień. Fundacja Dom Terapii, wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert, realizuje zadanie publiczne polegające na świadczeniu poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków w okresie od kwietnia 2024 r. do 31 marca 2027 r.

Wsparcie świadczone w Centrum dla Rodzin kierowane jest do rodzin i par. Istotnym aspektem jest możliwość skorzystania z różnorodnych form wsparcia świadczonych w jednym

miejscu. W 2025 roku Centrum dla Rodzin świadczyło następujące usługi wsparcia z obszaru relacyjnego:

- poradnictwo psychologiczne (28 osób),
- poradnictwo rodzinne (32 osoby),
- poradnictwo socjalne (16 osób),
- terapia par/małżeńska (81 osób),
- terapia rodzinna (47 osób),
- terapia indywidualna (48 osób),
- poradnictwo rodzinne (224 osób),
- poradnictwo psychologiczne (10 osób)
- konsultacje z seksuologiem (20 osób)
- indywidualne konsultacje z obszaru profilaktyki uzależnień (32 osoby).

W centrum organizowane są również grupowe formy wsparcia:

- „Szkoła dla rodziców” oraz Warsztaty dla rodziców nastolatków wzmacniające kompetencje rodzicielskie (62 osoby),
- grupa psychoedukacyjna dla rodziców (12 osób),
- terapia grupowa dla ojców (17 osób),
- grupa terapeutyczna dla rodziców w kryzysie rozstania (11 osób),
- grupa terapeutyczna (dla osób, które w przeszłości doświadczyły kryzysów/traum/przemocy/uzależnienia) (15 osób),
- trening pracy z ciałem (5 osób).

W 2025 roku wsparciem w ramach centrum objęto łącznie 553 osób. W 2025 r. na realizację zadania publicznego polegającego na świadczeniu poradnictwa specjalistycznego w Centrum dla Rodzin przekazano środki w wysokości 748 800 zł.

7.1.2. Centrum dla Rodzin, Osiedle Krakowiaków 2

Kontynuacją oraz rozwinięciem wypracowanego modelu zintegrowanej profilaktyki przemocy jest realizacja przez Gminę Miejską Kraków – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej projektu „Utworzenie Centrum dla Rodzin”. Projekt realizowany jest w okresie od 1 sierpnia 2025 r. do 30 czerwca 2029 r. W ramach projektu powstało kolejne centrum w Os. Krakowiaków 2.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień oraz Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju „Dom Terapii”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027.

Zakres usług obejmuje m.in. terapię rodzinną i indywidualną, terapię grupową, TUS, szkołę dla rodziców, warsztaty kompetencyjne oraz poradnictwo specjalistyczne.

Docelowo wsparciem objętych zostanie 600 rodzin (łącznie 1380 uczestników, w tym 966 rodziców/opiekunów i 414 dzieci). W 2025 r. zrekrutowano 182 uczestników z 52 rodzin, a udział rozpoczęło 65 osób.

Całkowita wartość projektu wynosi 7 439 069,00 zł, z czego od listopada do grudnia 2025 r. wydatkowano 480 216,81 zł (w tym koszty remontu lokalu).

7.1.3 Centrum Pomocy Dzieciom, ul. Wadowicka 8W

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w partnerstwie z Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju "DOM TERAPII" realizuje w terminie od 01.04.2025 r. do 30.06.2029 r. projekt pn.: „Utworzenie Centrum Pomocy dla Dzieci”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027.

Celem projektu było utworzenie na terenie Krakowa Centrum Pomocy dla Dzieci działającego zgodnie z modelem zintegrowanej pomocy dziecku pokrzywdzonemu przestępstwem lub doświadczającemu przemocy, zapewniające kompleksowe i specjalistyczne wsparcie. Zakłada się, że w wyniku specjalistycznej pracy z dzieckiem oraz poprawie zdolności do radzenia sobie w sytuacji kryzysowej jego dorosłych opiekunów uzyska się jakościową zmianę w funkcjonowaniu rodziny i zapobiegnie długotrwałym skutkom krzywdzenia.

Oferta obejmuje m.in. terapię indywidualną i grupową dzieci i dorosłych, terapię rodzinną, poradnictwo specjalistyczne oraz dostęp do Przyjaznego Pokoju Rozmów.

Docelowo wsparciem zostanie objętych 1083 uczestników z 433 rodzin, w tym 650 dzieci do 18 r.ż.; w 2025 r. objęto wsparciem 156 uczestników (101 dzieci i 55 opiekunów/rodziców).

Całkowita wartość projektu wynosi 9 131 965,55 zł, z czego od kwietnia do grudnia 2025 r. wydatkowano 692 884,36 zł. W okresie sprawozdawczym osiągnięto stabilizację organizacyjną i uruchomiono zasadnicze komponenty wsparcia.

Warto nadmienić, że Kraków, jako pierwsze miasto w Polsce, wdrożyło nowoczesne, publiczne Centrum Pomocy Dzieciom, oparte na sprawdzonym europejskim modelu, łączącym interdyscyplinarność, empatię i skuteczność. Model ten został zaadaptowany w Polsce przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę i realizowany w Centrach Pomocy Dzieciom, prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

8. Krakowska Rzeczniczka do spraw Przeciwdziałania Przemocy

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 111/2025 z dnia 21 stycznia 2025 r. utworzono stanowisko Krakowskiej Rzeczniczki ds. Przeciwdziałania Przemocy. Funkcjonuje ono od 5 maja 2025 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Do zakresu obowiązków rzeczniczki należy m.in.:

- kreowanie polityki przeciwdziałania przemocy w Mieście Kraków oraz działań promujących podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy
- monitorowanie stosowania, przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich, o których mowa w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802);
- współpraca z instytucjami wdrażającymi programy i fundusze krajowe oraz unijne, Radami i Zarządami Dzielnic Krakowa, organami administracji samorządowej, rządowej, parlamentarzystami i środowiskami społeczno-gospodarczymi w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Krakowska Rzeczniczka ds. Przeciwdziałania Przemocy w okresie od maja do grudnia 2025 roku:

- przyjęła 15 zgłoszeń i próśb o interwencję
- przygotowała 11 odpowiedzi, pism i zaświadczeń dotyczących ww. zgłoszeń,
- odbyła 146 spotkań z komórkami organizacyjnymi UMK, MJO, NGO, służbami oraz przedstawicielami administracji rządowej w celu omówienia działań dotyczących przeciwdziałania przemocy na terenie Krakowa
- poprowadziła/wzięła udział w 25 spotkaniach zespołów i innych gremiów
- odbyła 5 delegacji
- uczestniczyła w 10 wydarzeniach edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy (konferencje, szkolenia itp.)
- zorganizowała dla jednej z krakowskich szkół średnich działania mające na celu opanowanie sytuacji kryzysowej związanej z przemocą.

Ponadto przeprowadziła działania na terenie Miasta Krakowa w ramach kampanii społecznych:

- „Dzieciństwo bez przemocy” - koordynowała działania jednostek i organizacji podczas kampanii; współorganizowała konferencję „Dzieciństwo bez przemocy - chronimy dzieci” (liczba uczestników: 200 osób); zorganizowała konkurs artystyczny dla dzieci pn. „Świat,

w którym czuję się bezpiecznie” (196 nadesłanych prac); zorganizowała krakowski finał kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” – przemarsz dzieci ulicami centrum Krakowa (uczestnicy: ok. 650 osób) oraz koordynowała rozświetlenie budynków instytucji UMK oraz innych współpracujących z Miastem Kraków w dniu finału kampanii;

– „16 dni bez przemocy ze względu na płeć” – współkoordynowała wydarzenia w ramach kampanii w Krakowie; zorganizowała serię warsztatów dla kobiet „Bądźmy dla siebie szczerze dobrem” (liczba uczestniczek: 26 osób); zorganizowała dwudniowe warsztaty z samoobrony dla kobiet WenDo (liczba uczestniczek: 13 osób); zorganizowała w ramach kampanii szkolenie z reagowania na molestowanie w miejscach publicznych 5D we współpracy z fundacją “Feminoteka” oraz AGH w Krakowie (liczba uczestniczek i uczestników: 58 osób).

9. Standardy Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich to zbiór zasad wynikający z ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606), która weszła w życie 15 lutego 2024 r. Na podstawie zapisów w ww. ustawach Zarządzeniem nr 83/2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 14 sierpnia 2024 roku wprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Standardy Ochrony Małoletnich. Podstawą opracowania Standardów ochrony małoletnich są zapisy art. 22 b i art. 22 c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym.

Celem wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich jest zapewnienie ochrony dzieci przed krzywdzeniem, zapewnienie personelowi informacji umożliwiających wykonywanie zadań w sposób zgodny z dobrem dzieci, wprowadzenie zasad podejmowania interwencji w przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka, zapewnienie dzieciom informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w przypadku krzywdzenia dziecka, opracowanie i wdrożenie planu wsparcia. Mając na względzie konieczność zrozumienia Standardów Ochrony Małoletnich przez osoby małoletnie, wprowadzono wersję uproszczoną i zrozumiałą dla dzieci. Standardy ochrony małoletnich zostały umieszczone na stronie internetowej MOPS oraz w siedzibach ośrodka.

10. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia podopiecznych, ich sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą zostać przyznane również w formie usług sąsiedzkich.

W ramach usług opiekuńczych wyróżniamy także usługi specjalistyczne, świadczone w sytuacji, gdy osoba chora lub niepełnosprawna wymaga specjalistycznego wsparcia, aby lepiej funkcjonować w swoim środowisku.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług opiekuńczych jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi, jest określana indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny.

W 2025 r. w Gminie Miejskiej Kraków usługi opiekuńcze realizowały podmioty niepubliczne, wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert oraz dwa domy pomocy społecznej. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami realizowały osoby (zleceniobiorcy),

którym MOPS zlecił świadczenie usług. W celu podniesienia jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz w związku ze wzrostem kosztów pracy osób świadczących usługi opiekuńcze, podwyższone zostały stawki za godzinę usług opiekuńczych.

10.1 Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami

Wsparcie w formie usług opiekuńczych przeznaczone jest dla tych mieszkańców Krakowa, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni. Usługi opiekuńcze obejmują czynności o charakterze gospodarczym i pielęgnacyjnym. Zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresy czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje uchwała Nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami w 2025 r. świadczone były przez trzy podmioty niepubliczne oraz przez dwa domy pomocy społecznej. Na mocy porozumienia pomiędzy MOPS a DPS, świadczyły one usługi opiekuńcze dla osób niebędących mieszkańcami DPS, a wymagających opieki w miejscu ich zamieszkania na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Przyznanie usług opiekuńczych poprzedza diagnoza sytuacji osoby ubiegającej się o wsparcie, przeprowadzona przez pracownika socjalnego przy udziale przedstawiciela podmiotu realizującego usługi. Spotkanie diagnostyczne odbywa się u osoby obejmowanej usługami i ma na celu właściwe określenie jej potrzeb i barier, a także szczegółowe zaplanowanie wymiaru i zakresu wsparcia.

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabele odpłatności zamieszczone w uchwale. Maksymalna odpłatność za godzinę (tj. 100%) w 2025 r. wynosiła 45 zł.

W 2025 r. nastąpił wzrost stawki za 1 godzinę usług opiekuńczych, co spowodowało wzrost kosztu realizacji zadania.

W 2025 r. wykonano łącznie 590 514,50 godzin usług opiekuńczych. Nakłady finansowe na realizację usług opiekuńczych wyniosły 25 438 905,26 zł. Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 2091 osób.

10.2 Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich

W 2025 r. realizowane było zadanie polegające na organizowaniu i realizacji usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w ramach programu „Korpus wsparcia seniorów” na rok 2025 (Moduł I). Wsparcie w postaci usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich kierowane było do osób samotnych w wieku 60 lat i więcej, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, bądź rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy im zapewnić. Pomocą w formie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich objęto 14 osób. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich były świadczone przez osoby z najbliższego otoczenia, niebędące członkami rodziny.

W 2025 r. wykonano łącznie 1596,5 godzin usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Nakłady finansowe na realizację usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich wyniosły 75 061,42 zł, w tym 54 026,73 zł z otrzymanej dotacji oraz 21 034,69 zł z wkładu własnego.

Realizacja usług sąsiedzkich i ustalenie odpłatności za ich realizację odbywało się na analogicznych zasadach jak w przypadku pozostałych form usług opiekuńczych określonych w uchwale nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r.

10.3 Specjalistyczne usługi dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami

Pomoc dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością, które zamieszkują w Krakowie, i które w związku z niepełnosprawnością dziecka wymagają specjalistycznego wsparcia, jest udzielana w zakresie pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością oraz jako zadanie zlecone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach trwałości projektu unijnego „Zawsze Rodzina”.

Celem przyznania tej formy pomocy jest ograniczenie negatywnego wpływu niepełnosprawności dziecka na kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy członkami rodziny oraz na funkcjonowanie rodziny w otoczeniu społecznym.

Specjalistyczne usługi polegają w szczególności na:

- wspieraniu rodziny w uczeniu i rozwijaniu u dziecka z niepełnosprawnością umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- interwencji i pomocy w zakresie funkcjonowania rodziny w środowisku,
- wspieraniu i treningu rodziny w zakresie wspomagania procesu leczenia.

Specjalistyczne usługi dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością mogą być również świadczone poprzez przejęcie czasowej opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością w celu umożliwienia rodzicom załatwienia spraw związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, spraw urzędowych, dbania o własne zdrowie, a także celem umożliwienia rodzicom dzieci z niepełnosprawnością odpoczynku. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi może również przejąć czasową opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością celem odprowadzenia bądź przyprowadzenia dziecka do/z przedszkola lub szkoły.

W 2025 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością realizowane były przez osoby zatrudnione w MOPS. Łącznie zrealizowano 401 godzin usług. Na ten cel wydatkowano 24 214,42 zł. Pomocą objęto 2 rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością.

Dane dotyczące specjalistycznych usług dla rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, realizowanych w ramach trwałości projektu unijnego „Zawsze Rodzina” (*patrz pkt 16 Trwałość projektu „Zawsze rodzina”*).

10.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te obejmują czynności polegające na:

- uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia (kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania; motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji; prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych; wspieranie w codziennych czynnościach życiowych; interwencje i pomoc w życiu w rodzinie; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych; pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi; wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia);
- pielęgnacji jako wspieraniu procesu leczenia (pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych; pilnowanie wizyt lekarskich, badań diagnostycznych, przyjmowania leków; pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia i placówek rehabilitacyjnych);
- pomocy mieszkaniowej (pomoc w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat; pomoc w organizowaniu drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier

architektonicznych; kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze mają charakter wspierająco-aktywizujący, w związku z czym czynności, które obejmują, winny być organizowane i realizowane w sposób zapewniający możliwie jak najszersze uczestnictwo w nich osoby objętej wsparciem (przy uwzględnieniu jej aktualnej kondycji zdrowotnej) oraz ścisłej współpracy w realizacji usług z najbliższym otoczeniem osoby;

Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (z późn. zm.). W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) w 2025 r. wynosiła 55 zł. Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w 2025 r. przez podmioty niepubliczne wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert.

W 2025 r. wykonano 68 095 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na ten cel wydatkowano środki w wysokości 3 532 934,63 zł. Pomocą objęto łącznie 282 osoby.

11. Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością

11.1 Asystent w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością

Usługa asystenta w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością adresowana jest do rodzin zamieszkujących na terenie Krakowa, w których wychowywane jest dziecko/dzieci z niepełnosprawnością. Przez dziecko niepełnosprawne rozumie się:

- dziecko w wieku do ukończenia 16. roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.);
- dziecko w wieku od 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.).

Świadczenie usługi asystenta w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością polega m.in. na sprawowaniu opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością na czas nieobecności rodzica, który w tym czasie realizuje własne potrzeby zdrowotne, zawodowe, edukacyjne lub podejmuje sprawy urzędowe. Asystenci wykonują wówczas czynności opiekuńcze tj. pomoc dziecku w skorzystaniu z posiłku, toalecie, przemieszczaniu się w obrębie miejsca zamieszkania, pomoc dziecku w dotarciu do podmiotów realizujących na jego rzecz działania w zakresie zdrowotnym, rehabilitacyjnym, edukacyjnym, opiekuńczym, aktywizującym. W zastępstwie rodzica asystent może również towarzyszyć dziecku w kontaktach z rówieśnikami oraz w trakcie zajęć edukacyjnych czy rehabilitacyjnych.

W przypadku, gdy stan dziecka wymaga pomocy rodzica i drugiej osoby lub rodzic jest w sytuacji zdrowotnej uzasadniającej konieczność pomocy osoby trzeciej, asystenci mogą towarzyszyć rodzicowi w czynnościach opiekuńczych, w kontaktach ze służbą zdrowia czy innymi podmiotami istotnymi dla rozwoju dziecka.

W ramach realizowanej usługi, asystenci przekazują rodzicom informacje w zakresie pozyskiwania wiedzy o formach i podmiotach mogących udzielić pomocy dziecku oraz możliwości samopomocy. Asystenci pomagają dziecku z niepełnosprawnością w nauce

i przyswojeniu podstawowych umiejętności życiowych i społecznych. Reprezentują interesy rodziny w instytucjach oraz podejmują działania związane z uzyskaniem dostępu do usług, z których rodziny mogłyby dodatkowo skorzystać.

W 2025 r. usługa asystenta w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością była świadczona przez podmiot niepubliczny wyłoniony w trybie otwartego konkursu ofert, w ramach środków własnych Gminy Miejskiej Kraków. Ze wsparcia asystentów skorzystało 39 rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością.

Na realizację zadania łącznie wydatkowano w 2025 r. 242 856,36 zł.

11.2 Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Zakres realizacji usługi wynikał z zapisów Programu i był ściśle dostosowany do potrzeb osób korzystających z asystencji – podejmowanie przez uczestników programu decyzji precyzujących zakres i sposób realizowanych usług umożliwiał osobie z niepełnosprawnością kierowanie asystencją oraz maksymalne dopasowanie wykonywanych czynności do jej oczekiwań.

Głównym celem realizacji usług asystencji osobistej jest dążenie do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w ich środowisku oraz zwiększenie możliwości zaspokajania ich potrzeb, włączenie osób objętych asystencją w życie społeczne, wspieranie ich aktywności poza miejscem zamieszkania. W szczególności dotyczy tworzenia warunków sprzyjających korzystaniu przez osoby z niepełnosprawnościami z różnorodnych usług świadczonych na poziomie lokalnej społeczności (wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, programów zdrowotnych, rehabilitacji medycznej), zwiększenia możliwości prowadzenia bardziej samodzielnego i aktywnego życia w obszarze zawodowym, edukacyjnym oraz innych, dziennych form wsparcia.

Usługa asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością kierowana jest do osób z niepełnosprawnością posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub równoważne do ww. zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) oraz dzieciom od 2 roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem zawartymi w pkt 7 i 8 orzeczenia o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługa asystencji osobistej w 2025 roku polegała na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w szczególności:

- wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Program finansowany jest ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

W 2025 r. realizatorem zadania był podmiot niepubliczny wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego. Usługą świadczoną przez 148 asystentów osobistych objęto 185 osób z niepełnosprawnościami, realizując 34 566 godzin usług. Koszty realizacji usługi, poza środkami finansowymi przeznaczonymi na wynagrodzenie asystentów, obejmowały wydatki poniesione na dojazdy własnym lub innym środkiem transportu w związku z wykonywaniem usług, wydatki poniesione na zakup biletów wstępu na

wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi programu oraz na ubezpieczenie asystentów realizujących usługę.

Na realizację zadania wydatkowano 1 689 658,56 zł ze środków Funduszu Solidarnościowego oraz 346 970,41 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

11.3 Trening kompetencji i umiejętności społecznych dla osób z niepełnosprawnością

Trening kompetencji i umiejętności społecznych skierowany jest do osób z orzeczoną niepełnosprawnością znajdujących się w wieku aktywności zawodowej. Realizowany jest w formie indywidualnej i grupowej. Usługi w formie indywidualnej polegają na bezpośrednich spotkaniach trenerów z odbiorcami zadania, podczas których prowadzony jest trening z zakresu:

- prowadzenia gospodarstwa domowego,
- dbałości o podstawowe potrzeby osoby korzystającej z treningu,
- organizacji i przestrzegania planu dnia,
- załatwiania spraw urzędowych,
- poszukiwania i utrzymania zatrudnienia,
- kształtowania i utrzymywania właściwych relacji osoby korzystającej z treningu z otoczeniem,
- pokonywania barier związanych z niepełnosprawnością,
- poszukiwania, pozyskiwania i korzystania ze wsparcia w obszarach, w których osoba korzystająca z treningu nie jest w stanie poradzić sobie samodzielnie i/lub chciałaby rozwinąć swoją wiedzę i kompetencje i/lub mogłaby nabyć uprawnienia.

Trening w formie grupowej stanowi działanie uzupełniające, mające na celu wzmocnienie wiedzy i kompetencji społecznych oraz poczucia własnej wartości osób korzystających z usługi i dotyczy tematyki, w zakresie której osoby te jako grupa wymagają wsparcia.

W 2025 r. zadanie realizowane było przez podmiot niepubliczny wyłoniony w trybie otwartego konkursu ofert. Z usług w tym okresie skorzystało 109 osób z niepełnosprawnością. Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano łącznie 423 392,90 zł.

12. Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego

MOPS realizuje zadania z zakresu integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym, w ramach klubów integracji społecznej oraz centrów integracji społecznej.

12.1 Kluby Integracji Społecznej

W klubach integracji społecznej organizowane są w szczególności indywidualne działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej, grupowe działania na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej, roboty publiczne oraz prace społecznie użyteczne.

W 2025 roku z wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Klubu Integracji Społecznej skorzystało 524 uczestników. W wyniku udzielonego wsparcia zatrudnienie podjęło łącznie 85 osób, tj. 16 % ogółu osób uczestniczących w KIS.

W MOPS KIS realizowano następujące zadania:

- reintegrację społeczną, której celem jest odbudowa i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w KIS umiejętności udziału w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu. Reintegracja społeczna realizowana była poprzez:

- wsparcie i poradnictwo indywidualne: warunkiem uczestnictwa w KIS jest realizacja zawartego kontraktu socjalnego. Wszyscy uczestnicy byli objęci wsparciem indywidualnym pracowników socjalnych KIS oraz poradnictwem specjalistycznym, w ramach którego psycholog, prawnik oraz terapeuta uzależnień udzielili 505 porad.

- wsparcie grupowe z którego skorzystało 406 uczestników KIS. Zajęcia prowadzone były w formie grup: wsparcia i samopomocy oraz warsztatów. Łączna liczba spotkań w ramach w/w działań wyniosła 692. Każde spotkanie trwało od 2 do 3 godzin.

- reintegrację zawodową, której celem jest odbudowa i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w KIS zdolności do świadczenia pracy na rynku pracy. Reintegracja zawodowa realizowana była poprzez:

- doradztwo zawodowe - z wsparcia doradcy zawodowego skorzystały 283 osoby (udzielono łącznie 1555 porad).

- organizację działań o charakterze zatrudnieniowym - prace społecznie użyteczne, w 43 podmiotach pracę realizowało 289 osób. Wykonywano prace m.in.: gospodarcze, biurowe, opiekuńcze, porządkowe.

12.1.1. Program reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych

Program Oddłużenie realizowany jest od 2013 r. w oparciu o porozumienie zawarte w dniu 6 lutego 2013 r. pomiędzy ZBK, MOPS i GUP, dotyczące „Programu reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych, mające na celu pomoc w spłacie zadłużenia”.

Program realizowany jest poprzez wsparcie udzielane uczestnikom przez pracowników MOPS KIS ukierunkowane na reintegrację społeczną i zawodową. Uczestnicy otrzymują możliwość wykonywania prostych prac na terenie nieruchomości fortecznych, dzięki którym z zarobionych pieniędzy, pozyskanych świadczeń, spłacają istniejące zobowiązania wobec ZBK. Kwota spłaconego na rzecz gminy zadłużenia wyniosła 61 586,97 zł, w tym spłacona przez: 13 osób wykonujących prace społecznie użyteczne 13 035,68 zł oraz 8 osób, które pracowały w ramach umowy o pracę 48 551,29 zł.

Dla Gminy Miejskiej Kraków realizacja programu, poza efektami ekonomicznymi, przynosi efekty społeczne w postaci zmian postaw osób zadłużonych, które stają się aktywne w dążeniu do poprawy swojej sytuacji. Osobom kończącym udział w programie przekazywane są oferty pracy na wolnym rynku.

12.1.2 Prace realizowane na terenie miejskich cmentarzy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Klub Integracji Społecznej dba o utrzymanie w należytej estetyce i porządku na terenie trzech cmentarzy: Prądnik Czerwony tzw. cmentarz Batowice (około 1500 grobów), Podgórki Tynieckie (około 330 grobów), Maki Czerwone (14 grobów osób tam pochowanych na koszt Gminy Miejskiej Kraków).

W 2025 roku pracami naprawczymi na zasadzie regularnego nadsypywania ziemi, odchwaszczania i odtwarzania pierwotnych kształtów mogił ziemnych objęto:

- a. 760 grobów na terenie cmentarza Batowice,
- b. 221 grobów na terenie cmentarza Podgórki Tynieckie,
- c. 9 grobów na terenie cmentarza Maki Czerwone.

W ramach realizowanych prac na terenie cmentarza Batowice dokonano naprawy 184 sztuk drewnianych krzyży oraz wymieniono na nowe łącznie 72 krzyże. Na cmentarzu Podgórki Tynieckie dokonano naprawy 31 krzyży. Na bieżąco sprzątano wszystkie mogiły, zbierając z nich nawiewane liście i śmieci.

Przez cały rok przy wsparciu pracownika MOPS KIS pracę realizowało 29 osób w tym w ramach prac społecznie użytecznych - 13 oraz w ramach zatrudnienia wspieranego - 16.

12.1.3 Klub Integracji Społecznej dla osób niepracujących z orzeczoną niepełnosprawnością

W 2025 r. Klub Integracji Społecznej dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością prowadzony był na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmiot niepubliczny wyłoniony w otwartym konkursie ofert.

Oferta KIS zapewniała uczestnikom możliwość skorzystania z takich form wsparcia, jak np.: praca socjalna, doradztwo zawodowe, poradnictwo specjalistyczne (np. prawne, psychologiczne), treningi umiejętności psychospołecznych, szkolenia i praktyki zawodowe.

W 2025 r. ze wsparcia KIS skorzystały 53 osoby z orzeczoną niepełnosprawnością, spośród których 10 podjęło zatrudnienie. Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano 524 031,97 zł.

12.2 Centra Integracji Społecznej

Centra Integracji Społecznej realizują zadania związane z reintegracją zawodową i społeczną poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych, dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

12.2.1 Centrum Integracji Społecznej

W 2025 r. zadanie polegające na prowadzeniu Centrum Integracji Społecznej realizowane było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmiot niepubliczny wyłoniony w otwartym konkursie ofert.

Uczestnicy Centrum otrzymali wsparcie z zakresu:

- reintegracji społecznej obejmującej zajęcia o charakterze indywidualnym i grupowym (prowadzone m.in. przez pracownika socjalnego, doradcę zawodowego),
- reintegracji zawodowej mającej charakter zajęć praktycznych, realizowanych na terenie zakładów pracy, które zadeklarowały chęć współpracy z CIS – podczas zajęć Uczestnicy, w ramach Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego, mieli możliwość wykonywania pracy na stanowiskach takich, jak np.: pracownik porządkowy, pracownik gospodarczy, portier
- konserwator, pomoc kuchenna, pracownik administracyjno-biurowy,
- asystent w pracowni rzemieślniczej, młodszy bibliotekarz, monter instalacji/serwisant.

W 2025 r. ze wsparcia centrum skorzystał 102 osoby, spośród których 20 podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano 838 036,70 zł.

12.2.2 Centrum Integracji Społecznej dla osób bezdomnych

Centrum Integracji Społecznej, zapewniające 10 miejsc dla osób bez pracy, bezdomnych lub osób zagrożonych bezdomnością, było zleczone do realizacji organizacji pozarządowej. W ramach zadania realizowane były usługi z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.

Celem podejmowanych działań było odbudowanie i podtrzymanie u uczestników CIS zdolności do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy m.in. poprzez przyuczenie do wykonywania zawodu, podwyższanie kwalifikacji oraz prowadzenie zajęć praktycznych u pracodawców.

W 2025 r. ze wsparcia centrum skorzystało 20 osób, spośród których 1 osoba podjęła pracę na otwartym rynku pracy. Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano 139 150 zł.

13. Program „Złota Rączka”

Program „Złota Rączka” jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie oraz Wydział Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia od 18 czerwca 2018 r. Celem programu jest zapewnienie nieodpłatnej pomocy seniorom w drobnych domowych naprawach. Program dedykowany jest osobom w wieku powyżej 60 r.ż. w pierwszej kolejności samotnym i niepełnosprawnym, prowadzącym jednoosobowe gospodarstwo domowe, zamieszkującym na terenie miasta Krakowa.

Zakres pomocy obejmuje drobne naprawy, niewymagające natychmiastowej interwencji, specjalistycznej wiedzy i uprawnień. Prace realizowane są wyłącznie w lokalu zamieszkiwanym przez osobę ubiegającą się o pomoc. Materiały potrzebne do wykonania prac np. uszczelki, nowy zawias/zamek, farbę, gniazdko zapewnia osoba ubiegająca się o pomoc. Narzędzia do wykonania prac zapewnia MOPS. W szczególnych przypadkach osoby skierowane do wykonania rzeczonych usług towarzyszą seniorom w zakupie niezbędnych materiałów.

W 2025 r. z usług skorzystało 516 seniorów, wykonano łącznie 1733 usługi m.in. elektryczne, hydrauliczne, ślusarskie, stolarskie, malarskie oraz inne (np. wymiana karniszy, powieszenie obrazów, uszczelnianie okien i drzwi, wieszanie pótek).

Prace te wykonywały dwie osoby w ramach umowy zlecenia, wypracowując łącznie 2884 godziny. Koszt łączny wykonanych prac to 143 970,72 zł.

14. Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2025–2027 został przyjęty uchwałą Nr XLII/878/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 grudnia 2025 r. Realizuje cele nadrzędnego programu strategicznego – „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa 2030”, wyznaczając kierunki dalszego rozwoju strukturalnej sieci oparcia społecznego dla krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży poprzez:

- specjalistyczną pomoc i wsparcie w przezwyciężaniu trudności i kryzysów życia rodzinnego, z uwzględnieniem specyfiki potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodzin,
- zapewnienie możliwie pełnego dostępu do świadczeń i usług wspierających socjoekonomiczne funkcjonowanie rodzin z dziećmi,
- kreowanie przestrzeni do rozwijania kompetencji osobistych, społecznych dzieci i młodzieży,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi.

Wśród odbiorców programu szczególne miejsce zajmują rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kobiety w ciąży, rodziny dzieci, u których zdiagnozowano nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę powstałe w prenatalnym okresie rozwoju lub podczas porodu, rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami. Realizacja zadań zaplanowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2025–2027 opiera się na interdyscyplinarnej współpracy MOPS, Wydziału Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia i Wydziału Edukacji i Projektów Edukacyjnych Urzędu Miasta Krakowa, Krakowskiego Centrum Świadczeń, Zarządu Infrastruktury Sportowej, Miejskich Jednostek Kultury, Wydziału Profilaktyki Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Zarządu Zieleni Miejskiej, Grodzkiego Urzędu Pracy, Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień, organizacji pozarządowych. Takie podejście umożliwia uzupełnianie się poszczególnych ofert, zarówno tych o wyraźnym charakterze pomocowym, jak i mających przede wszystkim wymiar profilaktyczny, akcentując tym samym indywidualny charakter potrzeb każdej rodziny.

W 2025 r. 845 rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze zostało objętych asystenturą rodziny (*zob. szerzej pkt 14.1*). Ustanowiono 2 rodziny wspierające (*zob. szerzej pkt 14.2*), a 114 rodzin skorzystało z pomocy w formie specjalistycznych usług dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością (*zob. szerzej pkt 11.1*). Ponadto zrealizowano 957 godzin usług

wzmacniających lub odbudowujących naturalny system wsparcia tj. rodzinę (zob. szerzej pkt 14.5.2).

W celu wzmacniania zdolności do przewyższania trudności i kryzysów, rodziny z dziećmi mogły skorzystać z pomocy psychologicznej, terapeutycznej, oraz terapii rodzinnej, dostosowanych do indywidualnych potrzeb i specyfiki sytuacji rodziny. Zadanie było realizowane na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmioty niepubliczne wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert. (zob. szerzej pkt 7.1).

W ramach zapewnienia rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością specjalistycznej pomocy usługowej uwzględniającej możliwość przejęcia czasowej opieki nad dzieckiem zrealizowano 21 623,68 godzin specjalistycznych usług dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością oraz 5218,69 godzin usługi asystenta w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością. Ponadto zorganizowano i świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze, z których skorzystały 2 rodziny wychowujące dziecko z niepełnosprawnością (zob. szerzej pkt 9.3).

Celem wsparcia rodziny w procesie wychowawczym i kreowania przestrzeni do rozwijania kompetencji osobistych, społecznych dzieci i młodzieży w 2025 roku prowadzono 26 placówek wsparcia dziennego (zob. szerzej pkt 13.4). Tworzeniu warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej służyła również specjalistyczna praca socjalna prowadzona w formule wsparcia animatorów/streetworkerów, z którego skorzystało 84 dzieci i młodzieży – w przypadku 29 uczestników stwierdzono poprawę sytuacji szkolnej, a u 39 uczestników zaobserwowano poprawę funkcjonowania społecznego.

Przegląd wszystkich przedsięwzięć zrealizowanych w 2025 roku w ramach Programu Wspierania Rodziny stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego sprawozdania.

14.1 Usługa asystenta rodziny

Asystentura rodziny stanowi cenną pomoc dla całej rodziny w procesie przewyższania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych. Asystenci rodziny realizują zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Pomagają także tym rodzicom, którzy dążą do powrotu swoich dzieci pod ich bezpośrednią opiekę. Wspierają i koordynują różnorodne usługi kierowane do kobiet w ciąży, szczególnie w przypadku ciąży powikłanej, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie, nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą ich zdrowiu i życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka albo w czasie porodu.

W 2025 r. z asystenturą rodziny zostały objętych 845 rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego, w tym 9 rodzin skorzystało z tej formy pomocy w ramach ustawy „Za Życiem”. W 154 przypadkach usługa została zakończona ze względu na osiągnięcie zakładanych celów.

W celu zachowania ciągłości realizacji usługi, asystenci rodziny zatrudniani są wyłącznie na podstawie umowy o pracę. W 2025 r. usługę świadczyło ogółem 45 asystentów, a jej realizacja była współfinansowana w ramach projektów dofinansowanych ze środków europejskich pn.: „Krakowski Szlak Integracji”, „Wygrane Rodziny w Krakowie” oraz programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Program asystent rodziny na rok 2025”. Łącznie wydatkowano na ten cel 5 164 846,19 zł.

14.2 Rodziny wspierające

Pomoc ze strony rodzin wspierających stanowi jedną z form wsparcia na rzecz rodzin przeżywających trudności związane z opieką i wychowaniem, także w przypadku dzieci z niepełnosprawnością, prowadzeniem gospodarstwa domowego. Do ich zadań należy również pomaganie dzieciom w nauce, a także wsparcie w organizowaniu czasu wolnego. Rodziny

wspierające wyłaniane są z bezpośredniego otoczenia dziecka z rodziny wspieranej. W 2025 r. ustanowiono dwie rodziny wspierające.

Kwota wydatkowa na realizację tego zadania w 2025 r. wyniosła 5405,64 zł.

14.3 Usługa „Pomoc w domu” realizowana w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”

Usługa „Pomoc w domu” kierowana jest do opiekunów osób z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności oraz do rodzin, w których wychowywane jest dziecko z niepełnosprawnością charakteryzującą się wskazaniami dotyczącymi konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Realizacja usługi wynika z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, a jej celem, obok udzielania wsparcia rodzicom i opiekunom osób z niepełnosprawnością w realizacji codziennych obowiązków domowych, jest aktywizacja osób bezrobotnych wykonujących usługę w ramach prac społecznie użytecznych.

W 2025 r. usługa została zrealizowana w łącznym wymiarze 391 godzin. Z pomocy skorzystały 3 rodziny – jedna wychowująca dziecko z niepełnosprawnością oraz dwie, w których sprawowana jest opieka nad dorosłym członkiem rodziny. Usługę wykonywało 5 uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w ramach prac społecznie użytecznych. Koszt realizacji zadania wyniósł 9107,30 zł.

14.4 Placówki wsparcia dziennego

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jedną z form wsparcia rodziny jest objęcie dziecka opieką w placówce wsparcia dziennego. Placówki te prowadzone są w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej.

Placówki wsparcia dziennego zapewniają opiekę i wychowanie, a także pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego w sposób sprzyjający rozwojowi dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwijanie zainteresowań.

Placówki prowadzone w formie specjalistycznej organizują ponadto zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, a także terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Z kolei placówki funkcjonujące w formie pracy podwórkowej realizują działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Placówki wsparcia dziennego współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka oraz z placówkami oświatowymi. Pobyt w placówkach wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, z wyjątkiem sytuacji, gdy dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd rodzinny. Placówki funkcjonują przez cały rok, we wszystkie dni robocze, a w okresie wakacyjnym oraz ferii zimowych organizują dla swoich wychowanków również wypoczynek, często w formie wyjazdów kolonijnych oraz obozów sportowych.

W 2025 r. funkcjonowały łącznie 26 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków.

Charakterystyka placówek wsparcia dziennego prowadzonych na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających	Środki finansowe wydatkowane na realizację zadania
1	Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej	18	770	1278	4 069 358,34 zł
2	Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	5	950	1395	6 327 000 zł

3	Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej	3	120	582	705 600 zł
Suma		26	1840	3255	11 101 958,34 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Ponadto w 2025 roku, zgodnie z art. 19 oraz art. 20 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Krakowa funkcjonowało 19 placówek wsparcia dziennego. Jedna organizacja pozarządowa prowadziła, do końca stycznia 2025 r., 18 placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej, które łącznie zapewniały 270 miejsc (po 15 miejsc w każdej placówce).

Ponadto jedna organizacja prowadziła placówkę wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej, oferującą 30 miejsc.

14.5 Poradnictwo

14.5.1 Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii

Ośrodki poradnictwa i terapii realizują działania diagnostyczne, terapeutyczne oraz z zakresu poradnictwa specjalistycznego, w szczególności w obszarze pomocy psychologicznej dla mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków. Usługi świadczone są osobom i rodzinom doświadczającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, niezależnie od posiadanego dochodu.

Działania prowadzone przez ośrodki służą przede wszystkim wzmocnieniu samodzielności oraz kompetencji osób i rodzin.

W 2025 roku zadanie z zakresu poradnictwa i terapii realizowane było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków w dwóch ośrodkach funkcjonujących w trzech lokalizacjach. Ośrodki prowadzone były przez dwie organizacje pozarządowe wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert.

Działania ośrodków koncentrowały się na rozwiązywaniu problemów, z jakimi zmagają się osoby i rodziny, w szczególności takich jak: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc domowa, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, zaburzenia zachowania oraz trudności adaptacyjne dzieci i młodzieży.

Zakres świadczonych usług obejmował diagnozę, terapię indywidualną, rodzinną i grupową, poradnictwo specjalistyczne oraz zajęcia psychoedukacyjne. Podejmowane działania przyczyniały się do wzmocnienia samodzielności i kompetencji osób oraz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, umożliwiając im adekwatne i skuteczne pełnienie ról społecznych.

W 2025 roku z pomocy ośrodków skorzystało 929 osób. Przeprowadzono 677 diagnozy, 6809 spotkań terapeutycznych (indywidualne, rodzinne, grupowe) oraz 1558 usługi poradnictwa oraz 1852 zajęć psychoedukacyjnych.

W 2025 roku na realizację zadania ze środków Gminy Miejskiej Kraków wydatkowano 2 180 200 zł.

14.5.2 Usługi wzmacniające lub odbudowujące naturalny system wsparcia, tj. rodzinę

Poradnictwo i terapia prowadzone były również w ramach usług wzmacniających lub odbudowujących naturalny system wsparcia, tj. rodzinę. Usługi te skierowane były do osób i rodzin, które utraciły lub były zagrożone utratą dziecka, przeżywających trudności życiowe, wychowawcze i opiekuńcze, usamodzielnianych wychowanków. Realizacja zadania obejmowała:

- sporządzenie pisemnej diagnozy przed przystąpieniem osoby/rodziny do usług,
- indywidualne poradnictwo psychologiczne,
- grupowe poradnictwo psychologiczne,

- poradnictwo rodzinne,
- terapię indywidualną, rodzinną i grupową,
- mediacje.

W 2025 r. usługi wzmacniające lub odbudowujące naturalny system wsparcia, tj. rodzinę realizował podmiot niepubliczny wyłoniony w trybie otwartego konkursu ofert. Zrealizowano 957 godzin usług, z których skorzystało 57 rodzin.

Na realizację zadania wydatkowano w 2025 r. 188 800 zł dotacji.

14.5.3 Prowadzenie na oddziałach ginekologiczno-położniczych oraz w szkołach rodzenia usługi „przewodniczki” dla kobiet w ciąży i rodziców nowo narodzonych dzieci mieszkających w Krakowie

Usługa „przewodniczki” dedykowana jest kobietom w ciąży, rodzicom przygotowującym się na narodziny dziecka oraz rodzicom dzieci w wieku do 12 miesięcy zamieszkujących w Krakowie. W ramach ww. usługi specjaliści udzielali bezpośredniego wsparcia uczestnikom zadania, w szczególności poprzez:

- załatwianie formalności związanych z narodzinami dziecka;
- informowanie o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy finansowej i pozafinansowej, usługach społecznych i zdrowotnych;
- udzielanie indywidualnego poradnictwa dostosowanego do potrzeb uczestników zadania.

Zadanie realizowane było w oparciu o założenia zawarte w publikacji pn. „Rodzicu, nie jesteś sam – wdrażanie programu wsparcia dla kobiet w ciąży i rodziców dzieci w wieku do 12 miesięcy” oraz publikacji pn. „Instrukcja wdrożenia modelu wsparcia kobiet w ciąży i rodziców dzieci w wieku do 12 miesięcy dla jednostek administracji publicznej, organizacji pozarządowych, szpitali z oddziałami ginekologiczno-położniczymi”, opracowanych w ramach projektu pn. „Rodzicu, nie jesteś sam”, który był realizowany w okresie od 1 października 2017 roku do 30 września 2020 roku ze środków Unii Europejskiej.

W 2025 r. zadanie polegające na prowadzeniu na oddziałach ginekologiczno-położniczych oraz w szkołach rodzenia usługi „przewodniczki” dla kobiet w ciąży i rodziców nowo narodzonych dzieci realizowane było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizację pozarządową wyłonioną w trybie otwartego konkursu ofert. Usługa realizowana była przez wykwalifikowaną kadrę w oddziałach szpitalnych, w szkołach rodzenia, w miejscu zamieszkania uczestników oraz telefonicznie.

W 2025 r. z usługi skorzystało 302 uczestników. Wydatkowano na ten cel 145 000 zł ze środków Gminy Miejskiej Kraków.

15. Projekt „Krakowski Szlak Integracji”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje projekt pn.: „Krakowski Szlak Integracji”, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, w ramach Priorytetu 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i wyłączenia społecznego, Działania 6.26 integracja społeczna osób w trudnej sytuacji życiowej, Typ projektu A działania mające na celu integrację osób w szczególnej sytuacji realizowane przez gminy i powiaty. Projekt pn.: „Krakowski Szlak Integracji”, kierowany jest do mieszkańców Krakowa, którzy zamieszkują na terenie Gminy Miejskiej Kraków, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Projekt skierowany jest przede wszystkim do osób mających trudności życiowe, wśród których wyróżnia się między innymi: trudności opiekuńczo-wychowawcze, trudności z integracją, brak pracy lub pozostawanie w kryzysie bezdomności.

W ramach wspomnianego projektu, realizuje usługi o charakterze zawodowym: tj. poradnictwo zawodowe – pomoc w odnalezieniu właściwej ścieżki zawodowej, opieka trenera zatrudnienia wspieranego w aktywizacji zawodowej, adaptacji na stanowisku pracy oraz w kontaktach z pracodawcą; zatrudnienie wspierane, kursy zawodowe.

Wsparcie świadczone jest również cudzoziemcom mający trudności w obszarze integracji. To usługa asystenta integracji – AI, realizowana od stycznia 2025 r. i kierowana do cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objętych Indywidualnym Programem Integracji (IPI). Jej celem jest wsparcie uczestników w realizacji IPI, w szczególności poprzez diagnozę ich sytuacji, towarzyszenie m.in. podczas kontaktów z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz pracodawcami, organizację poradnictwa specjalistycznego (prawnego i psychologicznego), a także wzmacnianie więzi ze społecznością lokalną.

Wsparcie asystenta integracji opiera się na współpracy z pracownikiem socjalnym i obejmuje w szczególności takie obszary jak: zdrowie, aktywność zawodowa, integracja społeczna oraz integracja kulturowa.

W ramach projektu świadczone jest również kompleksowe wsparcie kierowane do sprawujących pieczę w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz do osób przebywającym w pieczy zastępczej.

Całkowita wartość projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu na lata 2024–2028 wynosi 22 627 002,22 zł, z czego na zadania realizowane przez MOPS od stycznia do grudnia 2025 r. wydatkowano 5 394 605,73 zł

W latach 2024–2025 udział w projekcie rozpoczęło 985 uczestników, w tym w 2025 r. – 914 osób. Wśród zrekrutowanych uczestników znalazło się 80 osób z niepełnosprawnościami oraz 24 osoby w kryzysie bezdomności.

W roku 2025 w ramach zatrudnienia wspieranego pracę realizowało 37 osób na stanowisku robotnik prac prostych. 5 osób ukończyło kurs zawodowy operatora wózka widłowego.

16. Projekt „Wygrane Rodziny w Krakowie”

Projekt pn. „Wygrane Rodziny w Krakowie” realizowany jest przez MOPS w Krakowie w okresie od 1 lutego 2025 r. do 31 stycznia 2027 r. w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (EFS+), w partnerstwie z Fundacją Nowe Centrum. Celem projektu jest przeciwdziałanie dziedziczeniu biedy w rodzinach zamieszkujących obszar zdegradowany „Stara” Nowa Huta, poprzez kompleksowe, zindywidualizowane wsparcie oparte na modelu „Wygrana Rodzina” (skalowanie innowacji „Praski Kokon”).

Zakres działań obejmuje m.in. pogłębioną diagnozę, pakiet podstawowy z udziałem asystenta rodziny, usługi specjalistyczne oraz działania środowiskowe i międzyinstytucjonalne realizacja pakietu rozszerzonego przesunięto na początek 2026 roku.

Całkowita wartość projektu na lata 2025–2027 wynosi 2 921 161,75 zł, z czego od maja do grudnia 2025 r. wydatkowano 822 702,27 zł.

W 2025 r. wsparciem objęto 21 rodzin (76 uczestników). Pomimo opóźnionego startu utrzymano ciągłość realizacji i pełne obciążenie grupy docelowej.

17. Trwałość projektu „Zawsze rodzina”

Zgodnie z §15 umowy nr RPMP.09.02.01.–12–0682/19 o dofinansowaniu projektu pn.: „Zawsze rodzina”, w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r., w ramach obowiązku zachowania trwałości ww. projektu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie zachowuje trwałość rezultatu w następującym zakresie:

1. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu – w okresie sprawozdawczym utworzono 15 nowych miejsc, w tym:

– rodziny spokrewnione i niezawodowe, które były uczestnikami szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze – sprawują opiekę przynajmniej nad jednym dzieckiem – 12,

- rodziny spokrewnione i niezawodowe, które były uczestnikami szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze – są wpisane do rejestru rodzin zastępczych ale aktualnie nie sprawują opieki nad dzieckiem – 3

- rodziny zawodowe, które były uczestnikami szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze – są wpisane do rejestru rodzin zastępczych, ale aktualnie nie sprawują opieki nad dzieckiem – 0,
- asystent rodziny – osoby zatrudnione w MOPS realizujące wsparcie – 4.

Jednocześnie, w związku z dużymi potrzebami Gminy Miejskiej Kraków w zakresie tworzenia nowych rodzin zastępczych, pozostajemy w pełnej gotowości instytucjonalnej do uruchomienia zwiększonego wsparcia w przypadku pojawienia się nowych kandydatów na rodziny zastępcze. Równocześnie pozostajemy również w gotowości do zatrudnienia osób przygotowanych do pracy na stanowisku asystenta rodziny.

2. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – w okresie sprawozdawczym wsparto 674 miejsc, w tym:

- rodziny spokrewnione i niezawodowe, wpisane do rejestru rodzin zastępczych – 394,
- kandydaci na rodziny spokrewnione i niezawodowe, którzy uczestniczyli w szkoleniu dla kandydatów na rodziny zastępcze – 18,

- dzieci przebywające w rodzinach zawodowych, które były uczestnikami szkoleń doskonalących umiejętności rodzin zastępczych – 116,

- miejsca w rodzinach zawodowych, które zakończyły szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze – 3,

- asystent rodziny – osoby zatrudnione w MOPS realizujące wsparcie – 45; ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 845 rodzin.

- zadanie zlecone pn. Specjalistycznych usług dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami – osoby udzielające wsparcia – specjaliści – 98; ze wsparcia skorzystało 112 rodzin.

18. Świadczenia z pomocy społecznej

18.1 Podstawowe świadczenia finansowe: zasiłek stały, okresowy i celowy

Poniższe dane nie obejmują wsparcia na rzecz osób bezdomnych – dane dotyczące świadczeń pieniężnych przyznawanych osobom bezdomnym znajdują się w pkt. 19.12

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób i rodzin MOPS udzielał wsparcia finansowego poprzez następujące świadczenia:

1) zasiłek stały – wypłacono dla 2439 osób, na łączną kwotę 26 640 369,78 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 10 922,66 zł. W 2025 r. zasiłki stałe były finansowane z budżetu państwa.

2) zasiłek okresowy – wypłacono dla 3008 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 5 183 osób, na łączną kwotę 8 379 575,74 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 2786 zł. Na zasiłki okresowe w wysokości do 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby/rodziny (część obligatoryjna) – wydatkowano kwotę 7013 878,06 zł w całości z budżetu państwa. Pozostała część (zasiłki okresowe w części gminnej) jest finansowana ze środków własnych gminy – wydatkowano kwotę 1 365 697,68 zł.

3) składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono składki dla 2076 osób, na łączną kwotę 2 155 574,70 zł; średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 1038 zł. W 2025 r. zadanie to było finansowane w 100% z budżetu państwa.

4) zasiłki celowe i celowe specjalne – w łącznej kwocie 10 136 213,54 zł, zasiłki wypłacono dla 5476 gospodarstw domowych. Średnia wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1931 zł.

a) zasiłki celowe – dla osób i rodzin, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego, wypłacono m. in. przeznaczaniem na:

- zakup leków dla 896 gospodarstw domowych na łączną kwotę 390 165 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 435 zł,

- opłaty mieszkaniowe dla 944 gospodarstw domowych na łączną kwotę 662 592 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 702 zł,

- opłaty czynszowe dla 744 gospodarstw domowych na łączną kwotę 772 128 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 038 zł,
- zakup odzieży dla 447 gospodarstw domowych na łączną kwotę 109 239 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 244 zł,
- zakup obuwia dla 402 gospodarstw domowych na łączną kwotę 80 735 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 201 zł,
- ogrzewanie dla 96 gospodarstw domowych na łączną kwotę 121 969 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 270 zł,
- zadłużenie czynszowe dla 2 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1900 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 950 zł,
- zaspokojenie innych potrzeb dla 1335 gospodarstw domowych na łączną kwotę 508 767 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 375 zł.

b) zasiłki celowe specjalne – wypłacono m. in. z przeznaczeniem na:

- zakup leków dla 1775 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1 173 791 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 661 zł,
- opłaty mieszkaniowe dla 1622 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1 340 086 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 826 zł,
- opłaty czynszowe dla 1229 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1 491 731 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1214 zł,
- zakup odzieży dla 1009 gospodarstw domowych na łączną kwotę 250 818 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 248 zł,
- zakup obuwia dla 908 gospodarstw domowych na łączną kwotę 181 617 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 200 zł,
- ogrzewanie dla 237 gospodarstw domowych na łączną kwotę 299 966 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1265 zł,
- zadłużenie czynszowe dla 5 gospodarstw domowych na łączną kwotę 19 065 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 3813 zł,
- zaspokojenie innych potrzeb dla 2 335 gospodarstw domowych na łączną kwotę 955 879 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 405 zł.

18.2 Pomoc w zakresie dożywiania

18.2.1 Program osłony dotyczący udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania

Ważnym elementem wsparcia finansowego osób i rodzin w środowisku lokalnym, z uwagi na skalę jego realizacji, jest program osłony dotyczący udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania. Uchwała Nr XCV/1425/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu osłony powstała w oparciu o uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania.

W roku 2025 pomoc w zakresie dożywiania realizowana była w oparciu o rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028, który został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r.

Uchwała Rady Ministrów dopuszcza możliwość udzielania pomocy w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku, jeżeli dochód na osobę nie przekracza kwoty 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej 2020 zł, a w przypadku rodziny 1646 zł. Gmina Miejska Kraków, na podstawie uchwały Rady Miasta Krakowa, zwiększyła dostęp do pomocy w formie posiłków dla dzieci i uczniów poprzez podniesienie górnej granicy kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia do 250%, tj. dla osoby samotnie gospodarującej

2525 zł, a dla osoby w rodzinie 2057,50 zł. Pomoc jest udzielana pod warunkiem zwrotu 50% kosztów świadczenia.

Ponadto, na podstawie paragrafu 8 uchwały Rady Miasta Krakowa, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola mógł udzielić pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o udzieleniu pomocy. Pomoc przyznawana jest bez konieczności ustalania sytuacji materialnej rodziny ucznia. W oparciu o wskazany paragraf uchwały Rady Miasta Krakowa w 2025 r. pomocy w formie posiłku udzielono w 120 placówkach. Skorzystało z niej 494 uczniów. Koszt posiłków przyznanych na podstawie decyzji dyrektorów szkół wyniósł 551 749,20 zł.

W 2025 r. pomocą w formie posiłku objęto ogółem 3134 osoby na kwotę 7 146 267,21 zł (z czego w planie finansowym Krakowskiego Centrum Seniora ujęto 451 314 zł), natomiast pomocą w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku objęto 8799 osób na kwotę 21 320 439,57 zł.

18.2.2 Współpraca z organizacjami dystrybuującymi żywność w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 (FEPŻ)

W 2025 r. MOPS współpracował z organizacjami pozarządowymi wyłonionymi w trybie otwartego konkursu ofert, które dystrybuowały żywność w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 (FEPŻ), współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej ośrodek kwalifikował osoby i rodziny do uzyskania pomocy biorąc pod uwagę ich sytuację osobistą, a w szczególności posiadany dochód. Pomoc żywnościowa w ramach FEPŻ przyczyniła się do poszerzenia zakresu wsparcia dla osób i rodzin znajdujących w trudnej sytuacji finansowej. Rodziny otrzymywały paczki żywnościowe, w których znajdowały się: artykuły warzywne i owocowe (groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, dżem truskawkowy), artykuły skrobiowe (makaron, mąka pszenna, kasza jęczmienna, płatki owsiane, herbatniki, kawa zbożowa), artykuły mleczne (mleko UHT, ser), artykuły mięsne (konserwy mięsne i rybne, paszтет), a także cukier, miód, olej rzepakowy i dania gotowe typu fasolka po bretońsku.

Ponadto osoby uczestniczyły w różnego typu warsztatach kulinarno-żywnościowych dotyczących edukacji ekonomicznej i przeciwdziałaniu marnowania żywności.

W 2025 r. realizowany był „Podprogram 2024”. Podmioty dystrybuujące żywność przekazywały również artykuły spożywcze pozyskane z darowizn, w tym żywność z krótkim terminem przydatności do spożycia.

Łącznie w 2025 r. organizacje dystrybuujące żywność przekazały 1 140 816,06 kg żywności do ponad 14 200 osób. W 2025 roku, na podstawie zawartych umów, na realizację zadania dotyczącego redystrybucji żywności przekazano łącznie 264 117 zł.

18.2.3 Sklep socjalny

W ramach działań podejmowanych na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i ekonomicznej w 2025 roku funkcjonował przy ul. Siemaszki 41 w Krakowie sklep socjalny – „Dobry sklep”. Jest to miejsce przeznaczone dla osób wymagających edukacji w zakresie racjonalnego wykorzystywania posiadanych zasobów, planowania i przygotowywania posiłków z posiadanych produktów, zasad prawidłowego żywienia.

„Dobry sklep” jest prowadzony przez organizację pozarządową wyłonioną w trybie otwartego konkursu ofert, na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków. Zadanie umożliwia osobom skierowanym do sklepu zdobycie umiejętności i nawyków racjonalnego gospodarowania zasobami pieniężnymi oraz rzeczowymi, zdrowego żywienia oraz przeciwdziałania marnowaniu żywności. Edukowanie w sklepie socjalnym pomaga w lepszym funkcjonowaniu osób/rodzin we własnych środowiskach, gdzie wybór właściwych produktów żywnościowych i odpowiedni sposób żywienia jest ważnym elementem codziennego życia każdego człowieka.

W 2025 r. do sklepu zostało skierowanych 368 osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Każda z osób/rodzin otrzymała kartę, na której były zapisane przyznane na dany miesiąc punkty, za które można było pozyskiwać produkty żywnościowe.

18.2.4 Pomoc w zakresie dożywiania poza programem osłonowym

Gospodarstwom domowym nieobjętym programem osłonowym w ramach dożywiania z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz gospodarstwom objętym programem, a wymagającym dodatkowego wsparcia, MOPS udzielał pomocy finansowej w formie zasiłku na zakup żywności lub posiłku poza programem osłonowym. Pomocą objęto 459 gospodarstw domowych na łączną kwotę 189 958 zł. Średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 414 zł.

18.2.5 Zapewnienie posiłku osobom potrzebującym w ramach wspierania działalności charytatywnej

W ramach wsparcia realizacji zadania z zakresu działalności charytatywnej, polegającego na prowadzeniu kuchni/jadłodajni w zasobach lokalowych oferenta na terenie Gminy Miejskiej Kraków, w 2025 r. gmina dofinansowywała 4 kuchnie/jadłodajnie, wydające około 700 posiłków dziennie.

Wszystkie kuchnie ewidencjonowały liczbę osób korzystających z posiłków oraz liczbę wydawanych porcji.

Łączna liczba wydanych posiłków w 2025 r. wyniosła 222 512. Łączna kwota dotacji wydatkowana na realizację zadania wyniosła 240 000 zł.

18.3 Lokalny Program Osłonowy dla osób, które poniosły zwiększone koszty grzewcze, związane ze zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych

W 2025 r. MOPS kontynuował realizację Lokalnego Programu Osłonowego dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu, związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym, na jeden z systemów proekologicznych. Pomoc w ramach programu przyznawana była od 1 stycznia 2014 r., początkowo w oparciu o przepisy uchwały Nr XC/1354/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2013 r., a następnie od dnia 14 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2022 r. na podstawie uchwały Nr XVIII/317/15 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 czerwca 2015 r. Od 2023 r. program jest kontynuowany w oparciu o przepisy uchwały Nr CIV/2833/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie lokalnego programu pomocy społecznej w postaci Lokalnego Programu Osłonowego dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu, związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym, na jeden z systemów proekologicznych, która określa czas jego realizacji do 2026 r.

Realizacja Programu stanowi także wypełnienie zadań wynikających z uchwały w sprawie kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w celu poprawy stanu jakości powietrza (uchwała Nr LXXXIII/1274/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 września 2013 r.).

W ramach Lokalnego Programu Osłonowego, na podstawie decyzji administracyjnej, przyznaje się świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego, określające wysokość pomocy i sposób jej realizacji. Pomoc przyznawana jest na dany rok kalendarzowy.

O pomoc mogą ubiegać się osoby i rodziny, które nie wcześniej niż przed dniem 14 września 2011 r. i nie później niż 10 października 2019 r. (w okresie obowiązywania Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa), dokonały trwałej zmiany systemu ogrzewania z ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie gazowe, elektryczne, olejowe (lekki olej opałowy), bądź polegające na podłączeniu do miejskiej sieci ciepłowniczej. Beneficjenci

programu muszą wykazać zobowiązanie do regulowania opłat na rzecz dostawcy energii cieplnej, służącej ogrzaniu lokalu oraz faktycznie zamieszkiwać w lokalu przed i po dokonaniu trwałej zmiany systemu ogrzewania. Jedną z przesłanek do uzyskania pomocy w ramach programu jest kryterium dochodowe, które w przypadku osoby samotnie gospodarującej nie może przekroczyć 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, a w przypadku rodziny 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W 2025 r. świadczenie wypłacono 200 rodzinom na łączną kwotę 632 608,31 zł. Średnia wysokość rocznej pomocy dla jednego gospodarstwa domowego wyniosła 3163 zł.

W ujęciu całościowym za cały okres realizacji programu dane przedstawiają się następująco:

Rok	Koszt programu	Liczba osób/rodzin	Średnia wysokość świadczenia
2014	46 901 zł	80	586 zł
2015	282 924 zł	312	907 zł
2016	887 239 zł	953	931 zł
2017	1 914 941 zł	1973	971 zł
2018	3 635 404 zł	2730	1332 zł
2019	4 245 929 zł	3127	1358 zł
2020	3 144 500 zł	2088	1506 zł
2021	1 645 880 zł	735	2239 zł
2022	1 459 515 zł	638	2288 zł
2023	947 734,98 zł	317	2990 zł
2024	557 361,32 zł	190	2933 zł
2025	632 608,31 zł	200	3163 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Zapewnianie możliwości otrzymania wsparcia finansowego w ponoszeniu zwiększonych kosztów grzewczych, związanych z trwałą zmianą systemu ogrzewania, wpisuje się w działania mające na celu poprawę stanu jakości powietrza na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

18.4 Wsparcie rodzin romskich w ramach realizowanego zadania polegającego na dofinansowaniu edukacji przedszkolnej krakowskich dzieci romskich

W 2025 r. objęto pomocą 9 dzieci pochodzących z rodzin romskich, zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Podejmowane przez MOPS działania polegały na wspieraniu i promowaniu edukacji wczesnoszkolnej dzieci romskich poprzez udzielenie tym rodzinom pomocy na dofinansowanie zajęć edukacji przedszkolnej, w tym pokrywanie wydatków związanych z opłatami jednorazowymi, mediami i posiłkami. Rodziny romskie, ubiegające się o pomoc w MOPS, otrzymały wsparcie finansowe na pokrycie wydatków związanych z uczęszczaniem dzieci do przedszkoli i do klas „0” szkół podstawowych.

Na realizację zadania w 2025 r. przeznaczono łącznie kwotę 20 000 zł, w tym ze środków własnych 10 000 zł oraz 10 000 zł z otrzymanej z MEN dotacji.

19. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

W 2025 r., na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz uchwały Nr LVIII/1238/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej

Kraków, MOPS realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

19.1 Stypendia szkolne

O stypendium szkolne w Gminie Miejskiej Kraków może ubiegać się uczeń, jeżeli spełnia łącznie poniższe warunki:

- miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie jest większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- jego miejscem zamieszkania jest Gmina Miejska Kraków.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w m.in. zakupu podręczników,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania,
- świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium w formach wymienionych powyżej nie jest możliwe lub celowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia, wynikająca z art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne w 2025 r. nie mogła być wyższa niż 823 zł.

Stypendium szkolne wypłacane było w terminach: do dnia 30 czerwca – za okres od stycznia do czerwca 2025 r. oraz do dnia 31 grudnia – za okres od września do grudnia 2025 r.

W roku szkolnym 2024/2025 rozpatrzono 261 wniosków o przyznanie świadczenia. Na ich podstawie w okresie od stycznia do czerwca 2025 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 171 uczniów, w tym:

- 115 uczniów szkół podstawowych,
- 56 uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2024/2025 rozpatrzono 261 wniosków o przyznanie świadczenia. W okresie od września do grudnia 2025 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 219 uczniów, w tym:

- 159 uczniów szkół podstawowych,
- 60 uczniów szkół ponadpodstawowych.

Na wypłatę stypendiów szkolnych w 2025 r. przeznaczono kwotę 292 348,38 zł, w tym 54 348,38 zł z środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

19.2 Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego, uzasadniającego przyznanie świadczenia.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2025 r. do MOPS wpłynęło 37 wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego. Przyznano i wypłacono 37 zasiłków szkolnych, w tym:

- 25 zasiłków dla uczniów szkół podstawowych,
- 12 zasiłków dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W 2025 r. na wypłatę zasiłków szkolnych przeznaczono kwotę 22 940 zł, w całości z środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

19.3 Rządowy program pomocy uczniom z niepełnosprawnościami w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025 (W latach ubiegłych program funkcjonował pod nazwą „Wyprawka szkolna”)

W ramach Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w 2025 r. udzielano pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych do kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego lub do kształcenia w zawodach wyłącznie dla uczniów niepełnosprawnych, którzy posiadali orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i uczęszczali w roku szkolnym 2025/2026 do szkół ponadpodstawowych.

Wnioski o przyznanie pomocy na zakup podręczników i materiałów składane były w szkołach przez rodziców, opiekunów prawnych ucznia lub pełnoletnich uczniów. Po weryfikacji wniosków, Dyrektorzy szkół przekazali do MOPS listy uczniów zakwalifikowanych do objęcia pomocą w ramach programu. Na podstawie tych list MOPS przekazał środki finansowe szkołom z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń. W przypadku szkół prowadzonych przez inne podmioty niż GMK wypłaty pomocy dokonywał, na podstawie posiadanego pełnomocnictwa PMK, bezpośrednio MOPS. W ramach programu uczniowie mogli ubiegać się o dofinansowanie wahające się w zależności od typu szkoły i typu niepełnosprawności pomiędzy 225 zł a 445 zł. Ostateczna kwota dofinansowania była uzależniona od przedłożonych dokumentów potwierdzających poniesione wydatki za zakup podręczników i materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych.

Pomoc finansową w ramach programu przyznano łącznie dla 1127 uczniów uczęszczających do 80 szkół na terenie Krakowa, w łącznej wysokości 403 589,19zł.

20. Pomoc na rzecz osób bezdomnych

Szacuje się, że w ciągu roku w Krakowie przebywa około 2,3 tysiąca osób bezdomnych. W roku 2025 MOPS objął pomocą 1765 gospodarstw domowych osób bezdomnych (1834 osoby), w tym ze świadczeń skorzystało 1558 rodziny (1605 osób w rodzinach), natomiast 214 rodzin (225 osób) skorzystało z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej lub innych zadań pracownika socjalnego, określonych w art. 119 ustawy o pomocy społecznej.

20.1 Zapewnienie usług związanych z zabezpieczaniem schronienia i noclegu osobom bezdomnym

20.1.1 Pomoc w formie schronienia realizowana jako zadanie z zakresu pomocy społecznej

W 2025 r. MOPS zlecał podmiotom niepublicznym prowadzenie 2 placówek zapewniających tymczasowe schronienie dla osób bezdomnych:

– **Noclegownia i Schronisko z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Sołtysowskiej 13c w Krakowie** – Placówka dysponuje 52 miejscami, w tym 12 miejscami noclegowymi, 34 miejscami schroniskowymi i 6 miejscami z usługami opiekuńczymi. W 2025 roku ze schronienia w placówce przy ul. Sołtysowskiej skorzystało: 77 osób na części noclegowej oraz 69 osób na części schroniskowej (54 kobiety + 15 dzieci), w tym z usługami opiekuńczymi – 10 kobiet. Na funkcjonowanie placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 1 520 100 zł.

– **Noclegownia i Schronisko z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Makuszyńskiego 19a w Krakowie** – przeznaczone dla pełnoletnich mężczyzn, bezdomnych lub czasowo pozbawionych schronienia, zapewniające 180 miejsc, w tym 100 miejsc w części noclegowej i 80 miejsc w części schroniskowej, w tym 30 miejsc z usługami opiekuńczymi. W 2025 r. z pomocy schroniska z usługami opiekuńczymi skorzystały łącznie 173 osoby, w tym z miejsc z usługami opiekuńczymi – 75 osób. Z noclegowni skorzystało 439 osób.

W sytuacjach kryzysowych, w szczególności w okresie występowania niskich temperatur lub całorocznie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia osoby bezdomnej, placówka przyjmuje osoby bezdomne ponad ustalony limit miejsc. W II półroczu 2025 r. (zgodnie z nową umową) placówka zapewniała około 70 miejsc interwencyjnych dodatkowych (około 20 miejsc schroniskowych i około 50 miejsc noclegowych). Łącznie w 2025 r. placówka udzieliła 3613 dodatkowych osobonoclegów w ramach schroniska oraz 2835 – w ramach noclegowni.

Na bieżącą działalność placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 3 212 362,99 zł.

Dodatkowo wykupiono miejsca dla osób bezdomnych, dla których właściwą do udzielenia pomocy jest Gmina Miejska Kraków, a przebywają poza granicami miasta. W roku 2025 wykupiono 1 miejsce w **Schronisku dla osób bezdomnych Przemienienia Pańskiego**, Jankowice w gminie Ożarów, z którego skorzystała 1 osoba. Łączne koszty pobytu w Schronisku dla osób bezdomnych Przemienienia Pańskiego wyniosły 25 200 zł.

Ponadto MOPS prowadził w 2025 r. dwie **Ogrzewalnie dla Bezdomnych Mężczyzn (budynek A i budynek B) przy ul. Księcia Józefa 52** w Krakowie, zapewniające łącznie 78 miejsc. W okresie występowania niskich temperatur uruchamiano również dodatkowe miejsca interwencyjne. W 2025 r. z obu ogrzewalni skorzystało łącznie 438 osób. Koszty prowadzenia placówek w 2025 r. wyniosły 951 045,45 zł.

20.1.2 Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym

Gmina Miejska Kraków wspiera organizacje pozarządowe, które w ramach działalności charytatywnej prowadzą placówki zapewniające nocleg osobom w kryzysie bezdomności oraz dzienny pobyt. W ramach tej działalności w 2025 r. funkcjonowało 8 placówek (7 zadań zleconych) wspierających osoby bezdomne, które udzieliły schronienia lub dziennego pobytu 808 osobom (osoby mogą być liczone wielokrotnie). Wsparcie w łącznej wysokości 755 420 zł otrzymały:

1) **Chrześcijański Ośrodek Pomocy Bezdomnym „Dom Łazarza” przy ul. Nowogródzkiej 8 w Krakowie** – ośrodek całodobowego pobytu, zapewniający 30 miejsc noclegowych. W 2025 r. placówka udzieliła schronienia 99 osobom bezdomnym. Dodatkowo przy placówce, działa Świetlica dla osób bezdomnych, która w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 marca 2025 r. zapewniła 10 miejsc dziennego pobytu (średnio 25 osób dziennie) i dofinansowana była ze środków GMK, a od kwietnia 2025 r. świetlica funkcjonuje przy Domu Łazarza bez środków GMK na ten cel. Na działalność placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 105 420 zł.

2) **Dom Św. Brata Alberta przy ul. Saskiej 9a w Krakowie** – placówka w formie mieszkania wspieranego, zapewniająca schronienie dla bezdomnych mężczyzn wychodzących z bezdomności w ilości 47 miejsc w okresie od stycznia do marca oraz 45 miejsc od kwietnia do grudnia 2025 r. W 2025 r. placówka udzieliła schronienia 51 osobom bezdomnym. Na funkcjonowanie placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 60 000 zł.

3) **Przytulisko Św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Malborskiej 64b w Krakowie** – placówka zapewniała 62 miejsca noclegowe w okresie od 1 stycznia do 31 marca, a 30 miejsc od 1 lipca do 9 listopada oraz 35 miejsc od 10 listopada do 31 grudnia 2025 r. W 2025 r. placówka udzieliła schronienia 67 bezdomnym kobietom. Na funkcjonowanie placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 102 000 zł.

4) **Przytulisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Skawińskiej 6 w Krakowie** – placówka zapewnia 80 miejsc noclegowych, w tym 10 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, niewymagających opieki oraz 6 miejsc dla przyjęć interwencyjnych do dyspozycji dyżuru nocnego policji, straży miejskiej i pogotowia ratunkowego. W 2025 r. placówka udzieliła schronienia 261 bezdomnym mężczyznom. Na funkcjonowanie placówki w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 448 000 zł.

5) **Mieszkanie Wspierane przy ul. Czarnowiejskiej 77/15 w Krakowie** – zapewniające 2 miejsca dla bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością kobiet. W 2025 r. udzielono schronienia 3 osobom. Na funkcjonowanie mieszkania wydatkowano dotację w wysokości 20 000 zł.

6) **„Nasz Dom” im. Św. Brata Alberta ul. Nad Fosą 32 w Krakowie** – placówka działająca na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizująca w okresie od 1 grudnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. program pod tytułem „W Naszym Domu wspieramy osoby bezdomne w okresie chłódów jesienno-zimowych 2025”. W ramach zadania zapewniono 20 miejsc całodobowego schronienia dla mężczyzn dotkniętych bezdomnością oraz zabezpieczono podstawowe potrzeby socjalno-bytowe, w tym wyżywienie oraz możliwość dokonywania zabiegów higienicznych. Z programu skorzystało 25 mężczyzn, a na jego realizację w 2025 r. wydatkowano dotację w wysokości 10 000 zł.

7) **„Świetlica dla osób bezdomnych” ul. Woronicza 3b w Krakowie** – placówka działająca na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w okresie od 3 października 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. W ramach zadania zapewniono 20 miejsc dziennego pobytu, z których skorzystało 277 osób. W ramach zadania zapewniono każdej osobie korzystającej pakiet żywnościowy składający się z kanapki i ciepłego napoju. W 2025 r. na realizację tego zadania wydatkowało dotację w wysokości 10 000 zł.

20.2 Mieszkania treningowe dla osób bezdomnych

W 2025 r. w Krakowie funkcjonowało 6 mieszkań treningowych zapewniających 27 miejsc dla bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością mężczyzn oraz 5 miejsc dla bezdomnych kobiet, posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie Krakowa. 3 mieszkania treningowe dla bezdomnych mężczyzn prowadzone były przez organizację pozarządową zapewniające 16 miejsc od 1 stycznia 2025 r. do 30 czerwca 2025 r. oraz 14 miejsc od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Kolejne 3 mieszkania (w tym 2 dla bezdomnych mężczyzn, z łączną liczbą 11 miejsc oraz jedno dla 5 bezdomnych kobiet) prowadzone były przez MOPS.

W 2025 r. z miejsc w mieszkaniach treningowych skorzystały łącznie 35 osoby bezdomne. Na realizację zadania w 2025 r. Gmina Miejska Kraków wydatkowała środki własne w wysokości 210 307,19 zł. Natomiast organizacja pozarządowa wydatkowała z dotacji przekazanej przez Gminę Miejską Kraków kwotę 170 560 zł.

20.3 Zapewnienie pomocy medycznej i zaopatrzenia w leki realizowane w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym

20.3.1 Przychodnia dla Osób Bezdomnych oraz Punkt Wydawania Leków i Darów

W ramach zadania udzielana jest doraźna pomoc medyczna tj. doraźna pomoc lekarska, pielęgniarska (m.in. wykonywanie opatrunków) oraz wydawane są leki osobom bezdomnym i skrajnie ubogim, a także organizacjom pozarządowym.

W 2025 r. udzielono 2618 konsultacji lekarskich, wykonano 1718 opatrunków i drobnych zabiegów pielęgniarskich oraz wydano 16 921 opakowania leków i materiałów opatrunkowych. Lekarze w przychodni przyjmowali pacjentów z objawami chorób ostrych, przewlekłych, w tym również zakaźnych. Poprzez udzielenie doraźnej pomocy medycznej udało się zapobiec niebezpiecznym powikłaniom, szczególnie w przypadku przewlekłych schorzeń dermatologicznych. Prowadzono również działania edukacyjne mające na celu wzrost poziomu wiedzy na temat zasad profilaktyki i higieny osobistej. Zadanie realizowane przez organizację pozarządową na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków.

Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano łącznie dotację w wysokości 520 000 zł.

20.3.2 Doraźna pomoc medyczna i doraźna pomoc przedmedyczna w przestrzeni publicznej Gminy Miejskiej Kraków oraz na terenie noclegowni i schronisk

W ramach zadania udzielane są konsultacje lekarskie i wykonywane są drobne zabiegi pielęgniarstwa. Dyżury realizowane są w przestrzeni publicznej Krakowa, w Ogrzewalni dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Księcia Józefa 52 oraz na terenie Noclegowni i Schroniska z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Makuszyńskiego 19a oraz Noclegowni i Schroniska z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Sołtykowskiej 13c.

W 2025 r. udzielono 887 konsultacji lekarskich oraz wykonano 1497 zabiegów pielęgniarstwa. Zadanie realizowane jest przez organizację pozarządową na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 30 czerwca 2025 r., a następnie od 1 października 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Na realizację zadania w 2025 r. przekazano łącznie kwotę 145 500 zł.

20.4 Zapewnienie możliwości dokonywania zabiegów higienicznych realizowane w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym

Działania obejmowały możliwość wykąpania się, wyprania ubrań lub zmiany odzieży, a także strzyżenie, golenie, opatrywanie drobnych ran, a w razie konieczności także odwszawianie i wspomaganie leczenia przeciwświerzbowego. Zrealizowano 12 845 zabiegów higienicznych, z pralni skorzystano 5544 razy, z magazynu odzieży skorzystano 12 292 razy.

W 2025 r. zadanie realizowane było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez 2 organizacje pozarządowe. Na realizację zadań w 2025 r. przekazano łącznie kwotę 157 600 zł.

20.5 Zapewnienie posiłku osobom potrzebującym w ramach wspierania działalności charytatywnej

W ramach wsparcia realizacji zadania z zakresu działalności charytatywnej, polegającego na prowadzeniu kuchni w zasobach lokalowych oferenta na terenie Gminy Miejskiej Kraków, w 2025 r. gmina dofinansowywała 4 kuchnie, wydające około 700 posiłków dziennie.

W 2025 r. liczba osób, które skorzystały z tego typu pomocy, wyniosła 3837. Łączna liczba wydanych posiłków w 2025 r. wyniosła 222 512. Łączna kwota dotacji wydatkowanej na realizację zadania wyniosła 240 000 zł (*szerzej zob. pkt 17.2.5*).

20.6 Wigilia dla osób bezdomnych i samotnych

W 2025 roku, po raz kolejny, Caritas Archidiecezji Krakowskiej zorganizował Wigilię Świąt Bożego Narodzenia dla osób bezdomnych i samotnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

W ramach uroczystości przygotowano wieczerzę wigilijną dla 650 osób w Starej Zajezdni Kraków by DeSilva oraz 650 paczek świątecznych, zawierających produkty żywnościowe, w tym konserwę mięsną, konserwę rybną, pasztet, cukier, pierogi, kawę, herbatę, owoce, pieczywo oraz słodycze. Zadanie realizowane było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków, a na jego realizację wydatkowano kwotę w wysokości 38 100 zł.

20.7 Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu

W Dziale Pomocy Bezdomnym MOPS zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych pracujących metodą streetwork, którzy pomagają osobom bezdomnym przebywającym w przestrzeni publicznej, niekorzystającym ze wsparcia instytucjonalnego lub korzystającym

z niego w sposób nieregularny, z uwagi na swoje wykluczenie społeczne lub brak motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej.

W 2025 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 361 dyżurów w terenie, których celem było diagnozowanie nowych miejsc pobytu i nawiązywanie kontaktów z osobami bezdomnymi, które nie zostały jeszcze objęte pracą socjalną i udzielenie im informacji lub poradnictwa oraz odbyli 743 wizyty w miejscach pobytu osób bezdomnych w terenie w związku z prowadzeniem indywidualnej pracy socjalnej z osobami bezdomnymi.

W ramach podejmowanych działań nawiązano bezpośrednio 1341 kontaktów, obejmując pomocą 182 osoby (dana dotyczy osób znanych z imienia i nazwiska).

Istotnym elementem pracy pracowników socjalnych, pracujących metodą streetwork, były interwencje w sprawie przebywających na terenie Gminy Miejskiej Kraków osób bezdomnych, podejmowane w odpowiedzi na zgłoszenia osób prywatnych, firm i instytucji. W 2025 r. pracownicy socjalni podjęli 176 interwencji.

Streetworkerzy współpracowali z różnymi podmiotami, instytucjami działającymi w obszarze pomocy osobom bezdomnym, m.in. ze Strażą Miejską, Policją oraz Strażą Ochrony Kolei. W okresie zimowym podejmowano działania, których celem było zmniejszenie ryzyka zamarznienia osób bezdomnych. Łącznie zrealizowano 33 wspólnych dyżurów terenowych.

W 2025 r. osoby bezdomne miały możliwość skorzystania z konsultacji w punkcie konsultacyjnym – w siedzibie streetwork przy ul. Rakowickiej 21. Z konsultacji skorzystało 79 osób.

W 2025 r. streetworkerzy odbyli 2 spotkania z kuratorami sądowymi dotyczące określenia zasad współpracy wobec osób bezdomnych objętych kuratelą, a także przeprowadzili szkolenie dla pracowników firmy ochroniarskiej Galerii Krakowskiej oraz podjęli współpracę z Ikea Reatil Poland, czego skutkiem było pozyskanie wyposażenia punktu konsultacyjnego dla osób bezdomnych.

20.8 Streetbus dla osób bezdomnych

W okresie zimowym na terenie Gminy Miejskiej Kraków realizowana jest usługa skierowana do osób bezdomnych, przebywających w przestrzeni publicznej, mająca na celu zapewnienie doraźnej pomocy żywieniowej. W okresie od stycznia do marca oraz w grudniu 2025 r., każdego dnia, w godzinach wieczornych, autobus poruszający się po Krakowie, zatrzymywał się na 3 ustalonych przystankach, na których osoby bezdomne i ubogie mogły otrzymać suchy prowiant w postaci kanapek, ciepłej kawy lub herbaty oraz otrzymać odzież, koce i inne przedmioty pomocne w przetrwaniu okresu zimowego, jak np. termosy i śpiwory.

W 2025 r. w ramach usługi wydano 10 204 pakietów żywnościowych, z których korzystało łącznie 7638 osób (liczba ta uwzględnia osoby korzystające wielokrotnie).

W okresie od stycznia do kwietnia oraz od października do grudnia 2025 r. zapewniono poranny i popołudniowy przewóz z i do ogrzewalni funkcjonujących przy ul. Księcia Józefa 52. W godzinach popołudniowych zapewniono również pracowników – streetworkerów, motywujących osoby bezdomne do skorzystania z ogrzewalni.

Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano środki w wysokości 601 068,61 zł.

20.9 Usługa asystenta osoby bezdomnej

Usługa asystenta osoby bezdomnej polega na indywidualnym, dostosowanym do zdiagnozowanych potrzeb, wsparcia osoby bezdomnej w procesie pokonywania kryzysu bezdomności. Asystent towarzyszy osobie w jej codziennym życiu, motywuje do zmiany, wspiera. Współpraca osoby w kryzysie bezdomności oraz wspierającego ją asystenta prowadzić ma do podjęcia przez osobę bezdomną samodzielnego życia.

W roku 2025 usługa była realizowana przez MOPS. Z usługi skorzystało 18 osób pozostających w kryzysie bezdomności.

20.10 Zapewnienie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego

W 2025 r. do MOPS wpłynęło 43 wniosków (dotyczących łącznie 49 osób) w sprawie wskazania noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsce noclegowe dla dłużników, wobec których została orzeczona eksmisja bez prawa do lokalu socjalnego.

W 2025 r. z miejsc w proponowanych placówkach, spośród osób eksmitowanych, skorzystało 14 osób.

20.11 Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych – CIS dla osób bezdomnych

Centrum Integracji Społecznej, zapewniające 10 miejsc dla osób w kryzysie bezdomności lub zagrożonych bezdomnością, bez pracy, jest prowadzone przez organizację pozarządową. W ramach zadania realizowane są usługi z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej (*szerzej zob. pkt nr 11.2.1*).

20.12 Świadczenia pieniężne na rzecz osób bezdomnych

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb MOPS wspierał osoby bezdomne poprzez następujące świadczenia finansowe:

1) zasiłek stały – wypłacono zasiłki stałe dla 289 osób, na łączną kwotę 2 927 289,83 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 10 129 zł,

2) zasiłek okresowy – wypłacono zasiłki okresowe dla 509 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 510 osób, na łączną kwotę 1 595 139,06 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 3134 zł. Na zasiłki okresowe w wysokości do 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby/rodziny (część obligatoryjna) – wydatkowano kwotę 1 578 873,06 zł w całości z budżetu Państwa. Pozostała część (zasiłki okresowe w części gminnej) jest finansowana ze środków własnych gminy – wydatkowano kwotę 16 266 zł

3) składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono składki dla 276 osób, na łączną kwotę 254 262,56 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 921 zł,

4) zasiłki celowe i celowe specjalne – wypłacono w kwocie łącznej 507 338 zł, dla 686 gospodarstw domowych, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 739 zł,

a) zasiłki celowe – dla osób, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego, z przeznaczeniem na:

– zakup leków dla 91 gospodarstw domowych na łączną kwotę 22 529 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 248 zł,

– opłaty mieszkaniowe dla 16 gospodarstw domowych na łączną kwotę 18 760 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1173 zł,

– zakup odzieży dla 281 gospodarstw domowych na łączną kwotę 63 090 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 225 zł,

– zakup obuwia dla 196 gospodarstw domowych na łączną kwotę 34 220 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 175 zł,

– zaspokojenie innych potrzeb dla 532 gospodarstw domowych na łączną kwotę 172 832 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 325 zł.

b) zasiłki celowe specjalne – przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, których dochód przekracza kryterium ustawowe, z przeznaczeniem na:

– zakup leków dla 87 gospodarstw domowych na łączną kwotę 30 645 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 352 zł,

– opłaty mieszkaniowe dla 15 gospodarstw domowych na łączną kwotę 21 110 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1407 zł,

– zakup odzieży dla 153 gospodarstw domowych na łączną kwotę 25 240 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 164 zł,

- zakup obuwia dla 110 gospodarstw domowych na łączną kwotę 13 926 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 127 zł,
- zaspokojenie innych potrzeb dla 254 gospodarstw domowych na łączną kwotę 96 100 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 378 zł.

21. Pomoc dla cudzoziemców

W 2025 r. MOPS objął pomocą 204 osoby w związku z realizacją indywidualnych programów integracji dla cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. W ramach programu przyznawano wsparcie w postaci świadczenia pieniężnego przeznaczonego na utrzymanie. Pomoc przyznawana jest w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe oraz pokrycie ewentualnych wydatków związanych z nauką języka polskiego oraz pomoc o charakterze niepieniężnym, polegająca na pracy socjalnej, poradnictwie, udzielaniu informacji czy wsparciu w kontaktach z innymi instytucjami, środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi. Kwota udzielonej pomocy wyniosła 1 858 328,54 zł.

Ponadto 16 cudzoziemcom opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób realizujących indywidualny program integracji w łącznej wysokości 7148,43 zł.

Zadanie finansowane było z dotacji otrzymanej z budżetu państwa.

22. Zadania dzielnic

W 2025 r. Filie MOPS współpracowały z Radami Dzielnic Krakowa realizując zadania odpowiadające na potrzeby ich mieszkańców. Działania podejmowane w ramach tych zadań, oprócz realizowanych projektów socjalnych, dotyczyły:

- dofinansowania kosztów ogrzewania dla osób potrzebujących,
- dofinansowania zakupu leków dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- dofinansowania zakup przyborów i podręczników szkolnych,
- dofinansowania zakupu sprzętu medycznego i pomocniczego wspierającego proces leczenia i rehabilitacji dla niepełnosprawnych mieszkańców
- dofinansowania wakacyjnego wypoczynku na kolonii dla dzieci z najuboższych rodzin.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, realizując zadania dzielnic polegające na przyznawaniu świadczeń finansowych w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych dla mieszkańców poszczególnych dzielnic Krakowa oraz realizację projektów socjalnych, wykorzystał łącznie 677 439,49 zł.

W ramach realizacji zadań dzielnic MOPS w Krakowie przeprowadził również postępowania konkursowe na wsparcie realizacji zadań skierowanych do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz starszych i niepełnosprawnych z terenu Dzielnic II, VIII, IX, X, XI, XII, XV na łączną kwotę 120 640 zł. W wyniku przeprowadzonych otwartych konkursów ofert Gmina Miejska Kraków zleciła realizację następujących zadań:

- 1) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 - zadanie pn. „Pomoc rzeczowa dla osób zrzeszonych w Kołach Emerytów i Rencistów na terenie Dzielnic II Grzegórzki - konkurs ofert (II półrocze 2025 r.)”;
- 2) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 - zadanie pn. „Otwarty konkurs ofert - Pomoc rzeczowa dla inwalidów, rencistów i emerytów zrzeszonych w kołach na terenie Dzielnic VIII Dębniaki - II półrocze”;
- 3) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 - zadanie pn. „Pomoc rzeczowa dla osób zrzeszonych w Kołach Emerytów i Rencistów na terenie Dzielnic IX - otwarty konkurs ofert - II półrocze”;

- 4) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 – zadanie pn. „Zakup bonów lub paczek żywnościowych dla emerytów i rencistów (otwarty konkurs ofert w ramach „Rocznego programu współpracy samorządu Miasta Krakowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” w II półroczu 2025 r.)”;
- 5) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 – zadanie pn. „Pomoc rzeczowa dla osób zrzeszonych w Kołach Emerytów i Rencistów na terenie Dzielnicy XI – otwarty konkurs ofert, IV kwartał 2025 roku”;
- 6) Polskiemu Związkowi Emerytów i Rencistów Zarządu Rejonowego z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 – zadanie pn. „Pomoc rzeczowa (paczki świąteczne) dla najbardziej potrzebujących i niepełnosprawnych osób zrzeszonych w Kołach emerytów i rencistów na terenie Dzielnicy XII w formie Otwartego Konkursu Ofert – IV kwartał 2025 r.”;
- 7) Krakowskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych, z siedzibą Kraków, os. Tysiąclecia 82 – zadanie pn. „Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego i o wolontariacie: pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób”.

W ramach tych zadań 1295 osób starszych i niepełnosprawnych otrzymało w grudniu 2025 r. paczki z artykułami spożywczymi tj. herbata, kawa, konserwy mięsne i rybne, makaron, pierniki, delicje, czekolady, owoce suszone, kakao, grzyby suszone.

Ponadto Rady Dzielnic V, IX i XII przeznaczyły środki w łącznej wysokości 38 500 zł na realizację zadań publicznych na podstawie ofert złożonych przez organizacje pozarządowe z własnej inicjatywy, z pominięciem otwartych konkursów ofert. W ramach ww. środków:

- 1) Korczakowska Republika Dziecięca DYLINIARNIA zrealizowała dwa zadania pn. „Wsparcie organizacji Dnia Mikołaja dla dzieci z terenu Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim połączonej z obchodami Międzynarodowego Dnia Wolontariusza” oraz pn. „Koncert charytatywny z pominięciem Otwartego Konkursu Ofert w oparciu o art. 19a Ustawy z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”
- 2) Towarzystwo Przyjaciół Bieżanowa zrealizowało zadanie pn. „Spotkanie przy wielkanocnym stole osób samotnych i potrzebujących z terenu Dzielnicy XII”;
- 3) Polski Związek Emerytów i Rencistów, Zarząd Rejonowy z siedzibą Kraków Podgórze, ul. Józefińska 14 realizował zadanie pn. „Integracja osób zrzeszonych w Kołach Emerytów, Rencistów i Inwalidów na terenie Dzielnicy IX”;
- 4) Polski Związek Emerytów i Rencistów, Kraków-Krowodrza II z siedzibą Kraków ul. Mazowiecka 117 realizował zadanie pn. „Organizacja czasu wolnego dla osób zrzeszonych w kołach emerytów, rencistów i inwalidów na terenie Dzielnicy V Krowodrza – Wyjazd integracyjny”.

23. Akcje socjalne, współpraca z innymi podmiotami

MOPS w Krakowie w celu rozszerzenia zakresu udzielanej pomocy dla rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka, podejmował różne akcje m.in.:

Kolonie dla dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wytypował 3 dzieci, które wzięły udział w wypoczynku letnim finansowanym przez Małopolskie Kuratorium Oświaty. Ww. dzieci miały możliwość wyjechać na dwutygodniowe kolonie do Nawojowej.

Współpraca ze Stowarzyszeniem Wiosna

MOPS informował osoby i rodziny korzystające z pomocy Ośrodka o realizacji przez Stowarzyszenie Wiosna projektu Szlachetna Paczka 2025, a następnie przekazał 173 osobom korzystającym z pomocy MOPS formularze zgłoszeniowe, które rodziny miały we własnym zakresie przesłać do Stowarzyszenia. O objęciu pomocą w ramach projektu Szlachetna Paczka decydowało ostatecznie Stowarzyszenie Wiosna.

Współpraca z PCK w ramach projektu „100% korzyści”

Polski Czerwony Krzyż realizował Program odbioru i zagospodarowania tekstyliów pn. „100% korzyści”. W ramach ww. programu, zgodnie z zawartym porozumieniem pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Polskim Czerwonym Krzyżem, pozyskane rzeczy były nieodpłatnie przekazywane na rzecz osób objętych wsparciem MOPS. PCK objął w 2025 r. pomocą w formie odzieży średniomiesięcznie ok. 42 osoby. Łącznie udzielono pomocy ponad 400 razy.

Przedświąteczny Karp dla Krakowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był współorganizatorem przedsięwzięcia pn. „Przedświąteczny Karp dla Krakowa”. Podczas tego wydarzenia, realizowanego już po raz kolejny, mieszkańcy Krakowa mieli możliwość skorzystania z nieodpłatnego poczęstunku składającego się z ryby, wegetariańskiej kapusty z grochem i pieczywa.

Podczas akcji właściciele gospodarstwa rybackiego Dolina Będkowska – Państwo Joanna i Bartłomiej Szczoczarzowie wydali z pomocą pracowników MOPS ponad 10 000 porcji ryby. Akcja, jak co roku, spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem mieszkańców.

Wielkanoc i wigilia dla seniorów

MOPS w Krakowie zorganizował w 2025 r. spotkania wielkanocne i spotkania wigilijne dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami. W kwietniu odbyły się dwa spotkania wielkanocne, każde dla 250 osób. Ośrodek przygotował także okolicznościowe paczki z artykułami spożywczymi w liczbie 2000 dla osób potrzebujących, będących klientami ośrodka.

Z kolei w grudniu 2025 r. MOPS zorganizował cztery spotkania wigilijne dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami, każde dla 250 osób, na których uczestnicy odbierali także przygotowane dla nich paczki żywnościowe w łącznej liczbie 1000.

24. Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej

Wobec osób, które nie były objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wymagały pomocy medycznej, MOPS w Krakowie przeprowadził w 2025 r. 2247 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej, które zakończyły się wydaniem stosownych decyzji. Uprawnienie do tego świadczenia miały osoby, które uzyskiwały dochód poniżej kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

W 2025 r. łącznie 2236 przeprowadzonych postępowań zostało sfinansowanych z otrzymanej dotacji w wysokości 322 374 zł.

25. Kierowanie wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie i prokuratur rejonowych

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, jeżeli uzależnione są od alkoholu, mogą być zobowiązane do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego orzeka sąd rejonowy, właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora.

W 2025 r. MOPS w Krakowie skierował do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie oraz do prokuratur rejonowych 36 wniosków o podjęcie działań w celu wszczęcia w sądzie postępowań o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

26. Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych całkowicie

W 2025 r. do MOPS wpłynęły 72 prośby sądów opiekuńczych o wskazanie kandydatów na opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych oraz kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych. Ponadto wpłynęły 4 prośby o wskazanie kandydata na kuratora dla osoby niepełnosprawnej. Obowiązek wskazania przez MOPS kandydatów na opiekunów prawnych i kuratorów wynika z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wskazano 64 kandydatów na opiekunów prawnych oraz 8 kandydatów na kuratorów osób ubezwłasnowolnionych częściowo oraz 1 kandydata na kuratora osoby niepełnosprawnej.

Dodatkowo MOPS, na wniosek sądów opiekuńczych, wydawał opinie o osobach będących kandydatami na opiekunów prawnych lub kuratorów. W roku 2025 wydano 4 takie opinie.

26.1 Obsługa wypłat wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną (zadanie zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej na podstawie przepisów art. 18 ust.1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 162 § 3, art.178 § 2, art. 179 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy).

W 2025 r. MOPS wypłacił 56 opiekunom 1584 świadczenia za sprawowanie opieki na kwotę ogółem 736 823,93 zł, w tym:

- wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane opiekunom osób całkowicie ubezwłasnowolnionych – 85 osób, liczba świadczeń 1522, kwota 702 423,93 zł – finansowane z budżetu państwa,
- wynagrodzenia za sprawowanie opieki przyznane kuratorom osób częściowo ubezwłasnowolnionych – finansowane ze środków własnych Gminy – 6 osób, liczba świadczeń 62, kwota 34 400 zł.

W przypadku 1 osoby wypłacane były jednocześnie wynagrodzenia dla opiekuna i kuratora. Średni koszt świadczenia wyniósł 465,17 zł. Wysokość wynagrodzenia ustala sąd.

27. Kierowanie do prokuratury wniosków o wszczęcie w sądzie opiekuńczym postępowań o ubezwłasnowolnienie

Osoba, która ukończyła 13 lat, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego, albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem. Dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie ustanawia się opiekuna prawnego.

Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratora.

Postępowanie o ubezwłasnowolnienie prowadzone jest przez sąd okręgowy. Wniosek o ubezwłasnowolnienie mogą w sądzie złożyć: krewny w linii prostej, małżonek, przedstawiciel ustawowy. Z wnioskiem o ubezwłasnowolnienie może także wystąpić prokurator.

MOPS, w przypadku uzyskania informacji o osobie, co do której istnieje prawdopodobieństwo, że spełnia przesłanki ubezwłasnowolnienia, a brak jest osób uprawnionych do złożenia wniosku w sądzie, informuje o potrzebie wszczęcia postępowania o ubezwłasnowolnienie właściwą prokuraturę. W 2025 r. przesłano do prokuratur 7 wniosków.

28. Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody

Na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, MOPS kieruje do sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osób chorych psychicznie, których zachowanie wskazuje, że brak leczenia szpitalnego spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego lub które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia.

Wszczęcie postępowań sądowych poprzedzone jest działaniami MOPS polegającymi na ustaleniu sytuacji osoby, która ma zostać umieszczona w szpitalu psychiatrycznym bez zgody oraz uzyskaniu stosownego zaświadczenia lekarza psychiatry.

W 2025 r. MOPS skierował do sądu opiekuńczego 62 wnioski o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osób chorujących psychicznie bez ich zgody. Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Małopolskiego przekazano do realizacji 11 postanowień o skierowaniu uczestnika na leczenie psychiatryczne bez zgody.

29. Kierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody

W przypadku, gdy osoba wymaga skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na swój stan zdrowia, ale nie jest zdolna do świadomego wyrażenia zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagraża jej życiu lub zdrowiu, MOPS, na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, występuje do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do domu pomocy społecznej bez zgody strony.

W 2025 r. wniesiono do sądów opiekuńczych 223 takie wnioski.

30. Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków

MOPS organizuje sprawienie pogrzebu osoby zmarłej na terenie Gminy Miejskiej Kraków w sytuacji, gdy brak jest najbliższej rodziny osoby zmarłej lub jeżeli rodzina zmarłego nie ma możliwości zorganizowania pochówku we własnym zakresie.

W 2025 r. MOPS zrealizował 164 pogrzeby na kwotę 563 361,80 zł, w tym:

- 162 pogrzeby na kwotę 558 591,80 zł – finansowanych ze środków własnych gminy,
- 2 pogrzeby na kwotę 4770 zł – zorganizowane dla obywateli Ukrainy – finansowane z budżetu państwa,
- 52 pogrzebów dotyczyło osób bezdomnych na łączną kwotę 177 052,95 zł,
- 22 pochówków dotyczyło osób nieznanymi z imienia i nazwiska lub szczątków ludzkich, na kwotę 73 661,55 zł {w tym: 3 pogrzeby do mogił zbiorowych dotyczyły dzieci martwo urodzonych (płodów) na kwotę 14 397 zł}.

Średni koszt świadczenia wyniósł 3435,13 zł.

Z tytułu zwrotów wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu MOPS pozyskał w 2025 r. dochody w kwocie 161 457,19 zł, które zostały przekazane na rachunek dochodów własnych gminy.

Rozdział III: Pomoc specjalistyczna

31. Piecza zastępcza

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”. Zgodnie z definicją zawartą w cytowanej ustawie „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców”.

31.1 Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miejskiej Kraków jest MOPS. Jest to forma opieki nad dziećmi, których rodzice zostali trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub gdy władza ta została im ograniczona. Formy rodzinnej pieczy zastępczej to:

Lp.	Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba według stanu na 31.12.2025 r.	Liczba dzieci według stanu na 31.12.2025 r.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	255	318
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	90	104
3.	Zawodowe rodziny zastępcze	5	6
4.	Zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	34	67
5.	Zawodowe rodziny zastępcze typu specjalistycznego	16	25
6.	Rodzinne domy dziecka	3	18
	Suma	398	537

W 2025 r. 36 pracowników MOPS realizowało zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, mające na celu zapewnienie warunków sprzyjających funkcjonowaniu istniejących i tworzeniu nowych rodzin zastępczych.

W roku 2025 w zakresie organizacji rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowano opisane poniżej działania:

Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Informacje promujące rodzicielstwo zastępcze propagowane były w szczególności za pośrednictwem Facebooka i Instagramu w formie funpage'u – Mój lepszy Dom – rodzina zastępcza w Krakowie. Innymi nośnikami powyższych informacji były strony internetowe instytucji współpracujących z MOPS (np. Fundacja Nowe Centrum, Stowarzyszenie Siemacha, Wodociągi Miasta Krakowa, Arcelor Mittal), publikacje takie, jak Informator Kraków 2025, a także media: prasa, radio, telewizja (TVP 3 Kraków – Kronika Krakowska, Tematy dnia, Kurier Krakowski, Radio Plus, Radio Eska, Radio Eska 2, Radio 357, Radio Kraków).

Podczas imprez miejskich, w lokalizacjach o wysokiej frekwencji grupowej jak np. Święto Rodziny Krakowskiej, Małopolski Kongres Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmowano działania informacyjno-promocyjne wraz z dystrybucją ulotek. W ramach współpracy z parafią pw. Matki Bożej Saletyńskiej przekazywano informację o poszukiwaniu rodzin zastępczych podczas mszy świętych.

W ciągu całego roku dystrybuowane były ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze w liczbie 1950.

W 2025 r. pracownicy MOPS przeprowadzili 48 rozmów osobistych i telefonicznych z osobami zainteresowanymi sprawowaniem rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach prowadzonego naboru proces kwalifikacji został przeprowadzony dla 28 osób (19 rodzin) i dotyczył on kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe. Osoby te uczestniczyły w szkoleniach dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ostatecznie 25 osób zakończyło pozytywnie proces kwalifikacji i otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne.

W 2025 r. ustanowiono 26 nowych rodzin zastępczych niezawodowych, sprawujących opiekę nad 29 dziećmi, 34 rodziny zastępcze spokrewnione, sprawujące opiekę nad 45 dziećmi. Podpisano umowy z 5 rodzinami zastępczymi zawodowymi łącznie dla 8 dzieci, w tym z 1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego dla 2 dzieci, 2 specjalistycznych dla 3 dzieci, a także z 2 osobami na prowadzenie dwóch rodzinnych domów dziecka dla 16 dzieci.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przeprowadzanie badań psychologiczno-pedagogicznych oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów

W 2025 r. przeprowadzano w sumie procesy kwalifikacyjne dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych dla 90 kandydatów (w tym 67 postępowań zakończonych). W toku postępowań odbyły się 204 wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów, 56 spotkań z osobami mającymi istotny wpływ na ocenę predyspozycji kandydatów do sprawowania pieczy i prognozę funkcjonowania rodziny zastępczej. Sporządzono 60 opinii psychologicznych o predyspozycjach i motywacji kandydatów do sprawowania pieczy oraz przeprowadzono 67 wywiadów pedagogicznych.

Dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe przeprowadzono w 2025 r. 2 cykle szkoleń (135 godzin szkoleń); odbyło się 66 zespołów kwalifikacyjnych.

Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Rodziny zastępcze uczestniczyły w 7 szkoleniach stacjonarnych, cyklu szkoleń dla nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych, warsztatach wyjazdowych doskonalących kompetencje zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Tematy szkoleń były następujące:

- Prawidłowy i nieprawidłowy rozwój dziecka.
- Uzależnienia XXI wieku ze szczególnym uwzględnieniem fonoholizmu.
- Samoregulacji – jak wspierać dziecko? Regulacje emocjonalne: techniki i zabawy pomocne w zmniejszeniu napięcia, stresu oraz radzenie sobie z silnymi emocjami.
- Rozwój seksualny dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.
- Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- Uzależnienia od internetu i fonoholizm. Znaczenie zabawy i technik radzenia sobie z napięciem emocjonalnym jako profilaktyki uzależnień.
- Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci i podejmowanie interwencji.
- Dziecko z FASD w rodzinie zastępczej.
- Zdrowe żywienie i zbilansowana dieta.
- Zachowania seksualne dzieci i młodzieży – norma a patologia.
- Sposoby komunikacji z dzieckiem.

Szkolenia stacjonarne i wyjazdowe realizowane były w ramach projektu „Krakowski Szlak Integracji”. (szerzej zob. pkt 14)

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali w 2025 r. z 317 rodzinami zastępczymi, a wobec pozostałych 139 rodzin zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

realizowali inni pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS. Rodziny zastępcze uczestniczyły w 16 spotkaniach w ramach grup wsparcia dla spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 30 rodzin.

Rodzinom zastępczym ww. udzielali również pomocy przy organizacji kontaktów z rodziną biologiczną dziecka poprzez zapewnienie miejsca, zorganizowanie i koordynowanie 1224 kontaktów dzieci z rodzicami. W 474 kontaktach towarzyszyli pracownicy MOPS.

Pracownicy MOPS byli opiekunami prawnymi dla 35 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

W celu umożliwienia zawodowym rodzinom zastępczym skorzystania z wypoczynku, na czas niesprawowania przez nich opieki, piecza nad dziećmi została zapewniona przez 21 rodzin zastępczych pomocowych. Dodatkowo zatrudniono 14 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS:

- uczestniczyli w 145 rozprawach sądowych dotyczących sytuacji dzieci,
- skierowali 1631 pism oraz opinii do sądów rodzinnych w sprawie dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- przeprowadzili 2799 konsultacji ze specjalistami (pedagodzy i wychowawcy szkolni, psychologowie, lekarze, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi),
- współpracowali z organizacjami pozarządowymi w celu zabezpieczenia dodatkowego wsparcia dla rodzin zastępczych,
- brali udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych w związku z przemocą,
- organizowali spotkania ze specjalistami różnych dziedzin w celach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

W ramach współpracy z Arcelor Mittal dzieci z rodzin zastępczych wzięły udział w wakacyjnych warsztatach. Dzięki Wodociągom Miasta Krakowa dzieci z rodzin zastępczych otrzymały tornistry wraz z pełnym wyposażeniem szkolnym oraz paczki mikołajkowe. Świąteczne prezenty zostały również przekazane przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej.

Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zapewnianie badań psychologicznych rodzinom zastępczym oraz szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne rodziców dzieci objętych pieczą

Psychologowie objęli indywidualnym poradnictwem 346 rodzin zastępczych oraz 501 dzieci przebywających w tych rodzinach. Psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS udzielili rodzinom zastępczym łącznie 3571 indywidualnych porad psychologicznych, w tym 2072 porady dla dorosłych, 1445 porad dla dzieci oraz 54 porady dla pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinach zastępczych. W ramach prowadzenia poradnictwa i terapii przeprowadzono 68 testów psychologicznych dla osób sprawujących pieczę.

Natomiast rodziny biologiczne dzieci przebywających w rodzinach zastępczych skorzystały z 328 indywidualnych porad psychologicznych.

W 2025 r. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pieczy zastępczej: Fundacją Nowe Centrum i Stowarzyszeniem Siemacha kontynuowano realizację usług specjalistycznych i edukacyjnych. Dzieci i rodziny zastępcze skorzystały ze wsparcia m. in. psychologa, logopedy, psychiatry, dietetyka, psychologa diagnosty, terapii procesów integracji sensorycznej. Brały udział w warsztatach edukacyjnych, spotkaniach integracyjnych,

dzieci mogły rozwijać swoje zainteresowania, korzystać ze wsparcia w nauce i odrabianiu zadań domowych. (szerzej zob. pkt 14)

Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą

Poradnictwo prawne skierowane było do osób pełniących funkcję rodzin zastępczych, także do wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Porady prawne obejmowały w szczególności dokonywanie analizy sytuacji strony w oparciu o przedstawione dokumenty oraz dostępne w aktach organizatora, wskazywanie możliwych rozwiązań problemów prawnych, udzielanie informacji o prawach i obowiązkach, sporządzenie projektów pism procesowych. Powyższe porady udzielane były głównie w zakresie prawa rodzinnego, prawa cywilnego, w tym lokalowego, prawa pracy, postępowania cywilnego (z uwzględnieniem postępowania egzekucyjnego). Udzielono w tym zakresie 221 porad prawnych, z których skorzystało 89 rodzin zastępczych.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz przygotowanie planów pomocy dziecku

W 2025 r. zwołano 797 posiedzeń do spraw oceny sytuacji dziecka i sporządzono dla sądu rodzinnego 865 opinii o sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych. Opracowanych zostało 505 planów pomocy oraz modyfikacji planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto dokonano 142 oceny rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej funkcji i jakości wykonywanej pracy.

Ocenę funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych opierano m.in. na informacjach zbieranych podczas wizyt w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, analizy dokumentacji pozyskanej ze szkół, przedszkoli, ośrodków pomocy społecznej, ustaleń z posiedzeń ds. oceny sytuacji dziecka.

Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz zapewnienie dzieciom dostępu do pomocy reedukacyjnej i rehabilitacyjnej

Dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka realizowane były następujące działania, mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego:

- szkolenia i wyjazdy mające na celu integrację środowiska rodzin zastępczych (jw.),
- superwizje – rodziny zastępcze wzięły udział w 8 spotkaniach grupowych oraz 16 konsultacjach indywidualnych; łącznie zrealizowano 76 godzin superwizji.

Organizowanie pomocy wolontariuszy dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka

Na podstawie indywidualnych porozumień o wolontariacie, zawieranych przez wolontariuszy z MOPS, objęto pomocą 25 dzieci z rodzin zastępczych. Dzieci skorzystały z możliwości korepetycji i organizacji czasu wolnego.

Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

W 2025 r. dokonano 49 zgłoszeń dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych do ośrodków adopcyjnych. W ramach podejmowanych działań przysposobiono 14 dzieci.

Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej

Pracownicy MOPS współuczestniczyli w tworzeniu i realizacji 33 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia osób przygotowywanych do opuszczenia rodzin zastępczych, dokonali 50 modyfikacji programów, odbyli 321 wizyt w miejscu zamieszkania pełnoletnich wychowanków, w 18 przypadkach towarzyszyli im w kontaktach z instytucjami, przeprowadzili 197 działań mających na celu motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki i zdobywania kwalifikacji zawodowych. W 34 przypadkach pracownicy udzielili pomocy mającej na celu poprawę sytuacji mieszkaniowej w zakresie uzyskania przez pełnoletnich wychowanków odpowiednich warunków mieszkaniowych – pomagali uzupełnić wnioski o otrzymanie lokalu z zasobów gminy, przygotowali pisma popierające ten wniosek, interweniowali osobiście lub pisemnie u zarządców lokali w sprawach lokalowych, w sprawach spłat zaległości w ratach i umorzenia zaległości. 6 wychowanków skorzystało z porad prawnych w kwestiach mieszkaniowych i rodzinnych. Ponadto osoby pełnoletnie skorzystały z 54 porad psychologicznych.

Pracownicy MOPS byli opiekunami usamodzielnienia dla 5 wychowanków.

Zapewnianie pracownikom MOPS, realizującym zadania w ramach rodzinnej pieczy zastępczej, szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Pracownicy MOPS uczestniczyli w 42 szkoleniach, seminariach i konferencjach podnoszących ich kwalifikacje, w tym z zakresu:

- neurobiologii wczesnego dzieciństwa,
- oceny poziomu ryzyka krzywdzenia dziecka i podejmowania interwencji, dotyczące dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- różnych oblicz przemocy wobec dziecka i ich konsekwencji w dorosłości,
- pracy z dziećmi po doświadczeniu traumy relacyjnej,
- seksualności osób z rodzin dysfunkcyjnych,
- dziecka z FASD w rodzinie zastępczej,
- funkcjonowania dziecka cudzoziemskiego w pieczy zastępczej,
- uzależnień od narkotyków,
- przemocy i jakie są koszty zaniechania interwencji,
- diagnozy seksualnego krzywdzenia dziecka,
- przemocy rówieśniczej,
- innowacji podnoszących jakość opieki i ochrony dzieci w pieczy zastępczej,
- sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, jej aspektów prawnych, psychologicznych i pedagogicznych,
- zaniedbania jako forma przemocy wobec dzieci – podejście psychologiczne i prawne,
- zachowań seksualnych dzieci i młodzieży, co jest normą, a co patologią poprzez ocenę poziomu ryzyka krzywdzenia dziecka i podejmowanie interwencji.

31.1.1 Świadczenia pieniężne dla dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz wynagrodzenia dla osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

W 2025 r. w ramach rodzinnej pieczy zastępczej pomocą pieniężną objęto 442 rodziny, w tym: 58 zawodowych, 282 spokrewnionych, 97 niezawodowych oraz 5 rodzinnych domów dziecka. Łącznie przebywało w nich 659 dzieci. W sprawie przyznania świadczeń wydano 1477 decyzji administracyjnych.

Rodzinom zostały wypłacone następujące świadczenia:

- na pokrycie kosztów utrzymania dziecka – 7598 świadczeń na kwotę 8 078 635,95 zł,
- na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – 71 świadczeń na kwotę 36 298,77 zł,

- na utrzymanie lokalu mieszkalnego – 296 świadczeń na kwotę 869 527,41 zł,
- na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lokalu zajmowanego przez rodzinny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka 25 świadczeń na kwotę 177 346 zł,
- na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – 10 świadczeń na kwotę 43 316,28 zł,
- na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – 208 świadczeń na kwotę 537 207,47 zł,
- na dofinansowanie kosztów wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania – 158 świadczeń na kwotę 109 680 zł.

31.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

31.2.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej, może zostać umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu:

- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- socjalizacyjnego,
- specjalistyczno-terapeutycznego.

Zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze zobowiązane są do zapewnienia dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., funkcjonowało łącznie 35 placówek opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających 401 miejsc. 14 placówek prowadzonych było na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizacje pozarządowe, a 21 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne. Poniższa tabela obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Krakowa z wyszczególnieniem liczby miejsc.

Charakterystyka placówek opiekuńczo-wychowawczych – stan na 31.12.2025 r.

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Typu socjalizacyjnego	11	118
2.	Typu interwencyjnego	3	42
3.	Typu specjalistyczno-terapeutycznego	18	217
4.	Typu rodzinnego	3	24
Suma		35	401

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

W 2025 r. MOPS wydał 372 skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podstawą wydanych skierowań było 198 nowych postanowień sądu. W sprawach kierowanych dzieci podjęto 676 kontaktów z instytucjami. W 2025 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w 829 posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, podczas których specjaliści współpracujący z rodziną i dzieckiem (pedagog, psycholog, pracownik socjalny, kurator sądowy) dokonywali oceny efektów podejmowanych działań oraz opracowywali kierunki pracy z dzieckiem i rodziną. Sporządzono 2869 informacji o dzieciach przebywających w placówkach. W 2025 r. 76 wychowanków placówek powróciło do domu przed osiągnięciem pełnoletności oraz 50 osób opuściło pieczę instytucjonalną po osiągnięciu pełnoletności.

Wydatki na funkcjonowanie instytucjonalnych form pieczy zastępczej wyniosły łącznie 46 158 954,41 zł, z czego 32 055 687,07 zł to wydatki miejskich jednostek organizacyjnych.

31.3 Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości świadczeń i dodatków wypłacanych rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczanych na utrzymanie dziecka w placówce. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale Nr L/921/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 lipca 2016 r.

W 2025 r. wydano 192 decyzje administracyjnych dotyczących opłaty za pobyt dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz 350 decyzji dotyczących opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

31.4 Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w sytuacji gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłyne rok, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie ma obowiązek dochodzenia na rzecz dziecka świadczeń alimentacyjnych.

W 2025 r. do sądów rodzinnych wystosowano 40 pozwów w sprawie zasądzenia świadczeń alimentacyjnych, z czego w 24 przypadkach sąd orzekł przyznanie świadczeń alimentacyjnych.

31.5 Wydatki i dochody z tytułu umieszczenia dzieci z terenu Gminy Miejskiej Kraków w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach oraz dzieci z innych powiatów na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na powiaty obowiązek ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci z terenu Gminy Miejskiej Kraków w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W 2025 r. w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 102 dzieci pochodzących z terenu Gminy Miejskiej Kraków. Dwoje dzieci umieszczonych było w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej. Realizowano 101 porozumień.

Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu Gminy Miejskiej Kraków w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2025 r. wyniosły wraz z kosztami koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – 1 785 665,29 zł.

W funkcjonujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 67 dzieci, a w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 21 dzieci pochodzących spoza terenu Gminy Miejskiej Kraków. Zawarto 70 porozumień na pokrycie kosztów utrzymania dzieci wraz z kosztami koordynatora w rodzinach zastępczych oraz 9 porozumień na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Ponadto 3 dzieci przebywało w pieczy zastępczej bez porozumienia (w tym: 1 dziecko w pogotowiu rodzinnym i 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego).

Dochody na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z innych powiatów w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej wraz z kosztami koordynatora w 2025 r. wyniosły 2 400 987,54 zł. Przygotowano 461 not księgowych.

31.6 Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z terenu GMK w ZOL

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na powiecie spoczywa obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt dziecka umieszczonego na podstawie postanowienia sądu w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W 2025 r. w zakładach opiekuńczo–lecniczych przebywało 9 dzieci z terenu Gminy Miejskiej Kraków. Realizowano 9 porozumień regulujących kwestie ponoszenia wydatków związanych z ich pobytem. Wydatki na ten cel w 2025 r. wyniosły 362 130,81 zł.

31.7 Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki

W 2025 r. udzielono pomocy finansowej i rzeczowej związanej z usamodzielnieniem dla 208 wychowanków rodzin zastępczych oraz osób opuszczających placówki opiekuńczo–wychowawcze, zakłady poprawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Lp.	Podstawa przyznawania pomocy	Liczba osób usamodzielnianych objętych pomocą w 2025 r.
1.	Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	204
2.	Ustawa o pomocy społecznej (przepisy przejściowe z ustawy o wspieraniu rodziny)	0
3.	Ustawa o pomocy społecznej	4
Suma		208
Lp.	Miejsce pobytu osoby usamodzielnianej przed usamodzielnieniem	Liczba osób usamodzielnianych objętych pomocą w 2025 r.
1.	Rodziny zastępcze	98
2.	Placówki opiekuńczo–wychowawcze	103
3.	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	4
4.	Specjalny ośrodek szkolno–wychowawczy	0
5.	Schronisko dla nieletnich i zakład poprawczy	0
6.	Zakłady poprawcze	0
Suma		208

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

Osoby usamodzielniane zostały objęte pomocą mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, poprzez następujące działania: sporządzenie i realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielnień oraz modyfikacji (493), wspieranie wychowanków w zakresie:

- uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych – podjęto 258 działań mających na celu poprawę sytuacji mieszkaniowej usamodzielnianych wychowanków,
- uzyskania wykształcenia, zawodu i podjęcia zatrudnienia zgodnego z możliwościami i aspiracjami wychowanka poprzez współpracę ze szkołami oraz indywidualne rozmowy z wychowankami – 24 pisma do szkół z zapytaniem o sytuację szkolną osób usamodzielnianych, 25 rozmów z pracownikami szkół, 608 działań mających na celu motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki,
- kontaktów z rodziną i środowiskiem.

Osoby usamodzielniane zostały objęte pomocą finansową, W kwestii przyznania świadczeń wydano 241 decyzji administracyjnych. Udzielono 1300 świadczeń na kwotę 1 339 57,01 zł, w tym:

- 1202 świadczenia na kontynuowanie nauki (904 406,51 zł),
- 38 świadczeń na usamodzielnienie (290 978,50 zł),
- 60 świadczeń na zagospodarowanie (144 172,00 zł).

Projekt „Rozwój usług w Gminie Miejskiej Kraków w zakresie dostępności usług kierowanych dla dzieci i młodzieży – usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą”

Projekt realizowany jest od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2029 r. w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, Priorytet 6, Działanie 6.33 „Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT”, Typ projektu A. Projekt skierowany jest do osób opuszczających pieczę zastępczą, zamieszkujących, uczących się lub pracujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków, a jego celem jest kompleksowe wsparcie procesu usamodzielnienia (m.in. wsparcie emocjonalne, mieszkaniowe, społeczne i zawodowe). Działaniami projektu w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostanie objętych łącznie 144 Osób Usamodzielnianych (86 K i 58M).

W 2025 r. usługami objęto 24 uczestników. w tym: 24 osoby wsparciem koordynatora usamodzielnienia, 19 osób pracą asystencką, 13 osób wsparciem psychologicznym, 2 osoby doradztwem zawodowym; zawarto także 7 umów na wsparcie mieszkaniowe oraz zrealizowano treningi kompetencyjne.

Zadania w ramach kompleksowego wsparcia młodzieży w procesie usamodzielnienia w zakresie aktywizacji zawodowej, budowania kompetencji cyfrowych, treningów kompetencji życiowych, treningów kompetencji społecznych i poradnictwa specjalistycznego została również zlecona – Fundacji Jacka i Piotra Michalskich.

Całkowita wartość projektu wynosi 4 651 606,67 zł, a wydatki od lipca do grudnia 2025 r. wyniosły 213 618,37 zł. Projekt osiągnął zakładany poziom wejścia i został prawidłowo uruchomiony w fazie wdrożeniowej.

31.7.1 Mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków

Wychowankowie usamodzielniający się, którzy nie mieli zabezpieczonych potrzeb mieszkaniowych, mogli otrzymać świadczenie w postaci pobytu w mieszkaniu.

W 2025 r. na terenie Krakowa funkcjonowały 2 mieszkania prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizacje pozarządowe, które zapewniały 11 miejsc. Skorzystało z nich 17 osób. Na utrzymanie mieszkań w 2025 r. wydatkowano 154 400 zł.

32. Ośrodki wsparcia, mieszkania treningowe i wspomagane, placówki zapewniające opiekę całodobową osobom w podeszłym wieku i z niepełnosprawnościami

Krakowski system pomocy społecznej dysponuje szeroką ofertą różnorodnych form pomocy specjalistycznej uwzględniających potrzeby osób w podeszłym wieku oraz osób z niepełnosprawnościami.

Działania MOPS zmierzają do tego, by system wsparcia był na tyle zróżnicowany, aby zapewniał ofertę dostosowaną do stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i bytowej każdego mieszkańca Krakowa wymagającego pomocy. Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki, mogą zostać nią objęte w ośrodkach wsparcia. Natomiast, gdy pomoc w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca, osoby przewlekle chore, w podeszłym wieku oraz osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z instytucji stałego pobytu, do których należą mieszkania treningowe i wspomagane oraz domy pomocy społecznej.

32.1 Ośrodki wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz osób chorych

Krakowskie ośrodki wsparcia dziennego pobytu oferują seniorom i osobom chorym pomoc w codziennym życiu umożliwiającą jak najdłuższe, prawidłowe funkcjonowanie w środowisku lokalnym, w tym organizację czasu wolnego. Uczestnicy mają możliwość

korzystania m.in. z zajęć manualnych, komputerowych, nauki języka, zajęć muzycznych, wyjść do instytucji kulturalnych, zajęć usprawniających.

Wykaz ośrodków wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz osób chorych funkcjonujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków (wg stanu na 31 grudnia 2025 r.)

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba miejsc
1	Krakowskie Centrum Seniora	640
2	Niepubliczne Ośrodki Wsparcia – Kluby Samopomocy	145
3	Kluby Samopomocy znajdujące się w strukturze KCS, w tym Klub Senior +	102
Suma		887

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Kraków

Gmina Miejska Kraków, dzięki uzyskaniu dofinansowania ze środków programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, Priorytet 6 Fundusze europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie –ZIT”, od dnia 1 lipca 2025r. realizuje projekt: „W sile wieku 3 – Rozwój usług wsparcia dla osób niesamodzielnych ze względu na stan zdrowia lub wiek.”

Celem projektu jest poprawa funkcjonowania w środowisku osób z terenu Krakowa, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność – w tym cierpiące na chorobę Alzheimera i inne zespoły otępienne oraz po udarach – poprzez uruchomienie 4 Dziennych Domów Pomocy. Do 31 grudnia 2025 r. uruchomiono 3 Dzielne Domy Pomocy, zapewniające 20 miejsc każdy:

- Dom nr 13, Al. Pokoju 62,
- Dom nr 14, ul. Ujastek 7,
- Dom nr 15, ul. Biskupińska 14.

Uczestnikom zapewniana jest pomoc w codziennych czynnościach, utrzymaniu higieny osobistej, przyjmowaniu leków oraz dowóz do i z placówki. Ponadto w ramach dziennego pobytu seniorzy oprócz ciepłego posiłku korzystają z terapii ruchowej, warsztatów, treningów oraz zajęć dostosowanych do zainteresowań i możliwości. W okresie sprawozdawczym z pobytu w placówkach skorzystało łącznie 26 uczestników oraz udzielono wsparcia 6 opiekunom faktycznym.

W 2025 r. funkcjonowało Krakowskie Centrum Seniora (KCS), będące jednostką budżetową, w skład którego wchodziło:

- 15 Domów, w tym 10 Domów Aktywizacyjnych oraz 5 Domów Specjalistycznych (w tym 3 uruchomione w ramach projektu „W sile wieku 3”), które zapewniały wsparcie dla osób z chorobą Alzheimera, zespołem otępiennym i po udarze;
- 5 Klubów Samopomocy, w tym: Klub „Senior+”.

Dodatkowo Gmina Miejska Kraków zlecała organizacjom pozarządowym prowadzenie 4 ośrodków wsparcia – klubów samopomocy dla osób starszych oraz 1 ośrodka wsparcia – klubu samopomocy przeznaczonego dla 30 osób wymagających częściowej pomocy ze względu na chorobę.

Powyższe ośrodki wsparcia w 2025 r. dysponowały w sumie 887 miejscami. Z pomocy w tej formie skorzystały łącznie 1133 osoby.

Wydatki na bieżącą działalność ośrodków wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz osób chorych w 2025 r. wyniosły: 17 935 352,18 zł, w tym:

- 1 230 500,00 zł to wydatki na działalność ośrodków prowadzonych na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmioty niepubliczne;
 - 16 704 852,18 zł to wydatki jednostki budżetowej (KCS);
- w tym:

- 250 055,00 zł to wydatki na bieżącą działalność Klubu Senior+ przy ul. Krowoderskich Zuchów, z czego 64 800,00 zł to otrzymana z budżetu państwa dotacja oraz 185 255,00 zł to środki własne Gminy Miejskiej Kraków;

- 1 065 797,71 zł to wydatki poniesione na realizację projektu „W sile wieku 3”, w tym: 1 020 848,72 zł to środki pochodzące z otrzymanego dofinansowania, a 44 948,99 zł to środki własne Gminy Miejskiej Kraków.

Dodatkowo jednostka budżetowa (KCS) pozyskała środki z dzielnic w kwocie 338 650,50 zł.

W 2025 r., w celu poprawy jakości i standardu usług świadczonych w Krakowskim Centrum Seniora, dokonano modernizacji kuchni o system wentylacyjny. Wydatki na ten cel wyniosły 61 877,08 zł.

32.2 Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy (ŚDS) są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ich zadaniem jest wsparcie osób chorujących psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych, w tym cierpiących na chorobę Alzheimera.

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w Krakowie funkcjonowało 11 ŚDS, w tym 1 będący miejską jednostką organizacyjną (z 2 filiami) oraz 10 ŚDS (z 2 filiami) prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Placówki dysponowały łącznie 455 miejscami. W 2025 r. ze wsparcia w tej formie skorzystało 511 osób.

W 2025 r. dotacja ze środków budżetu państwa na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy wynosiła 2929 zł. Jednostkom przekazano łącznie środki w kwocie 15 977 695 zł. Oprócz kwoty podstawowej, w ramach Programu Kompleksowego Wsparcia dla Rodzin „Za życiem” dla 159 osób z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu zostały przekazane dodatkowe środki w wysokości 1 588 689,60 zł. Kwota podwyższenia dotacji na 1 uczestnika z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu wynosiła 878,70 zł.

Ogółem na funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy w 2025 r. wydatkowano z budżetu państwa kwotę 17 566 384,60 zł.

32.3 Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2025 r. kontynuował działalność Klub Samopomocy dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi. Placówka prowadzona jest na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizację pozarządową. Z pomocy mogą skorzystać osoby, które ukończyły 18 lat, mają problem ze zdrowiem psychicznym i pozostają w stałym leczeniu. Na funkcjonowanie klubu w 2025 r. wydatkowano 242 400 zł ze środków budżetu państwa. W 2025 r. z oferty klubu skorzystało 24 osób.

32.4 Mieszkania wspomagane i treningowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle chorych

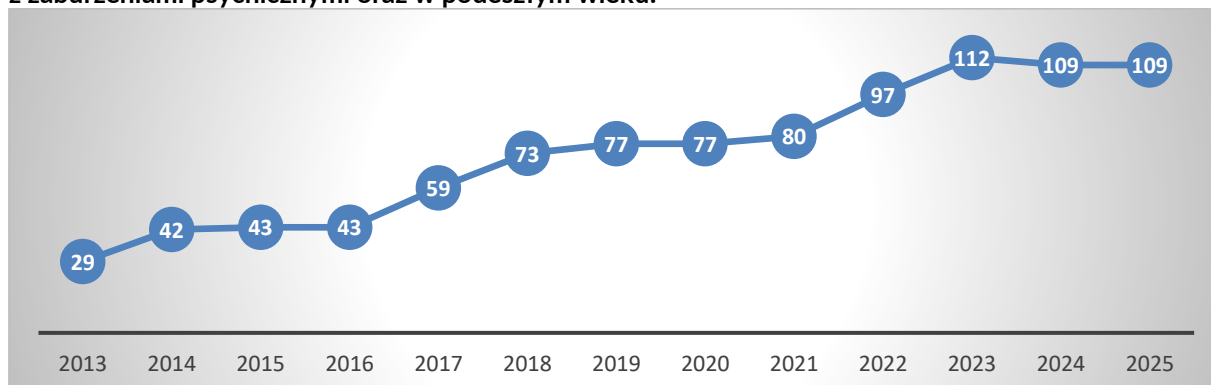
W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego.

Natomiast w mieszkaniu wspomagany świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Odpowiadając na potrzeby mieszkańców Krakowa gmina sukcesywnie uruchamia nowe mieszkania oraz modernizuje istniejące. Do roku 2023 liczba miejsc stale się zwiększała i na

przestrzeni ostatnich 10 lat wzrosła blisko czterokrotnie. W roku 2025 liczba miejsc pozostała na poziomie roku 2024.

Liczba miejsc w latach 2013–2025 w mieszkaniach wspomaganych i treningowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w podeszłym wieku:

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Kraków

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonowało 20 mieszkań dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, w tym:

- 11 mieszkań przeznaczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które zapewniały 59 miejsc;
- 3 mieszkania dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, które zapewniały 16 miejsc;
- 5 mieszkań przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, które zapewniały 28 miejsc;
- 1 mieszkanie przeznaczone dla 6 osób przewlekle chorych.

Prowadzenie 6 mieszkań Gmina Miejska Kraków zlecała organizacjom pozarządowym, 14 mieszkań prowadzonych było przez jednostki budżetowe – domy pomocy społecznej.

Z pobytu w mieszkaniach wspomaganych i treningowych skorzystało w 2025 r. 125 osób. Łączne wydatki na funkcjonowanie w/w mieszkań w 2025 r. wyniosły 1 850 001,83 zł (w tym 464 100 zł przekazano w formie dotacji organizacjom pozarządowym). Dodatkowo z Funduszu Pomocy, w związku z pobytem dwóch osób uciekających przed konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy, otrzymano dofinansowanie w kwocie 28 440 zł.

32.5 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej są jedyną formą pomocy społecznej, świadczącą całodobową opiekę osobom niezdolnym do samodzielnego egzystowania z uwagi na schorzenia, wiek, niepełnosprawność. To placówki przeznaczone dla osób, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, lecz z uwagi na podeszły wiek, schorzenia, niepełnosprawność oraz sytuację życiową wymagają stałej opieki.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonowało 14 domów pomocy społecznej, które dysponowały 2158 miejscami. W 2025 r. z usług świadczonych w domach pomocy społecznej skorzystało łącznie 2505 osób.

Wykaz domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków (wg stanu na 31 grudnia 2025 r.)

Lp.	Typ DPS	Liczba DPS	Liczba miejsc
1.	dla osób przewlekle somatycznie chorych	7	1013*
2.	dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku	1	90**
3.	dla osób przewlekle psychicznie chorych	3	693***

4.	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	127****
5.	dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	185*****
6.	dla osób uzależnionych od alkoholu	1	50
Suma		14	2158

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Kraków

*w tym 45 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych w budynku na os. Sportowym 9, wchodzącym w strukturę DPS Nowa Huta

** w tym 50 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych, 40 miejsc dla osób w podeszłym wieku

*** w tym 55 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych w budynku na os. Hutniczym 5, wchodzącym w strukturę DPS Nowa Huta

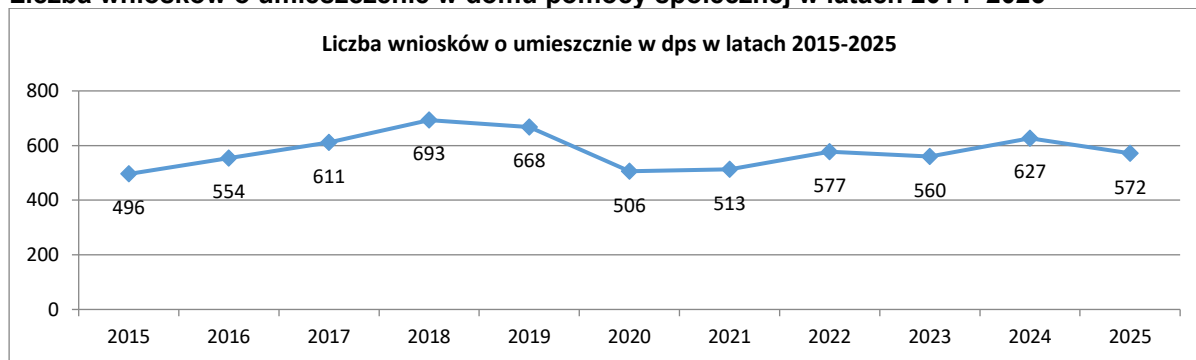
****w tym 40 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w budynku na os. Hutniczym 5, wchodzącym w strukturę DPS Nowa Huta

*****w tym 17 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 168 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie

Ponadto w ramach procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz rozwoju środowiskowych form wsparcia dwa DPS: ul. Nowaczyńskiego 1 i ul. Łanowa 39 realizowały usługi opiekuńcze w środowisku, dzięki czemu wzrosła jakość i dostępność wsparcia udzielanego seniorom i osobom z niepełnosprawnością.

W 2025 r. złożono 572 wnioski osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Skalę zjawiska w okresie ostatnich 10 lat obrazuje wykres poniżej.

Liczba wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej w latach 2014–2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

W 2025 r. wydano 4406 decyzji administracyjnych i postanowień w sprawach dotyczących domów pomocy społecznej. Ponadto zawarto i wydano w sumie 307 umów, aneksów i decyzji oraz przygotowano 2837 wystąpień w sprawach dotyczących odpłatności osób zobowiązanych do partycypacji w kosztach pobytu osób w domach pomocy społecznej.

W 2025 r. w domach pomocy społecznej umieszczono łącznie 384 osoby, z czego 376 w domach zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, a 8 osób w domach znajdujących się na terenie innych powiatów.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na umieszczenie w DPS oczekiwało 140 osób, najwięcej – 58% do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych. W domach pomocy społecznej przeznaczonych dla osób przewlekle somatycznie chorych czas oczekiwania na umieszczenie wynosi około pięciu miesięcy natomiast dla osób w podeszłym wieku około siedmiu miesięcy. Czas oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych wynosi około pięciu miesięcy, natomiast dla osób niepełnosprawnych intelektualnie ponad dziesięć miesięcy. W DPS dla uzależnionych od alkoholu osoby umieszczane są na bieżąco.

Wydatki na bieżącą działalność domów pomocy społecznej w 2025 r. wyniosły: 252 210 402,12 zł (w tym 8 589 354,62 zł to wydatki jednostek prowadzonych na zlecenie GMK) z czego:

- 221 614 936,55 zł – środki gminne (bez środków alkoholowych);
- 23 284 216,53 zł dotacja z budżetu państwa;

- 4 929 754,45 zł środki z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 1 000 000 zł – środki pochodzące ze sprzedaży napojów alkoholowych w obrocie hurtowym;
- 212 837,85 zł – środki z dzielnic;
- 1 168 656,74 zł – środki z Funduszu Pomocy.

W 2025 r. poniesiono także wydatki związane z pobytem 167 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej poza Gminą Miejską Kraków w łącznej wysokości 9 330 234,27 zł.

W 2025 r., w celu poprawy jakości i standardu usług świadczonych w domach pomocy społecznej przeprowadzono modernizację budynków oraz dokonywano zakupów inwestycyjnych. Wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne wyniosły 875 258,50 zł (wraz ze środkami z budżetu państwa oraz środkami dzielnicowymi). Środki przeznaczone zostały na:

- DPS ul. Babińskiego 25 – kwota 121 804,40 zł - modernizację przepompowni i zakup oprogramowania;
- DPS ul. Helclów 2 – kwota 190 119,64 zł - w ramach modernizacji DPS wykonany został montaż głównego wyłącznika prądu w budynku A oraz wymieniona została część stolarki okiennej w budynku C;
- DPS ul. Łanowa 41 – kwota 149 000 zł - zakup kotłów warzelnych gazowych oraz zakup generatora dwutlenku chloru i bramy pożarowej z sytemem SOS;
- DPS ul. Łanowa 43 – kwota 152 561,19 zł - modernizację instalacji centralnego ogrzewania w pomieszczeniach pralni oraz zainstalowanie podsufitowych systemów do transportu mieszkańców;
- DPS Nowa Huta os. Hutnicze 5 - kwota 92 870 zł - montaż systemu monitoringu w budynku os. Sportowe 9 oraz zainstalowanie podsufitowych systemów do transportu mieszkańców;
- DPS ul. Praska 25 – kwota 90 000 zł – zainstalowanie podsufitowych systemów do transportu mieszkańców;
- DPS ul. Praska 27 – kwota 78 903,27 zł - zakup serwera oraz generatora dwutlenku chloru.

Ponadto w celu poprawy warunków bytowych i utrzymania wymaganych przepisami prawa standardów jednostki w 2025 roku przeznaczyły na remonty oraz zakup wyposażenia środki w łącznej wysokości 4 708 700 zł.

**Rozdział IV: Rehabilitacja społeczna osób
z niepełnosprawnościami**

33. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami realizowane są na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2025 r. dofinansowanie ze środków PFRON otrzymały 6914 osoby z niepełnosprawnościami, w tym:

- w zakresie rehabilitacji społecznej łącznie 6018 osób (w tym w zakresie funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej 611 osoby),
- w zakresie programu „Aktywny Samorząd” łącznie 840 osób,
- w zakresie programu „Zajęcia klubowe w WTZ” łącznie 36 osób,
- w zakresie programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne Mieszkanie 3 osoby.
- w zakresie programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta 17 osób.

Ze środków PFRON w 2025 r. wydatkowano kwotę w wysokości 42 323 578,88 zł, w tym na:

- rehabilitację społeczną 35 976 248,44 zł (w tym na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej 19 814 094,44 zł),
- realizację programu „Aktywny Samorząd” 3 997 337,60 zł,
- realizację programu „Zajęcia klubowe w WTZ” 240 120 zł,
- realizację programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie 377 420 zł,
- realizację programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta 311 519,35 zł,
- rehabilitację zawodową 1 420 933,49 zł.

33.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków w 2025 r. funkcjonowało 12 warsztatów terapii zajęciowej (2 publiczne oraz 10 niepublicznych, prowadzonych przez organizacje pozarządowe), z łączną liczbą 563 miejsc, w tym 120 miejsc w podmiotach publicznych.

Z rehabilitacji społecznej i zawodowej w warsztatach w 2025 r. skorzystały 611 osób z niepełnosprawnościami. Warsztaty opuściło 70 osób, w tym 17 z powodu podjęcia zatrudnienia.

Na działalność warsztatów terapii zajęciowej w 2025 r. przeznaczono 22 515 549,79 zł, w tym ze środków PFRON kwotę 19 814 094,44 zł oraz z środków Gminy Miejskiej Kraków kwotę 2 701 455,35 zł.

W 2025 r. program „Zajęcia klubowe w WTZ” prowadziło 5 warsztatów terapii zajęciowej. Program realizowany był od 1 lutego 2025 r. do 31 stycznia 2026 r. Miesięczna stawka na jednego uczestnika wynosiła 580 zł. Łączna kwota środków finansowych przeznaczona na realizację programu w 2025 r. wyniosła 240 120 zł.

W październiku 2025 r. do MOPS wpłynęło 6 wniosków złożonych przez warsztaty terapii zajęciowej w związku z ogłoszonym naborem na realizację programu w 2026 r. Pięć wniosków dotyczyło kontynuacji programu i zostały złożone przez warsztaty, które prowadziły już zajęcia klubowe i jeden, który został złożony w programie po raz pierwszy.

Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym, poprzez prowadzenie terapii zajęciowej w formie zajęć klubowych. Jest to zorganizowana forma rehabilitacji dla osób, które opuściły warsztaty i weszły na rynek pracy oraz osób z niepełnosprawnością przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w WTZ.

33.1.1 Mieszkańcy Gminy Miejskiej Kraków w warsztatach terapii zajęciowej w innych powiatach

W 2025 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji uczestników warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie Powiatu Krakowskiego w Konarach, Rzozowie oraz Radwanowicach z filią w Czernichowie dla osób z niepełnosprawnościami, będących mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ze wsparcia skorzystało w sumie 9 osób.

Ze środków Gminy Miejskiej Kraków na pokrycie kosztów uczestnictwa w WTZ w innych powiatach została wydatkowana kwota w wysokości 31 159,42 zł.

33.2 Formy dofinansowania z środków PFRON dla osób z niepełnosprawnościami:

Lp.	Forma dofinansowania	Liczba wniosków	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota wydatkowana
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	1920	1022	3 011 986 zł
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób Dofinansowanie dotyczyło m.in. zakupu łóżek rehabilitacyjnych wraz z wyposażeniem, bieżni, rowerów rehabilitacyjnych, rotorów, urządzeń typu orbitrek, mat masujących, drobnego sprzętu do wykonywania ćwiczeń i rehabilitacji w warunkach domowych (poduszki, linki, taśmy, kliny, piłki rehabilitacyjne, mata do ćwiczeń).	491	368	1 104 210,38 zł
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów Dofinansowano m.in. zakupy wózków inwalidzkich, protez, ortez, pieluchomajtek, cewników pionizatora, aparatów słuchowych oraz systemu wspomagania słyszenia.	5785	2944	6 454 731,62 zł
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	7	5	15 320 zł
5.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami Dofinansowanie dotyczyło m.in. dostosowania łazienek, zakupu i montażu platform przyschodowych, montażu podjazdów, podnośników sufitowych i krzesetek schodowych, itp.	181	62	1 417 748,60 zł
6.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z	907	752	2 254 648,40 zł

	indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami			
7.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami	292	229	1 694 603 zł
8.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	17	12	9000 zł
9.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	28	1475	199 906 zł
Suma		9628	6869	16 162 154 zł

33.3 Program „Aktywny Samorząd”

MOPS w 2025 r. kontynuował realizację pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji poprzez dofinansowanie wskazanych w tabeli zadań.

Lp.	Zadanie	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota wydatkowana
1.	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	26	195 948,50 zł
2.	pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	19	51 042,20 zł
3.	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	177	1 349 991,91 zł
4.	dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	3	6830 zł
5.	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu	4	4774 zł zł
6.	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	18	334 977 zł
7.	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	9	24 870 zł
8.	pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	16	394 343 zł
9.	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	3	24 634 zł
10.	pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	18	146 951 zł
11.	opieka nad dzieckiem (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem)	51	125 363,24 zł
12.	Pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	472	204 000 zł
13.	uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym	311	1 147 770,75 zł
Suma		1126	3 997 337,60 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

* w ramach 740 dofinansowań wsparcia udzielono 641 osobom

Wykonanie na dzień 31 grudnia 2025 r. Nabór wniosków rozpoczął się 1 marca 2025 r. Ostateczne rozliczenie Programu „Aktywny Samorząd” nastąpiło po zakończeniu programu, tj. 15 kwietnia 2025 r.

33.4 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta

Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami poprzez pokrycie kosztów wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego beneficjenta w celu zwiększenia jego niezależności oraz ułatwienia mu aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego jego indywidualne kryterium dostępności. W 2025 r. w ramach programu 17 osób otrzymało dofinansowanie w łącznej kwocie 311 519,35 zł.

33.5 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie

Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie kosztów zamiany lub zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, umożliwiającego samodzielne opuszczanie budynku do poziomu zero przed budynkiem. W 2025 r. wyłacono dofinansowanie 3 osobom w wysokości 377 420 zł.

33.6 Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

Celem działania wypożyczalni jest wsparcie w codziennym funkcjonowaniu rodzin i osób z niepełnosprawnościami, które doświadczają trudności wynikających z ograniczonej sprawności. W 2025 r. zawarto 186 umów na wypożyczenie sprzętu. W ramach ww. umów wypożyczano:

- łóżka rehabilitacyjne,
- schodołazy (gąsienicowe i kroczące, chętniej gąsienicowe),
- podnośniki transportowe,
- przenośne koncentratory tlenu,
- podpórki czterokołowe (chodziki),
- balkoniki,
- wózki inwalidzkie,
- wózki toaletowe,
- materace przeciwodleżynowe,
- podnośniki wannowo-elektryczne,
- baseny do mycia głowy,
- poduszki przeciwodleżynowe do wózków inwalidzkich,
- szyny zjazdowe,
- kule łokciowe i pachowe,
- maty ślizgowe (otwarte i zamknięte).

Najczęściej wypożyczanymi sprzętami były: łóżka rehabilitacyjne, schodołazy (gąsienicowe i kroczące, chętniej gąsienicowe), podnośniki transportowe, przenośne koncentratory tlenu, podpórki czterokołowe (chodziki), balkoniki, wózki inwalidzkie, wózki toaletowe, materace przeciwodleżynowe, podnośniki wannowo-elektryczne.

W 2025 r. zawarto także 10 umów darowizny sprzętu na rzecz MOPS.

33.7 Wyrównywanie różnic między regionami III

Od 2025 r. MOPS przejął zadanie realizacji obszarów B, C, D, F, G w Programie „Wyrównywanie różnic między regionami III” w Gminie Miejskiej Kraków. Celem strategicznym wskazanych obszarów w programie jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W 2025 r. w ramach programu zawarto 9 umów na realizację w 2026 roku., z czego 8 w obszarze F – przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy lub zakładów aktywności zawodowej oraz 1 w obszarze D – likwidacja barier transportowych.

Rozdział V: Pomoc uchodźcom z Ukrainy

34. Pomoc uchodźcom z Ukrainy

Wybuch wojny, 24 lutego 2022 r. w Ukrainie i nagły napływ dużej grupy uchodźców wojennych do Krakowa, spowodował konieczność zorganizowania systemowej pomocy dla uchodźców, która kontynuowana była w 2025 r. W działania związane z pomocą na rzecz obywateli Ukrainy zaangażowanych było 15 osób w ramach umowy zlecenia. Łączny koszt wydatkowanych w 2025 r. środków na tę pomoc to 9 748 284,04 zł.

34.1 Pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach

Dzieci i uczniowie – obywatele Ukrainy, uczęszczający do szkół, przedszkoli czy żłobków, zostali objęci pomocą w postaci dożywiania. W 2025 r. pomoc ta udzielana była w postaci posiłków realizowanych w ramach żywienia zbiorowego w szkole lub przedszkolu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Posiłki przyznawane były, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 1646 zł oraz jeśli dochód na osobę w rodzinie był wyższy niż 1646 zł, ale nie przekraczał 2057,50 zł, pod warunkiem zwrotu 50% kosztów posiłku.

Łącznie w 2025 r. pomocą w postaci posiłków udzielonych dla dzieci obywateli Ukrainy w szkołach, przedszkolach czy żłobkach objęto 341 osób. Wartość udzielonej pomocy wyniosła 579 083,20 zł, Zadanie to finansowano z środków Funduszu Pomocy Ukrainie.

34.2 Nadzór nad wypełnianiem praw i obowiązków opiekuna tymczasowego małoletniego obywatela Ukrainy

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ośrodkowi pomocy społecznej powierza zadanie w postaci nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych małoletnich obywateli Ukrainy. Sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka, zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, ustanawia opiekuna tymczasowego małoletniego obywatela Ukrainy.

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. nadzór nad sposobem wypełniania praw i obowiązków przez opiekunów tymczasowych dla 478 małoletnich obywateli Ukrainy sprawowano wobec 402 osób.

Zadanie było finansowane na podstawie porozumienia zawartego z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF). W ramach realizacji zadania wykonywanie nadzorów powierzono 10 zleceniobiorcom. Łącznie wydatkowano na ten cel 212 497,58 zł.

34.3 Wsparcie finansowe wydatków związane z utrzymaniem dzieci przez opiekunów tymczasowych

Dla opiekunów tymczasowych ustanowionych dla małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium RP byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, nie złożono żadnego wniosku o świadczenia i dofinansowania, o których mowa w art. 26 ust 1 i 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

34.4 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

MOPS przyznawał obywatelom Ukrainy, którzy przekroczyli granicę po 24 lutego 2022 r. i zostali wpisani do rejestru PESEL świadczenia z pomocy społecznej na podstawie art. 29–30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Pomocy udzielono w następujących formach:

- zasiłek stały dla 557 osób na łączną kwotę 4 089 035,97zł;
- zasiłek okresowy dla 543 osób na łączną kwotę 389 797,15 zł;

- zasiłek celowy oraz celowy specjalny dla 197 osób na łączną kwotę 563 144,83 zł;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały dla 496 osób na łączną kwotę 342 629,44 zł.

Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 5 384 607,39 zł. Zadanie finansowane było z Funduszu Pomocy Ukrainie w kwocie 5 306 796,70 zł oraz ze środków własnych gminy w kwocie 77 810,69 zł.

34.5 Rozszerzenie działalności placówek wsparcia dziennego

W 2025 roku na mocy porozumienia pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF), a Gminą Miejską Kraków 5 organizacji pozarządowych otrzymało środki na rozszerzenie działalności już istniejących placówek wsparcia dziennego. Zgodnie z uzgodnionym z UNICEF planem pracy placówki w ramach otrzymanych środków realizowały zadania ukierunkowane na wsparcie dzieci obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Łącznie swoją działalność rozszerzyły 22 placówek wsparcia dziennego w tym: 5 w formie specjalistycznej, 15 w formie opiekuńczej oraz 2 w formie pracy podwórkowej. Z pomocy skorzystało łącznie 693 dzieci obywateli Ukrainy.

Przeznaczone środki finansowe na rozszerzenie działalności placówek w 2025 r. w związku z ww. porozumieniem wyniosły łącznie 929 939,42 zł.

34.6 Zapewnienie pieczy zastępczej

W 2025 r. w pieczy zastępczej przebywało 49 obywateli Ukrainy, z czego 45 przebywało w 16 placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego oraz socjalizacyjnego, a 4 w rodzinach zastępczych. W celu zapewnienia właściwych warunków opieki i wychowania małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, tworzono dodatkowe miejsca.

Ze środków z Funduszu Pomocy Ukrainie wykorzystano środki w wysokości 2 558 528,60 zł, z tego na pobyt 45 obywateli Ukrainy w placówkach wydatkowano 2 444 302,19 zł, a na pobyt 4 w rodzinach zastępczych – 114 226,41 zł. W związku z nieuzyskaniem pełnej wysokości środków z Funduszu Pomocy w roku 2025 niezbędne było sfinansowanie części wydatków ze środków Gminy Miejskiej Kraków, tj. w rodzinnej pieczy zastępczej kwota: 3 045,81 zł oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej kwota: 87 981,72 zł.

W 2025 r. wsparciem w formie pomocy na kontynuowanie nauki objęto 2 obywateli Ukrainy, którzy opuścili pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności. Z tego tytułu ze środków z Funduszu Pomocy Ukrainie wypłacono świadczenie w łącznej kwocie 7 810,35 zł.

34.7 Zapewnienie opieki w domach pomocy społecznej

Osoby uciekające przed konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy, wymagające całodobowej opieki, otrzymały pomocy w formie skierowania i umieszczenia w domu pomocy społecznej oraz w formie pobytu w mieszkaniu treningowym.

W roku 2025 w DPS na terenie Gminy Miejskiej Kraków przebywało łącznie 15 takich osób. Wydatki związane z utrzymaniem mieszkańców pokrywane są ze środków z Funduszu Pomocy Ukrainie, które w roku 2025 wyniosły 1 197 096,74 zł.

34.8 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

MOPS przyznawał uczniom – obywatelom Ukrainy, którzy przekroczyli granicę po 24 lutego 2022 r. i zostali wpisani do rejestru PESEL, pomoc materialną o charakterze socjalnym

na podstawie art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W 2025 r. pomocy udzielono w formie stypendium szkolnego dla 75 uczniów na łączną kwotę 82 346,62 zł.

Zadanie finansowane było z Funduszu Pomocy Ukrainie.

34.9 Sprawienie pogrzebu obywateli Ukrainy

MOPS organizuje sprawienie pogrzebu osoby zmarłej na terenie Gminy Miejskiej Kraków w sytuacji, gdy brak jest najbliższej rodziny osoby zmarłej lub jeżeli rodzina zmarłego nie ma możliwości zorganizowania pochówku we własnym zakresie.

W 2025 r. MOPS zrealizował 2 pogrzeby obywateli Ukrainy finansowane z budżetu państwa na kwotę 4770 zł.

**Rozdział VI: Inne działania oraz pozostałe informacje
o funkcjonowaniu MOPS**

35. Działania związane z aplikowaniem o środki w ramach konkursów zewnętrznych

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. aplikowano o środki w naborach:
– w ramach otwartego konkursu ofert, ogłoszonego w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako Przemocy ze Względu na Płeć”, złożono wniosek o udzielenie dotacji na realizację projektu pn. „Po Twojej Stronie”.

Projekt zakłada realizację asystencji towarzyszącej na rzecz osób doznających przemocy domowej lub zagrożonych jej wystąpieniem. (szerzej str. 19–20, pkt. 4)

36. Budżet obywatelski

„Uwolnić z więzów samotności i starości”

Zadanie było realizowane przez Parafię pw. NMP z Lourdes w Krakowie. W 2025 r. wolontariusze świadczyli pomoc na rzecz 19 osób samotnych i starszych zamieszkałych na terenie Dzielnicy V Krowodrze. W ramach zadania podejmowane były następujące działania: systematyczne odwiedziny osób przez wolontariuszy, utrzymywanie kontaktów telefonicznych, pomoc w robieniu zakupów lub wykupieniu leków, dostarczenie obiadu, pomoc w sprzątaniu, wyjścia do instytucji kultury, towarzyszenie w dotarciu do lekarza, wspólne spędzanie czasu, zorganizowanie wycieczki do Dobczyc, wykonanie drobnych napraw i remontów, ćwiczenia rehabilitacyjne wykonywane z beneficjentami przez fizjoterapeutów oraz wolontariuszy. Wolontariusze mieli możliwość wzięcia udziału w kilku warsztatach poszerzających ich wiedzę na temat sprawowania opieki nad seniorami.

W 2025 r. środki finansowe zostały przekazane na: pokrycie kosztów zainteresowań beneficjentów, wydatki z prowadzonymi remontami, opłacenie rehabilitantów oraz zakup artykułów chemicznych i spożywczych, pokrycie kosztów zorganizowania warsztatów dla wolontariuszy oraz kosztów organizacyjnych. Na realizację zadania przeznaczono łącznie 95 000 zł.

„Zrób coś dla siebie – zajęcia ruchowe dla seniorów”

W PAL Na Olszy zrealizowano projekt „Zrób coś dla siebie – zajęcia ruchowe dla seniorów”. Celem projektu było promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację regularnych zajęć ruchowych, które wspierają kondycję fizyczną i integrację wśród mieszkańców Dzielnicy III. W ramach projektu odbyło się 35 godzin zajęć „Taniec w kręgu i taniec liniowy” oraz 20 godzin zajęć „Zdrowy kręgosłup”.

W PAL „Na Żabińcu” zorganizowany został projekt „Robotyka – kreatywne warsztaty dla dzieci”. Projekt zakładał przeprowadzenie bezpłatnych, ogólnodostępnych warsztatów z robotyki dla dzieci oraz druku 3d. Zajęcia miały na celu rozwijanie kompetencji cyfrowych, kreatywności oraz umiejętności technicznych u najmłodszych mieszkańców Dzielnicy IV.

Środki finansowe przeznaczone na realizację działań PAL w ramach Budżetu Obywatelskiego wyniosły 10 065,42 zł.

37. Współpraca z mediami

MOPS w 2025 r. podjął około 800 kontaktów z mediami w zakresie informowania o możliwości uzyskiwania wsparcia przez mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków. W ramach działań informacyjnych w mediach ogólnopolskich oraz lokalnych ukazały się informacje dotyczące pomocy społecznej: artykuły, komunikaty, reportaże telewizyjne i radiowe. MOPS przygotowywał także, kampanię społeczną zachęcającą do podjęcia pracy jako rodzina zastępcza. Powstało pięć spotów społecznych z udziałem krakowskich aktorów: Magdaleny Walach, Roberta Koszuckiego, Piotra Cyrwusa oraz Jerzego Fedorowicza.

Przez cały rok 2025 przygotowywano 25 materiałów informacyjnych wideo na temat działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, które były wyświetlane w social mediach oraz na stronach www. Tematyka materiałów obejmowała: realizację inwestycji, projekty finansowane ze środków unijnych, wydarzenia w jednostkach systemu pomocy społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był głównym organizatorem akcji „Przedświąteczny karp dla mieszkańców Krakowa”, która była szeroko prezentowana i relacjonowana w mediach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich.

Prowadzona była systematyczna współpraca z Wydziałem Komunikacji Społecznej UMK oraz portalem www.krakow.pl, na potrzeby którego przygotowywane były komunikaty dotyczące pomocy społecznej, istotne dla mieszkańców Krakowa. MOPS realizuje także zadania wynikające z zapisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, prowadząc Biuletyn Informacji Publicznej.

38. Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 765 osób w wymiarze 756,908 etatu.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. wskaźnik zatrudnienia, o którym mowa w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wykazuje niedobór 42 pracowników socjalnych w przeliczeniu na pełne etaty (wskaźnik liczby pracowników na pełnych etatach na 2000 mieszkańców, wg liczby mieszkańców Krakowa z dnia 30.06.2025 r. (źródło: GUS w Krakowie).

Wśród osób zatrudnionych w MOPS w Krakowie 48% stanowią pracownicy socjalni (bez uwzględnienia pracowników przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych). Pozostałe osoby to przede wszystkim pracownicy działów merytorycznych. Spośród 366 pracowników socjalnych 81,7% świadczy pracę w środowisku.

Odsetek pracowników MOPS legitymujących się wyższym wykształceniem (w tym tych przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych) wynosi 83,5%, z czego 15,5% stanowią pracownicy, którzy mają ukończone także studia podyplomowe. Dwie osoby posiadają wykształcenie na poziomie doktora nauk społecznych. Wykształceniem policealnym legitymuje się 10,0% ogółu pracowników. Wykształceniem średnim legitymuje się 5,0% pracowników, zawodowym 0,5%, a podstawowym 1,0% (stan na 31 grudnia 2025 r.).

W stosunku do roku 2024 wskaźnik zatrudnienia osób z odpowiednimi kwalifikacjami utrzymuje się na wysokim poziomie: pracownicy z wykształceniem wyższym: 83,5% (2024 r. – 84,0%), z wykształceniem podyplomowym 15,5% (2024 r. – 15,8%), Dwie osoby posiadają wykształcenie na poziomie doktora nauk społecznych. Poziom wykształcenia pozostałych pracowników utrzymuje się również na stabilnym poziomie: osób z wykształceniem policealnym jest 10,0% (2024 r. – 11,0%), z średnim 5,0% (2024 r. – 4,3%), zawodowym – 0,5% (2024 r. – 0,0%) i wykształceniem podstawowym 1,0% (w 2024 r. 0,7%). Wśród osób zatrudnionych w MOPS 52% stanowili pracownicy socjalni (bez uwzględnienia pracowników przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych). Pozostałe osoby to przede wszystkim pracownicy działów merytorycznych.

W 2025 r. w MOPS zatrudnione były 53 osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Przez cały rok wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił ponad 6% w stosunku do ogółu zatrudnienia, co zwalania MOPS z ponoszenia obowiązku wpłat na rzecz PFRON.

Zatrudnienie w MOPS wg stanowisk – stan na 31 grudnia 2025 r.:

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM*
	2025
Ogółem:	754
z tego: dyrektor	1

zastępcy dyrektora	3
pracownicy socjalni ogółem	366
z tego: główny specjalista pracy socjalnej	1
starszy specjalista pracy socjalnej	66
specjalista pracy socjalnej	113
starszy pracownik socjalny	126
pracownik socjalny	60
pozostali pracownicy	384
pracownicy świadczący pracę w środowisku:	
pracownicy socjalni,	299
koordynatorzy rpz**	22
asystenci rodzin***	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS

*wykaz nie uwzględnia pracowników przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych

**koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

***asystenci rodzin

W 2025 r. pracownicy MOPS brali udział w 59 szkoleniach. Środki finansowe przeznaczone na realizację szkoleń wyniosły 31 468 zł.

Dodatkowo w MOPS przeprowadzono superwizje, w których uczestniczyło 25 osób. Na ten cel przeznaczono łącznie kwotę 4680 zł.

38.1 Praktyki i staże

W 2025 r. w MOPS w Krakowie 53 studentów różnych uczelni odbyło łącznie 2062,5 godzin praktyk studenckich.

39. Skargi, interwencje, odwołania od decyzji administracyjnych

Realizując zadania w zakresie przeprowadzania postępowań wyjaśniających, dotyczących skarg, interwencji, wniesionych odwołań w 2025 r.:

- przeprowadzono 587 postępowań wyjaśniających, dotyczących skarg i interwencji oraz odwołań;
- rozpatrzono 48 skarg, które zostały zarejestrowane w Wydziale Organizacji i Nadzoru Urzędu Miasta Krakowa;
- po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających ustalono, iż 4 skargi były zasadne, w wyniku czego podjęto działania w celu zapobieżenia powtarzaniu się w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości;
- przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 194 odwołania złożone od 391 decyzji administracyjnych;
- wpłynęło 275 decyzji SKO utrzymujących w mocy wcześniejsze rozstrzygnięcie;
- SKO uchyliło i przekazało do ponownego rozpatrzenia 19 decyzji.

W poprzednim okresie sprawozdawczym, tj. 2024 r. rozpatrzono 47 skarg, które zostały zarejestrowane w Biurze Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa. W wyniku ich rozpatrzenia 9 skarg uznano za zasadne.

40. Kontrole realizacji zadań

W 2025 r. pracownicy MOPS przeprowadzili łącznie 45 kompleksowych kontroli realizacji zadań publicznych, zleconych podmiotom niepublicznym i publicznym. W ramach kontroli ujętych w planie kontroli na rok 2025 zrealizowano 44 z 46 zaplanowanych oraz 1 kontrolę planową z 2024 r. W poprzednim okresie sprawozdawczym, tj. w 2024 r., przeprowadzono łącznie 54 kontrole z zaplanowanych 60.

Łącznie w 2025 r., w wyniku kontroli dotyczących realizacji zadań zleconych podmiotom niepublicznym i publicznym, sformułowano 261 zaleceń pokontrolnych, w tym w ramach zakończenia czynności kontrolnych rozpoczętych jeszcze w latach poprzednich, wydano 120 zaleceń. Wystąpienia pokontrolne skierowano łącznie do 36 podmiotów. W odniesieniu do 13 realizowanych zadań, do 11 podmiotów skierowano zalecenia dotyczące zwrotu dotacji (wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem i/lub pobranych w nadmiernej wysokości). Łączna wysokość stwierdzonych należności głównych (bez odsetek podlegających zwrotowi) wyniosła 265 684,44 zł.

Pracownicy Sekcji Kontroli Wewnętrznej w 2025 r. przeprowadzili 2 planowe kontrole wewnętrzne w MOPS, w zakresie przeglądu obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich oraz prawidłowości organizacji i realizacji prac społecznie użytecznych oraz wypłaty świadczeń. Na podstawie ww. kontroli wydano 14 zaleceń pokontrolnych.

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad powierzonymi zadaniami części komórek merytorycznych zrealizowała w 2025 r. kontrole bez udziału pracowników Sekcji Kontroli Wewnętrznej:

- Dział Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia przeprowadził w DPS: 3 kontrole problemowe, w wyniku których nie wydawano zaleceń pokontrolnych oraz 14 kontroli doraźnych – wydano 16 zaleceń pokontrolnych;
- Dział Koordynacji Pracy Filii przeprowadził 2 kontrole doraźne zadań dotyczących specjalistycznego poradnictwa prawnego oraz usług wzmacniających rodzinę z doświadczeniem izolacji penitencjarnej, w wyniku których wydano 3 zalecenia pokontrolne, a także 2 kontrole planowe, kompleksowe w PWD zgodnie z Zarządzeniem nr 7/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie z dnia 23 stycznia 2020 r., które nie skutkowały wydaniem zaleceń pokontrolnych;
- Dział Pomocy Dzieciom przeprowadził w POW 82 kontrole doraźne (w tym 50 w placówkach publicznych i 32 w niepublicznych), w wyniku których nie wydawano zaleceń pokontrolnych;
- Dział Pomocy Bezdomnym przeprowadził 1 kontrolę problemową w zakresie świadczenia usługi udzielenia tymczasowego schronienia i 1 kontrolę doraźną w Noclegowni i Schronisku dla bezdomnych mężczyzn, które nie zostały jeszcze zakończone;
- Dział Wsparcia Osób Niepełnosprawnych przeprowadził 12 kontroli doraźnych w WTZ – na ich podstawie sformułowano 1 zalecenie pokontrolne.

Łącznie komórki merytoryczne przeprowadziły 117 kontroli bez udziału SW, w wyniku których wydano 20 zaleceń pokontrolnych.

W 2025 r. wydano łącznie 12 decyzji w sprawie zwrotu dotacji, w tym 11 w ramach postępowań administracyjnych wszczętych w latach ubiegłych. W bieżącym roku wszczęto 2 postępowania administracyjne, z których 1 nadal się toczy.

Na podstawie Zarządzenia nr 964/2025 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 25 kwietnia 2025 r. MOPS został włączony do jednolitego systemu zarządzania ryzykiem w Gminie Miejskiej Kraków, w związku z czym pracownicy SW zmodyfikowali mapę ryzyk, a także uaktualnili obowiązujące w ośrodku zarządzenie dyrektora w tym zakresie.

W oparciu o materiały przesyłane przez komórki organizacyjne MOPS sporządzono zbiorczy roczny plan kontroli zadań publicznych, a także ewidencjonowano w rejestrze kontrole zewnętrzne i wewnętrzne prowadzone w ośrodku.

41. Przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymania infrastruktury

41.1 Informatyzacja

W 2025 roku zakupiono 3 serwery, 90 komputerów stacjonarnych, 39 laptopów, 29 drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych, 72 urządzenia sieciowe do obsługi połączeń światłowodowych, 540 aparatów tel. VoIP oraz zasilacz awaryjny UPS.

Zainstalowano nowy serwer, zakupiony w 2024 roku oraz przeniesiono wszystkie maszyny wirtualne na nowy serwer. Zainstalowano stary serwer w serwerowni zapasowej.

Wykonano test przywracania krytycznych serwerów z kopii bezpieczeństwa. Zintegrowano systemy edoręczenia oraz ePUAP z systemem elektronicznego obiegu dokumentów EZD. Zintegrowano system Pomost STD z systemem EZD oraz przeprowadzono szkolenia dla 400 pracowników. Przygotowano elektroniczny obieg list wypłat.

W roku 2025 wydatki na informatyzację wyniosły: 2 477 083,02 zł, w tym:

- 2 427 710,82 zł z środków bieżących,
- 49 372,20 zł z środków inwestycyjnych.

41.2 Obsługa organizacyjna MOPS

Na stanowiskach kancelaryjnych MOPS zarejestrowano łącznie 243 493 pisma, w tym:

- 85 653 pisma przychodzące;
- 107 667 pism wychodzących;
- 33 854 pisma wewnętrzne.

Sporządzono 22 projekty upoważnień Prezydenta Miasta Krakowa, 21 projektów pełnomocnictw Prezydenta Miasta Krakowa, 39 projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa oraz 12 projektów uchwał Rady Miasta Krakowa.

Sporządzono 210 zarządzeń Dyrektora MOPS, 52 polecenia służbowe Dyrektora MOPS, 68 pełnomocnictw Dyrektora MOPS i 88 upoważnień Dyrektora MOPS.

41.3 Archiwum zakładowe

W 2025 r. przejęto do archiwum zakładowego z komórek organizacyjnych 364,75 mb akt (22 888 jednostek archiwalnych). Wybrakowano, po uzyskaniu zgody Dyrektora Archiwum Narodowego w Krakowie, 102,35 mb dokumentacji (7264 jednostek archiwalnych), której okres przechowywania upłynął oraz przygotowano wnioski do Archiwum Narodowego w Krakowie o wydanie zgody na brakowanie kolejnych 183,6 mb dokumentacji (9246 jednostek archiwalnych). Wycofano z ewidencji archiwum zakładowego w związku ze wznowieniem spraw 197 akt na podstawie 189 protokołów wycofania.

Zrealizowano 280 wypożyczeń dokumentacji na potrzeby komórek organizacyjnych (dla 94 pracowników wypożyczających). Przekazano do Archiwum Narodowego w Krakowie 8,3 mb materiałów archiwalnych (884 jednostki archiwalne).

Stan zasobu archiwum zakładowego Ośrodka na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosił 3411 mb dokumentacji przechowywanej w ośmiu magazynach.

41.4 Zamówienia publiczne

W celu realizacji zadań statutowych MOPS w 2025 r. przeprowadził 27 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:

- 9 zamówień na usługi,
- 14 zamówień na dostawy,
- 4 zamówienia na roboty budowlane.

Wartość umów zawartych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybach określonych ustawą Prawo zamówień publicznych wyniosła łącznie 29 798 539,76zł.

Ponadto prowadzono zamówienia w trybie pozaustawowym. Łączna liczba udzielonych zamówień w trybie do 130 000 zł netto wyniosła 1398 na łączną kwotę 12 265 477,63 zł brutto.

41.5 Infrastruktura lokalowa w zarządzie MOPS oraz zadania inwestycyjne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskuje lokale i nieruchomości w celu realizacji własnych zadań oraz zadań powierzanych innym podmiotom do realizacji.

Na koniec 2025 r. MOPS dysponował 95 lokalami i budynkami o łącznej powierzchni 31 250,33 m², w tym:

- 1) Lokal na os. Słonecznym 15 o łącznej powierzchni 187,46 m² - na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy,
- 2) 15 lokali o łącznej powierzchni 1460,06 m² przeznaczonymi na mieszkania treningowe, w tym:
 - a) 6 mieszkań - os. Centrum D, os. Stalowe, os. Zielone, ul. Rostworowskiego oraz ul. Sławka (2 mieszkania) - dla osób w kryzysie bezdomności,
 - b) 2 mieszkania - os. Kolorowe, ul. Zygmunta Augusta - dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej,
 - c) 4 mieszkania - os. Krakowiaków (3 mieszkania), ul. Bardosa - dla kobiet i kobiet z dziećmi,
 - d) 3 mieszkania - ul. Borkowska, ul. Kobierzyńska (2 mieszkania) - dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) 2 lokale o łącznej powierzchni 144,16 m² przeznaczone na mieszkania wspomagane dla osób w podeszłym wieku - ul. Kobierzyńska, ul. Rydygiera,
- 4) Lokal przy ul. Konarskiego o powierzchni 90,28 m² przeznaczony na mieszkanie treningowe lub wspomagane,
- 5) Lokal przy ul. Czarnowiejskiej o powierzchni 36,99 m² przeznaczony na mieszkanie służące zapewnieniu warunków w zakresie integracji społecznej osobom w kryzysie bezdomności,
- 6) Lokal przy ul. Borkowskiej 27 o powierzchni 114,99 m² - placówka wsparcia dziennego,
- 7) 2 budynki i 2 lokale, łączna powierzchnia lokali i budynków wynosi 930,39 m² - ul. Cieśliewskiego 11/17-18, ul. Cieśliewskiego 11/3-4, ul. Deszczowa 5, ul. Tyniecka 140A - placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 8) Część budynku na os. Górali 19 o powierzchni 655,55 m² - Warsztaty Terapii Zajęciowej - użytkowanego wspólnie przez komórkę organizacyjną MOPS i WTZ,
- 9) Część budynku na os. Krakowiaków 46 o powierzchni 731,19 m², w którym realizowane są też dwa inne zadania pomocy społecznej - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej,
- 10) Zmodernizowany budynek przy Sołtysowskiej 13D o łącznej powierzchni 1303,47 m² przeznaczony na dom pomocy społecznej,
- 11) 4 budynki oraz części 2 kolejnych obiektów (w jednym realizowane są dwa zadania pomocy społecznej, w drugim - magazyn archiwum zakładowego i magazyn), łączna powierzchnia wynosi 3 348,02 m² - ul. Makuszyńskiego 19A, ul. Sołtysowska 13C, ul. Księcia Józefa 52, os. Krakowiaków 46 - ośrodki, schroniska i noclegownie dla osób bezdomnych,
- 12) Lokal przy ul. Księdza Siemaszki 31 o powierzchni 179,03 m² - sklep socjalny,
- 13) 2 lokale o łącznej powierzchni 376,03 m² - ul. Wodna 2B, os. Krakowiaków 2 - Centrum dla Rodzin, oferujące mieszkańcom Krakowa specjalistyczne wsparcie w formie poradnictwa psychologicznego, terapii rodzinnej, terapii par, poradnictwa rodzinnego i socjalnego. W lokalu na os. Krakowiaków 2 MOPS w partnerstwie z Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju "DOM TERAPII" oraz Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień realizuje w terminie od 01.08.2025 r. do 30.06.2029 r. projekt pn.: „Utworzenie Centrum dla Rodzin”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027,
- 14) Lokal przy ul. Wadowickiej 8W o powierzchni 319,30 m² - Centrum Pomocy dla Dzieci, działające zgodnie z modelem zintegrowanej pomocy dziecku pokrzywdzonemu przestępstwem lub doświadczającemu przemocy, zapewniające kompleksowe i specjalistyczne wsparcie dla dziecka. W lokalu MOPS w partnerstwie z Krakowską Fundacją Psychoterapii i Rozwoju "DOM TERAPII" realizuje w terminie od 01.04.2025 r. do 30.06.2029 r. projekt pn.: „Utworzenie Centrum Pomocy dla Dzieci”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027,
- 15) Lokal przy ul. Ujastek 5B o powierzchni 118,94 m² - Projekt pn.: „Wygrane Rodziny w Krakowie”, kierowany do rodzin mieszkających w Krakowie na obszarze zdegradowanym

„Stara” Nowa Huta w Dzielnicy XVIII, borykających się z trudnościami, których same nie umiały przezwyciężyć, wymagających długotrwałego wsparcia z różnych dziedzin pozwalających przełamać nagromadzone od długiego czasu trudności. W lokalu MOPS realizuje w partnerstwie z Fundacją Nowe Centrum w terminie od 01.02.2025 r. do 31.01.2027 r. projekt pn.: „Wygrane Rodziny w Krakowie”, współfinansowany ze Środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027,

16) 11 lokali o łącznej powierzchni 1072,08 m² – os. Na Skarpie 35, ul. Brogi 26, ul. Dąbrówki 7/3, ul. Dąbrówki 7/4, ul. Kuczkowskiego 3/2u, ul. Morcinka 40, ul. Ugorek 1, ul. Konecznego 2/2U, ul. Nad Potokiem 6/117, ul. Wróżeńska 49 (2 lokale) – programy aktywności lokalnej,

17) 39 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 10 562,86 m², w tym: powierzchnia bez piwnic, przyziemia 9069,14 m², powierzchnia piwnic i przyziemia: 1493,72 m² oraz powierzchnia magazynów archiwum zakładowego, magazynów: 2180,77 m² – os. Teatralne 24 (3 lokale), ul. Józefińska 14 (2 lokale), ul. Limanowskiego 13 (4 lokale), ul. Mostowa 4, ul. Na Kozłówce 10, ul. Rakowicka 21/4, os. Górali 19, os. Szkolne 34, os. Szkolne 35, ul. Mazowiecka 4–6 (3 lokale), ul. Na Kozłówce 27, ul. Praska 52, ul. Radzikowskiego 39, ul. Rzeźnicza 2, os. Krakowiaków 2, os. Krakowiaków 46, ul. Mackiewicza 15, ul. Sikorki 19, os. Szkolne 15, os. Słoneczne 15, ul. Pana Tadeusza 6, ul. Ugorek 1, ul. Wąwozowa 34 bud. II (6 lokali) – zadania realizowane przez MOPS,

18) Lokal na os. Szkolnym 27/3 o powierzchni 357,90 m² – pomieszczenia, w których organizowane są spotkania małoletnich umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka z ich rodzicami biologicznymi,

19) Lokal na os. Zielonym 15 o powierzchni 416,88 m² – wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego,

20) Budynek przy ul. Czerwonego Prądnika 19 o powierzchni 381,20 m² i 1 niezabudowana nieruchomości przy ul. Golikówka – rozpoczęte inwestycje pn. FEM–Działanie 5.6 – Budowane na miarę, polegające na przebudowie, rozbudowie oraz budowie ośrodków wsparcia,

21) Lokal przy ul. Praskiej 52 o powierzchni 161,15 m² przeznaczony do remontu na potrzeby dodatkowych pomieszczeń Filii nr 5,

22) 2 zabudowane nieruchomości o łącznej powierzchni 8560,12 m² – ul. Widłakowa 58, ul. Praska 66 oraz 1 niezabudowana nieruchomości przy ul. Golikówka – przeznaczone do budowy obiektów na potrzeby zadań z zakresu pomocy społecznej.

W ramach zadań inwestycyjnych podjęto następujące działania:

1) Ukończenie budowy domu pomocy społecznej przy ul. Widłakowej 58 w Krakowie. W ramach zadania częściowo wyburzono ścianki działowe oraz zaktualizowano dokumentację projektową w zakresie projektu budowlanego przeniesienia stacji TRAFO. Łączny koszt zadania w 2025 roku wyniósł 16 079,26 zł.

2) FEM–Działanie 5.6 – Budowane na miarę. W ramach zadania w 2025 r. opracowano dokumentację projektową w zakresie budowy ośrodka wsparcia przy ul. Golikówka 125 oraz ul. Czerwonego Prądnika 19 oraz uzyskano ostateczną decyzję PNB dla budowy OW przy ul. Golikówka 125. Koszt zadania w 2025 roku wyniósł 168 264 zł.

3) Modernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej przy ul. Sołtysowskiej 13D. W ramach zadania zmodernizowano DPS zgodnie z obowiązującymi standardami. W roku 2025 koszt zadania wyniósł 3 784 118,57 zł, w tym dofinansowanie – w ramach 8. edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na kwotę 2 mln zł. Całkowity koszt wykonania robót budowlanych wyniósł 5 792 119,78 zł.

4) Zakupy inwestycyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach zadania zakupiono serwer zarządzający oraz serwer plików NAS. Łączny koszt wyniósł 49 372,20 zł.

5) Modernizacja budynku, w którym realizowane są zadania pomocy społecznej, os. Krakowiaków 46. W ramach zadania w 2025 roku zmodernizowano podjazdy dla osób

z niepełnosprawnościami oraz częściowo wymieniono stolarkę okienną. Łączny koszt zadania w 2025 roku wyniósł 84 484,70 zł

W ramach robót budowlanych w 2025 r. wykonano remonty bieżące i inne prace budowlane w lokalach wynajmowanych przez MOPS oraz w budynkach pozostających w trwałym zarządzie, zarządzie oraz użyczeniu MOPS:

1) w budynku przy ul. Józefińskiej 14 zrealizowano zastępcze usunięcie usterek po pracach związanych z przebudową obiektu. Prace obejmowały roboty malarskie, tynkarskie, posadzkowe oraz stolarskie – koszt robót 27 362,43 zł,

2) w budynku przy ul. Józefińskiej 14 wyodrębniono dodatkowe pomieszczenie biurowe. Prace obejmowały wykonanie ścianki działowej z płyt g-k, roboty malarskie, roboty związane z modernizacją instalacji C.O. oraz instalacji elektrycznej. Ponadto poddano częściowej konserwacji/renowacji cokół elewacji budynku – łączny koszt robót 41 353,94 zł,

3) w lokalu Filii nr 2 przy ul. Radzikowskiego 39 dostosowano pomieszczenie toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz wyremontowano pomieszczenie socjalne dla pracowników MOPS. Prace obejmowały wykonanie ścianki działowej z płyt g-k, roboty malarskie, roboty okładzinowe i posadzkowe, roboty związane z modernizacją instalacji C.O., instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji elektrycznej oraz montaż nowego wyposażenia i stolarki drzwiowej – koszt robót 98 603,29 zł,

4) w budynku przy ul. Radzikowskiego 39 wykonano remont korytarza pierwszego piętra oraz klatki schodowej. Prace obejmowały roboty malarskie, roboty związane z wykonaniem sufitu podwieszanego oraz prace związane z wymianą okładzin posadzkowych – koszt robót 91 925,89 zł,

5) w lokalu Filii nr 3 przy ul. Rzeźniczej 2 wykonano roboty budowlane mające na celu likwidację skutków zalania lokalu. Prace obejmowały roboty malarskie, tynkarskie oraz posadzkowe – koszt robót 136 204,72 zł,

6) w lokalu Filii nr 5 przy ul. Praskiej 52 dostosowano pomieszczenie toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prace obejmowały wykonanie ścianki działowej z płyt g-k, roboty malarskie, roboty okładzinowe i posadzkowe, roboty związane z modernizacją instalacji C.O., instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji elektrycznej oraz montaż nowego wyposażenia i stolarki drzwiowej – koszt robót 86 966,92 zł,

7) w lokalu Filii nr 9 na os. Teatralnym 24 wykonano remont pomieszczenia toalety oraz pomieszczenia socjalnego pracowników MOPS. Prace obejmowały roboty malarskie, instalacje wod-kan., instalacje elektryczne – koszt robót 25 256,57 zł,

8) w lokalu Programu Aktywności Lokalnej „Na Olszy” przy ul. Brogi 26 dostosowano pomieszczenie toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prace obejmowały roboty malarskie, roboty okładzinowe i posadzkowe, roboty związane z modernizacją instalacji C.O., instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji elektrycznej oraz montaż nowego wyposażenia i stolarki drzwiowej – koszt robót 32 897,86 zł,

9) w lokalu na os. Krakowiaków 2 wykonano roboty budowlane mające na celu remont i adaptację lokalu z przeznaczeniem na „Centrum dla Rodzin”. Prace obejmowały roboty malarskie, tynkarskie, elektryczne, wodno-kanalizacyjne, posadzkowe. Ponadto dostosowując lokal do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wykonano przebudowę chodnika przed lokalem celem likwidacji barier architektonicznych – łączny koszt robót 183 818,64 zł,

10) w mieszkaniu treningowym dla bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością mężczyzn na os. Centrum D 2 wykonano remont pokoju po pożarze. Prace obejmowały roboty malarskie, tynkarskie, posadzkowe oraz wymianę stolarki okiennej – koszt robót 22 306,46 zł,

11) w budynku Noclegowni i Schroniska z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Sołtysowskiej 13C przebudowana została ścianka działowa w pomieszczeniu pralni oraz dokonano czyszczenia zewnętrznej kanalizacji sanitarnej – łączny koszt robót 15 912 zł,

12) w budynku Ogrzewalni dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Księcia Józefa 52 wykonano dodatkowy przyłączy energetyczny – koszt robót 3444 zł,

13) w budynku Ogrzewalni dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Księcia Józefa 52 przeprowadzono roboty budowlane związane z bieżącą konserwacją obejmującą roboty malarskie i posadzkowe – koszt robót 15 317,25 zł,

14) na nieruchomości przy ul. Bardosa 9 wymieniona została brama wjazdowa oraz furtka w ogrodzeniu – koszt robót 12 300 zł,

15) na nieruchomości przy ul. Praskiej 66 wykonano prace związane z poprawą zabezpieczeń terenu inwestycji oraz budowanego obiektu. Prace obejmowały częściową wymianę ogrodzenia nieruchomości, poprawę zabezpieczeń uniemożliwiających wejście do obiektu – koszt robót 43 515,86 zł.

Łączny koszt przeprowadzonych remontów wyniósł 837 185,83 zł.